

Στρασβούργο, 8.3.2022
COM(2022) 105 final

2022/0066 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας

{SEC(2022) 150 final} - {SWD(2022) 60 final} - {SWD(2022) 61 final} -
{SWD(2022) 62 final} - {SWD(2022) 63 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση της πρότασης

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην **αποτελεσματική καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας σε ολόκληρη την ΕΕ**. Αυτό επιτυγχάνεται με την πρόταση μέτρων στους ακόλουθους τομείς: ποινικοποίηση των σχετικών αδικημάτων και επιβολή κυρώσεων· προστασία των θυμάτων και πρόσβαση στη δικαιοσύνη· υποστήριξη των θυμάτων· πρόληψη· συντονισμός και συνεργασία.

Η **βία κατά των γυναικών** είναι έμφυλη βία που στρέφεται κατά μιας γυναίκας επειδή είναι γυναίκα ή πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες. Περιλαμβάνει όλες τις πράξεις έμφυλης βίας που επιφέρουν ή ενδέχεται να επιφέρουν σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βλάβη ή ταλαιπωρία, συμπεριλαμβανομένων των απειλών για τέτοιες πράξεις. Περιλαμβάνει αδικήματα όπως η σεξουαλική βία, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού, ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων, ο καταναγκαστικός γάμος, η καταναγκαστική άμβλωση ή στείρωση, η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη γενετήσια εκμετάλλευση, η παρενοχλητική παρακολούθηση, η σεξουαλική παρενόχληση, η γυναικοκτονία, η ρητορική μίσους και τα εγκλήματα με βάση το βιολογικό φύλο, καθώς και διάφορες μορφές διαδικτυακής βίας («κυβερνοβία»), συμπεριλαμβανομένης της μη συναινετικής κοινοχρησίας υλικού προσωπικής φύσης ή της παραποίησης αυτού, της παρενοχλητικής κυβερνοπαρακολούθησης και της κυβερνοπαρενόχλησης. Η βία αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η έμφυλη ανισότητα αποτελεί εκδήλωση διαρθρωτικών διακρίσεων εις βάρος των γυναικών. Η **εξ οικείων βία** αποτελεί μορφή βίας κατά των γυναικών, καθώς πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες. Συμβαίνει στην οικογένεια ή στην οικιακή μονάδα, ανεξάρτητα από βιολογικούς ή νομικούς οικογενειακούς δεσμούς, είτε μεταξύ συντρόφων είτε μεταξύ άλλων μελών της οικογένειας, συμπεριλαμβανομένων των γονέων και των παιδιών. Οι γυναίκες αποτελούν δυσανάλογα μεγάλο μερίδιο των θυμάτων αμφοτέρων των μορφών βίας λόγω των υποκείμενων μοτίβων καταναγκασμού, εξουσίας και/ή ελέγχου. Ωστόσο, οποιοδήποτε πρόσωπο είναι δυνητικό θύμα αυτού του είδους βίας, ανεξάρτητα από το βιολογικό ή το κοινωνικό φύλο του. Ιδίως η εξ οικείων βία μπορεί να έχει θύμα της οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένων των ανδρών, των νέων ή των ηλικιωμένων, των παιδιών και των ΛΟΑΤΚΙ¹ ατόμων.

Η βία κατά των γυναικών και η εξ οικείων βία αποτελούν ζητήματα ποινικού δικαίου, παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μορφές διακρίσεων. Η καταπολέμησή τους αποτελεί μέρος της δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προστασία των βασικών αξιών της ΕΕ και τη διασφάλιση της τήρησης του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ².

Η βία κατά των γυναικών και η εξ οικείων βία αποτελούν φαινόμενα διαδεδομένα σε ολόκληρη την ΕΕ, εκτιμάται δε ότι πλήττουν **1 στις 3 γυναίκες στην ΕΕ**. Εξετάζοντας τις ειδικότερες κατηγορίες βίας, το 2014 1 στις 10 γυναίκες ανέφερε ότι είχε πέσει θύμα

¹ Λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι, τρανς, μη δυαδικά, ίντερσεξ και κούιρ άτομα.

² Η βία κατά των γυναικών και η ενδοοικογενειακή βία μπορούν να θίξουν πολλά από τα θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα εν λόγω δικαιώματα περιλαμβάνουν το δικαίωμα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια (άρθρο 1), το δικαίωμα στη ζωή (άρθρο 2), την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης (άρθρο 4), την απαγόρευση των διακρίσεων, μεταξύ άλλων λόγω φύλου (άρθρο 21) και το δικαίωμα πρόσβασης στη δικαιοσύνη (άρθρο 47).

σεξουαλικής βίας και 1 στις 20 είχε πέσει θύμα βιασμού. Περισσότερες από 1 στις 5 γυναίκες έχουν υποστεί εξ οικείων βία³. Η κυβερνοβία είναι εξίσου διαδεδομένη: το 2020 εκτιμήθηκε ότι 1 στις 2 νέες γυναίκες είχε υποστεί έμφυλη κυβερνοβία⁴. Οι γυναίκες εν γένει βιώνουν συχνότερα κυβερνοβία λόγω του βιολογικού ή του κοινωνικού φύλου τους, ιδίως δε σεξουαλικές μορφές κυβερνοβίας. Οι γυναίκες στοχοποιούνται συστηματικά στο διαδίκτυο από βίαιες ακροδεξιές εξτρεμιστικές ομάδες και τρομοκρατικές ομάδες που προτίθενται να διαδώσουν μίσος εναντίον τους. Το λεγόμενο κίνημα των ίνσελ (ανδρών που ακούσια δεν έχουν ερωτικές σχέσεις με γυναίκες), για παράδειγμα, υποκινεί τη βία κατά των γυναικών στο διαδίκτυο και προωθεί την εν λόγω βία ως ηρωική πράξη. Η κυβερνοβία επηρεάζει ιδιαίτερα τις γυναίκες που δραστηριοποιούνται στον δημόσιο βίο, όπως πολιτικοί, δημοσιογράφοι και υπερασπίστριες των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτό μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη φίμωση των γυναικών, την παρεμπόδιση της συμμετοχής τους στην κοινωνία και την υπονόμευση της αρχής της δημοκρατίας, όπως αυτή κατοχυρώνεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι γυναίκες βιώνουν επίσης βία στην εργασία: περίπου το ένα τρίτο των γυναικών στην ΕΕ που έχουν αντιμετωπίσει σεξουαλική παρενόχληση την αντιμετώπισαν στην εργασία τους.

Οι πολιτικές κατευθύνσεις της προέδρου φον ντερ Λάιεν υπογράμμισαν την ανάγκη για πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, προστασία των θυμάτων και τιμωρία των δραστών ως βασική προτεραιότητα για την Επιτροπή. Η στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025⁵ εξήγγειλε μέτρα της ΕΕ για την πρόληψη αυτών των μορφών βίας, την προστασία των θυμάτων, τη δίωξη των δραστών και την εφαρμογή συναφών ολοκληρωμένων και συντονισμένων πολιτικών. Το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων επαναλαμβάνει τη δέσμευση για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και προτείνει σχετική νομοθεσία⁶.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ζητήσει επανειλημμένα από την Επιτροπή να προτείνει νομοθεσία για τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία, καθώς και για την έμφυλη κυβερνοβία. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε πρόσφατα δύο εκθέσεις νομοθετικής πρωτοβουλίας βάσει του άρθρου 225 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ζητώντας από την Επιτροπή⁷ να υποβάλει προτάσεις για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας και της κυβερνοβίας⁸ και για την προσθήκη της έμφυλης βίας ως νέου τομέα εγκληματικότητας που να περιλαμβάνεται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ⁹, αντίστοιχα.

³ Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), *Βία κατά των γυναικών: πανευρωπαϊκή έρευνα*. Έκθεση με τα κύρια αποτελέσματα, 2014· Η έρευνα του FRA για τη βία κατά των γυναικών βασίζεται σε προσωπικές συνεντεύξεις με 42.000 γυναίκες σε ολόκληρη την ΕΕ. Αποτελεί την πιο ολοκληρωμένη έρευνα παγκοσμίως για τις εμπειρίες των γυναικών σχετικά με τη βία.

⁴ Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (EPRS), *Combating gender-based violence: Cyberviolence, European added value assessment, 2021* (Καταπολέμηση της έμφυλης βίας: κυβερνοβία, αξιολόγηση της ευρωπαϊκής προστιθέμενης αξίας, 2021).

⁵ COM(2020) 152 final.

⁶ COM(2021) 102 final.

⁷ Παραπέμπει στο άρθρο 225 της ΣΛΕΕ.

⁸ Ψήφισμα της 14ης Δεκεμβρίου 2021 το οποίο περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με την καταπολέμηση της έμφυλης βίας: βία στο διαδίκτυο, [2020/2035(INL)].

⁹ Ψήφισμα της 16ης Σεπτεμβρίου 2021 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή σχετικά με τον χαρακτηρισμό της έμφυλης βίας ως νέου τομέα εγκληματικότητας που περιλαμβάνεται στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ [2021/2035(INL)].

- **Στόχοι της πρότασης**

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, ώστε να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο ασφάλειας και η πλήρης άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων εντός της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην ίση μεταχείριση και της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ γυναικών και ανδρών. Ως εκ τούτου, η πρόταση συμβάλλει στη δημιουργία ενός **χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (Τίτλος V της ΣΛΕΕ)**. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η πρόταση:

- καθιστά τις ισχύουσες νομικές πράξεις της ΕΕ συναφείς για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας·
- δημιουργεί ανοδική σύγκλιση και καλύπτει τα κενά στην προστασία, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, την υποστήριξη, την πρόληψη καθώς και τον συντονισμό και τη συνεργασία· και
- ευθυγραμμίζει το ενωσιακό δίκαιο με καθιερωμένα διεθνή πρότυπα.

Η πρόταση ποινικοποιεί ορισμένες μορφές βίας που πλήττουν δυσανάλογα τις γυναίκες και ενισχύει τα δικαιώματα των θυμάτων, χρησιμοποιώντας τις υφιστάμενες νομικές βάσεις όπως ορίζονται στο άρθρο 82 παράγραφος 2 και στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζει ότι τα αδικήματα αυτά διώκονται αποτελεσματικά και συμβάλλει στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, και στην καλύτερη στήριξη και προστασία των θυμάτων. Ενισχύοντας την εμπιστοσύνη στα δικαστικά συστήματα άλλων κρατών μελών, η πρόταση θα συμβάλει στην αμοιβαία αναγνώριση των ποινικών και άλλων αποφάσεων και θα βελτιώσει τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις.

Ένα σημαντικό σημείο αναφοράς για την πρόταση είναι η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης του 2014 για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (στο εξής: **Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης**)¹⁰. Η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης είναι το πλέον εκτεταμένο διεθνές πλαίσιο για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων της Σύμβασης στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΕ, συμπληρώνοντας το ισχύον κεκτημένο της ΕΕ και την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών στους τομείς που καλύπτονται από τη Σύμβαση. Η ανάγκη ανάληψης δράσης εμφανίζεται τόσο στα κράτη μέλη που έχουν κυρώσει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης όσο και σε εκείνα που δεν την έχουν κυρώσει¹¹. Στο πλαίσιο των προπαρασκευαστικών εργασιών διαπιστώθηκε η ανάγκη ανάληψης δράσης στους τομείς της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, συμπεριλαμβανομένων των ελάχιστων κανόνων για τους ορισμούς και τις κυρώσεις που αφορούν ορισμένα ποινικά αδικήματα, των δικαιωμάτων και της προστασίας των θυμάτων στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, της ειδικής υποστήριξης των θυμάτων, της πρόληψης της βίας αυτής και της προώθησης στενότερου συντονισμού και συνεργασίας σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο. Τα σχετικά πρότυπα της ΕΕ είναι κατακερματισμένα σε διάφορες νομικές πράξεις και δεν έχουν οδηγήσει σε αποτελεσματική παρακολούθηση και επιβολή. Αν και η δράση σε εθνικό επίπεδο ενεργοποιήθηκε κυρίως από

¹⁰ Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (CETS αριθ. 210)· COM/2016/111.

¹¹ Τα κράτη μέλη που δεν έχουν κυρώσει τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης είναι τα εξής: BG, CZ, HU, LT, LV και SK.

τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, η παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης¹² δείχνει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν κενά. Δεδομένου του τρόπου με τον οποίο εξελίχθηκε η βία κατά των γυναικών και η εξ οικείων βία τις τελευταίες δεκαετίες, αυτά τα είδη εγκλημάτων είναι απίθανο να μειωθούν δραστικά χωρίς την ανάληψη πρόσθετης δράσης από την ΕΕ.

Επιπλέον, η παρούσα πρόταση λαμβάνει υπόψη πρόσφατα φαινόμενα όπως η **κυβερνοβία κατά των γυναικών**, η οποία δεν καλύπτεται ειδικά από τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Με τη χρήση του διαδικτύου και των εργαλείων ΤΠ η κυβερνοβία αυξάνεται διαρκώς. Πρόκειται συχνά για επέκταση της βίας που βιώνουν τα θύματα εκτός διαδικτύου. Παρά την ευρεία εξάπλωση της κυβερνοβίας, η νομοθεσία είναι εξαιρετικά κατακερματισμένη μέχρι σήμερα, ενώ έχουν εντοπιστεί σημαντικά νομικά κενά τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών.

Επί του παρόντος καμία συγκεκριμένη νομοθετική πράξη της ΕΕ δεν αντιμετωπίζει συνολικά τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία. Η παρούσα οδηγία θα είναι η πρώτη **πράξη ειδικά για την αντιμετώπιση αυτού του είδους βίας**. Τα μέτρα βασίζονται στις **συστάσεις** της ομάδας εμπειρογνομόνων για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας (GREVIO)¹³, του ανεξάρτητου φορέα εμπειρογνομόνων που είναι αρμόδιος για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης. Τα μέτρα λαμβάνουν επίσης υπόψη τις συστάσεις διεθνών εμπειρογνομόνων και φορέων στον τομέα, μεταξύ άλλων υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών, και τον προβληματισμό τους σχετικά με τις διεθνώς αποδεκτές ορθές πρακτικές για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Τα στοχευμένα μέτρα για τα ποινικά αδικήματα και τα δικαιώματα των θυμάτων θεσπίζουν **ελάχιστους κανόνες που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να καθορίζουν υψηλότερα πρότυπα** και παρέχουν **ευελιξία** στα κράτη μέλη ώστε να λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές ανά χώρα καταστάσεις.

Ειδικότερα, προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- **Ποινικοποίηση ορισμένων μορφών βίας** που πλήττουν δυσανάλογα τις γυναίκες και οι οποίες δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς σε εθνικό επίπεδο και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΕΕ, με βάση τις υφιστάμενες νομικές βάσεις. Αυτό αφορά την **ποινικοποίηση του βιασμού λόγω έλλειψης συναίνεσης** (σε ορισμένα κράτη μέλη απαιτείται η χρήση βίας ή απειλών), του **ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων και ορισμένων μορφών κυβερνοβίας**.
- **Ενίσχυση της πρόσβασης των θυμάτων στη δικαιοσύνη και των δικαιωμάτων για κατάλληλη προστασία** ως άμεση κάλυψη των ειδικών αναγκών των θυμάτων της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνονται:
 - διασφάλιση ότι οι εθνικές αρχές είναι κατάλληλα εξοπλισμένες για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας·
 - διασφάλιση ότι οι εθνικές αρχές αντιμετωπίζουν τα θύματα με τρόπο που λαμβάνει υπόψη τη διάσταση του κοινωνικού φύλου·

¹² Βλ. την ενδιάμεση οριζόντια επανεξέταση των βασικών εκθέσεων αξιολόγησης από την ομάδα εμπειρογνομόνων για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας (GREVIO) στον ιστότοπο: <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/-/mid-term-horizontal-review-provides-a-panoramic-view-of-the-implementation-of-the-istanbul-convention>.

¹³ Βλ. υποσημείωση 9 ανωτέρω.

- πρόβλεψη αξιολόγησης των ατομικών αναγκών προστασίας και υποστήριξης προσαρμοσμένης στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας·
- πρόβλεψη ειδικών διασφαλίσεων για τα παιδιά-θύματα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας·
- διασφάλιση προστασίας μέσω επειγουσών εντολών απαγόρευσης και εντολών προστασίας·
- διασφάλιση ότι τα θύματα μπορούν πράγματι να διεκδικήσουν αποζημίωση από τον δράστη·
- διασφάλιση της αφαίρεσης διαδικτυακού περιεχομένου σε σχέση με αδικήματα κυβερνοβίας, και δυνατότητα ένδικης προσφυγής για θιγόμενους/-ες χρήστες/χρήστριες· και
- διασφάλιση της ύπαρξης κυβερνητικών φορέων για την παροχή συνδρομής, συμβουλών και εκπροσώπησης των θυμάτων σε δικαστικές διαδικασίες σε θέματα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας.
- **Παροχή υποστήριξης στα θύματα** προσαρμοσμένη στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας. Εδώ περιλαμβάνονται ειδική στήριξη σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας και ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, πρόσβαση σε εθνικές τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας, αυξημένη προσβασιμότητα σε κέντρα προστασίας γυναικών και ολοκληρωμένη υποστήριξη για τα θύματα σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία. Επιπλέον, περιλαμβάνει στοχευμένη υποστήριξη για θύματα με ιδιαίτερες ανάγκες και ομάδες που διατρέχουν κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών που προσπαθούν να ξεφύγουν από ένοπλες συγκρούσεις.
- **Πρόληψη** της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, μεταξύ άλλων μέσω της ευαισθητοποίησης, της κατάρτισης επαγγελματιών που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με θύματα, και της εργασίας με δράστες.
- **Ενίσχυση του συντονισμού και της συνεργασίας σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο** με τη διασφάλιση διυπηρεσιακής προσέγγισης και την ενίσχυση της συλλογής δεδομένων σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Καμία νομοθετική πράξη της ΕΕ δεν αντιμετωπίζει συνολικά τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία ειδικότερα. Ωστόσο, υπάρχουν διάφορες νομικές πράξεις της ΕΕ οι οποίες είναι συναφείς για τα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Οι πράξεις αυτές είτε θεσπίζουν γενικούς κανόνες που ισχύουν και γι' αυτήν την κατηγορία θυμάτων είτε θεσπίζουν ειδικούς κανόνες για ορισμένες μορφές τέτοιας βίας. Ακολουθούν κατωτέρω οι πιο συναφείς:

- **Οδηγία 2012/29/ΕΕ** (στο εξής: οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων)¹⁴:
Η οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων εφαρμόζεται σε όλα τα θύματα εγκληματικών πράξεων. Καθορίζει ελάχιστα πρότυπα για τα δικαιώματα, την

¹⁴ Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57).

προστασία και την υποστήριξη των θυμάτων εγκληματικών πράξεων στην ΕΕ. Αναφέρεται επίσης στα θύματα έμφυλης βίας, στα θύματα σεξουαλικής βίας και στα θύματα συντροφικής βίας στο πλαίσιο στενής σχέσης. Ωστόσο, η οδηγία δεν προβλέπει ειδικούς κανόνες προσαρμοσμένους στα θύματα αυτών των μορφών εγκληματικότητας. Η πρόταση συμπληρώνει τους κανόνες της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων, ώστε να καλυφθούν οι ειδικές ανάγκες των θυμάτων βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Εκτός από τα πιο συγκεκριμένα μέτρα που καλύπτονται από την εν λόγω πρόταση, τα θύματα θα συνεχίσουν να επωφελούνται από τις γενικές διατάξεις της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων.

- **Οδηγία 2011/99/ΕΕ** (στο εξής: οδηγία για την ευρωπαϊκή εντολή προστασίας)¹⁵ και **κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013** (στο εξής: κανονισμός περί αμοιβαίας αναγνώρισης)¹⁶ – ενωσιακοί κανόνες σχετικά με τις ευρωπαϊκές εντολές προστασίας:

Οι δύο αυτές πράξεις καθιστούν δυνατή τη διασυνοριακή αναγνώριση των εντολών προστασίας που εκδίδονται βάσει εθνικού δικαίου. Η παρούσα πρωτοβουλία απαιτεί από τα κράτη μέλη να προβλέπουν στο πλαίσιο της εθνικής τους νομοθεσίας επείγουσες εντολές απαγόρευσης και εντολές προστασίας, προβλέποντας έτσι τη βάση για την οδηγία για την ευρωπαϊκή εντολή προστασίας και τον κανονισμό περί αμοιβαίας αναγνώρισης.

- **Οδηγία 2011/93/ΕΕ** (στο εξής: οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών)¹⁷ και **οδηγία 2011/36/ΕΕ** (στο εξής: οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων)¹⁸:

Η οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και η οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων προβλέπουν μέτρα πρόληψης, προστασίας, στήριξης και πρόσβασης στη δικαιοσύνη για συγκεκριμένες κατηγορίες θυμάτων, και συγκεκριμένα των θυμάτων σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και παιδικής πορνογραφίας, καθώς και εμπορίας ανθρώπων. Τα ειδικότερα αυτά πρότυπα των οδηγιών σχετικά με την ποινικοποίηση της εν λόγω βίας και οι αντίστοιχες κυρώσεις θα εξακολουθήσουν να ισχύουν. Η οδηγία για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων καταπολεμά την εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Επί του παρόντος αναθεωρείται ώστε να αξιολογηθεί ενδεχόμενη ανάγκη για μελλοντικές τροποποιήσεις, λαμβανομένων υπόψη των ποινικοποιήσεων σε επίπεδο ΕΕ και των αντίστοιχων κυρώσεων που θεσπίζονται με την παρούσα οδηγία.

Η οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται στη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών. Το άρθρο 24

¹⁵ Οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, περί της ευρωπαϊκής εντολής προστασίας (ΕΕ L 338 της 21.12.2011, σ. 2).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την αμοιβαία αναγνώριση μέτρων προστασίας σε αστικές υποθέσεις (ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 4).

¹⁷ Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 335 της 17.12.2011, σ. 1).

¹⁸ Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1).

του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπει ότι τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προστασία και τη φροντίδα που απαιτούνται για την καλή διαβίωσή τους και ότι, σε όλες τις πράξεις που αφορούν τα παιδιά, είτε επιχειρούνται από δημόσιες αρχές είτε από ιδιωτικούς οργανισμούς, πρωταρχική σημασία πρέπει να δίνεται στο βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Είναι προφανές ότι η προστασία που παρέχεται από ειδικό πλαίσιο για την ποινικοποίηση του βιασμού βάσει της έννοιας της συναίνεσης θα πρέπει να επεκταθεί και στα παιδιά, εφόσον αυτά μπορούν να συναινέσουν εγκύρως. Αυτό καθορίζεται από την ηλικία της σεξουαλικής συναίνεσης, η οποία ρυθμίζεται σε επίπεδο κρατών μελών και διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών. Δεδομένου ότι η οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών παρέχει ήδη ειδικό πλαίσιο για όλα τα παιδιά, η παρούσα πρόταση εισάγει τις αναγκαίες αλλαγές για τη διασφάλιση της συνοχής μέσω στοχευμένης τροποποίησης της εν λόγω οδηγίας. Η σχετική τροποποίηση εισάγει τη διείσδυση ως περαιτέρω επιβαρυντική περίσταση, καθώς και την έννοια της έλλειψης συναίνεσης για τα παιδιά που έχουν συμπληρώσει την ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης. Παράλληλα, η οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών βρίσκεται επίσης υπό αξιολόγηση, η οποία ενδέχεται να οδηγήσει σε πρόταση αναδιατύπωσης το 2023. Αυτό θα δώσει την ευκαιρία να εξασφαλιστεί με την παρούσα πρόταση η συνολική συνοχή του ειδικού πλαισίου για την προστασία των παιδιών από κάθε μορφή σεξουαλικής κακοποίησης και σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Οι διατάξεις της παρούσας πρότασης σχετικά με τα δικαιώματα, την προστασία και την υποστήριξη των θυμάτων, καθώς και την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών ή της εξ οικείων βίας (κεφάλαια 3-5) θα ισχύουν επίσης για τα θύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, όπου οι πράξεις αυτές χαρακτηρίζονται επίσης ως πράξεις βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων [ενδοοικογενειακής] βίας.

– **Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου** (στο εξής: οδηγία για την αποζημίωση)¹⁹:

Η οδηγία για την αποζημίωση δίνει τη δυνατότητα σε πρόσωπα που έχουν πέσει θύματα εκ προθέσεως εγκλημάτων βίας να ζητήσουν αποζημίωση από το κράτος. Η παρούσα πρωτοβουλία ενισχύει περαιτέρω τα δικαιώματα των θυμάτων όσον αφορά την πρόσβαση σε αποζημίωση, ενισχύοντας το δικαίωμα αποζημίωσης από τον δράστη, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων για την παροχή της εν λόγω αποζημίωσης.

– **Οι οδηγίες για την ισότητα των φύλων**²⁰ ορίζουν ότι η παρενόχληση λόγω φύλου και η σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία και στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες αντιβαίνουν στην αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών. Οι

¹⁹ Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων (ΕΕ L 261 της 6.8.2004, σ. 15).

²⁰ Οδηγία 2004/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών (ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37)· οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιατύπωση), (ΕΕ L204 της 26.7.2006, σ. 23)· οδηγία 2010/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα και για την κατάργηση της οδηγίας 86/613/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 180 της 15.7.2010, σ. 1).

οδηγίες απαιτούν από τα κράτη μέλη να απαγορεύουν την εν λόγω συμπεριφορά, να διασφαλίζουν μέσα έννομης προστασίας (συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης) και να προβλέπουν αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις. Η υφιστάμενη οδηγία συμπληρώνει τα μέσα αυτά με τον καθορισμό ελάχιστων προτύπων για την υποστήριξη και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη των θυμάτων τέτοιας παρενόχλησης.

- **Πρόταση κανονισμού σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών** (στο εξής: πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες)²¹: Με την πρόταση πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες η Επιτροπή αποσκοπεί στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στο διαδίκτυο και στην αντιμετώπιση των κινδύνων στον διαδικτυακό χώρο, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου για την ασφάλεια των γυναικών στο διαδίκτυο. Η πρόταση πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες καθορίζει ένα οριζόντιο πλαίσιο ρυθμιστικής εποπτείας, λογοδοσίας και διαφάνειας των παρόχων διαδικτυακών υπηρεσιών. Η παρούσα πρόταση καθιστά την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες πιο αποτελεσματική σε δύο κρίσιμες πτυχές:
 - Η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες περιλαμβάνει υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας για ορισμένους ενδιάμεσους παρόχους υπηρεσιών για την αντιμετώπιση του παράνομου διαδικτυακού περιεχομένου. Δεν παρέχει ορισμό σε επίπεδο ΕΕ ως προς το τι συνιστά τέτοιο παράνομο περιεχόμενο. Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει την πρόταση πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες, συμπεριλαμβάνοντας ελάχιστους κανόνες για τα αδικήματα της κυβερνοβίας.
 - Η παρούσα πρόταση διασφαλίζει ότι οι εθνικές δικαστικές αρχές έχουν την εξουσία να εκδίδουν εντολές προς παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών για την ανάληψη δράσης κατά ορισμένων τύπων παράνομου περιεχομένου που ισοδυναμεί με κυβερνοβία, όπως καλύπτονται από την παρούσα πρόταση.

— **Πρόταση προσχώρησης στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης**

Το 2016 η Επιτροπή πρότεινε την προσχώρηση της ΕΕ στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης²², μετά την οποία η Επιτροπή και η Προεδρία του Συμβουλίου υπέγραψαν τη Σύμβαση εξ ονόματος της ΕΕ το 2017. Μέχρι σήμερα η διαδικασία προσχώρησης της ΕΕ δεν έχει ολοκληρωθεί, καθώς το Συμβούλιο δεν έχει ακόμη εκδώσει την τελική απόφαση σύναψης. Η ολοκλήρωση της προσχώρησης της ΕΕ στη Σύμβαση εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα για την Επιτροπή. Τα μέτρα της παρούσας πρότασης αποσκοπούν στην επίτευξη των στόχων της Σύμβασης στο πλαίσιο των τομέων αρμοδιότητας της ΕΕ, ενισχύοντας έτσι την προστασία που παρέχει η Σύμβαση. Μόλις η ΕΕ προσχωρήσει στη Σύμβαση, η τρέχουσα πρωτοβουλία θα αποτελέσει υλοποίηση της Σύμβασης σ' αυτούς τους τομείς.

²¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ [COM(2020) 825 final της 15ης Δεκεμβρίου 2020]*.

²² Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας [COM(2016) 111 final της 4ης Μαρτίου 2016]*. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας [COM(2016) 109 final της 4ης Μαρτίου 2016]*.

Η Επιτροπή αξιολόγησε όλες τις νομικές πράξεις της ΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, και σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων σε σχέση με τους στόχους της παρούσας πρότασης. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αυτής κατά την κατάρτιση της παρούσας πρότασης (βλ. παράρτημα 8 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων). Ως εκ τούτου, η παρούσα πρόταση συνάδει με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ.

• Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η παρούσα πρόταση συνάδει με τους στόχους της Συνθήκης για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου ασφάλειας στον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης της ΕΕ, όπως ορίζεται στον τίτλο V της ΣΛΕΕ, και την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ. Συνάδει επίσης με πολλές πολιτικές της ΕΕ που έχουν αναδείξει την ανάγκη αντιμετώπισης της έμφυλης βίας. Ο στόχος αυτός κατέχει εξέχουσα θέση στην ολοκληρωμένη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού²³, τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων (2020-2025)²⁴, τη στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025²⁵, τη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030²⁶, και το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων²⁷. Το σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων III²⁸ καθιστά την καταπολέμηση της έμφυλης βίας μία από τις προτεραιότητες της εξωτερικής δράσης της ΕΕ.

Η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο «Μια πιο συμπεριληπτική και προστατευτική Ευρώπη: επέκταση του καταλόγου των εγκλημάτων της ΕΕ ώστε να περιλαμβάνει τη ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους»²⁹ με σκοπό την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου για την επέκταση του καταλόγου των εγκλημάτων της ΕΕ στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ώστε να συμπεριλάβει τη ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους (στο εξής: πρωτοβουλία της ΕΕ για τα εγκλήματα). Η ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους υπονομεύουν τα ίδια τα θεμέλια μιας δημοκρατικής και πλουραλιστικής κοινωνίας και τις κοινές αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ. Η ιδιαίτερη σοβαρότητα αυτών των συμπεριφορών, δεδομένων των επιπτώσεών τους στα θεμελιώδη δικαιώματα και τις

²³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού* [COM(2021) 142 final της 24ης Μαρτίου 2021].

²⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων (2020-2025)* [COM(2020) 258 final της 24ης Ιουνίου 2020].

²⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ένωση ισότητας: Στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025* [COM(2020) 698 final της 12ης Νοεμβρίου 2020].

²⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Ένωση ισότητας: Στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030* [COM(2021) 101 final της 3ης Μαρτίου 2021].

²⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων*, COM/2021/102 final της 4ης Μαρτίου 2021, σ. 19 και 21. Η ισότητα των φύλων αποτελεί επίσης τη δεύτερη αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος αποσκοπεί στη διασφάλιση και την προώθηση της ίσης μεταχείρισης και των ίσων ευκαιριών μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης της έμφυλης βίας.

²⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, *Κοινή ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ισότητα των φύλων (GAP) III — Ένα φιλόδοξο θεματολόγιο για την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στην εξωτερική δράση της ΕΕ* [JOIN(2020) 17 final της 25ης Νοεμβρίου 2020].

²⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Μια πιο συμπεριληπτική και προστατευτική Ευρώπη: επέκταση του καταλόγου των εγκλημάτων της ΕΕ ώστε να περιλαμβάνει τη ρητορική μίσους και τα εγκλήματα μίσους [COM(2021) 777 final της 9.12.2021].

αξίες, καθώς και ο διασυννοριακός χαρακτήρας τους, απαιτούν κοινή δράση σε επίπεδο Ένωσης. Για την αντιμετώπιση ιδίως της έντονης αύξησης της δημόσιας υποκίνησης βίας και μίσους στο διαδίκτυο με βάση το βιολογικό ή το κοινωνικό φύλο, ιδίως της μισογυνικής υποκίνησης μίσους ή βίας, η παρούσα οδηγία καθορίζει ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό του αδικήματος αυτού του είδους της κυβερνοβίας, καθώς και για τις ποινές που θα επισύρει. Μετά την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου για την προσθήκη της ρητορικής μίσους και των εγκλημάτων μίσους ως νέας νομικής βάσης στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να προτείνει πρόσθετη νομοθεσία για την εναρμόνιση του ορισμού της ρητορικής μίσους και των εγκλημάτων μίσους με την προσθήκη λόγων προστασίας.

- **Συμμόρφωση της πρότασης με την αρχή της κλιματικής συνέπειας**

Σύμφωνα με την εκτίμηση επιπτώσεων δεν αναμένονται περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στις συνδυασμένες νομικές βάσεις του άρθρου 82 παράγραφος 2 και του άρθρου 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Το άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ παρέχει τη νομική βάση για τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων για τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων σε σχέση με τη γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών και την εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής.

Ο όρος «γενετήσια εκμετάλλευση» στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ μπορεί να νοηθεί ως κάθε πραγματική ή επιχειρούμενη κατάχρηση ευάλωτης θέσης, διαφοράς εξουσίας ή εμπιστοσύνης, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της άντλησης οικονομικού, κοινωνικού ή πολιτικού οφέλους από τη σεξουαλική πράξη με άλλο άτομο. Το στοιχείο εκμετάλλευσης μπορεί να αναφέρεται στην απόκτηση εξουσίας ή την κυριαρχία επί άλλου προσώπου με σκοπό τη σεξουαλική ικανοποίηση, το οικονομικό όφελος και/ή την προαγωγή. Τα ποινικά αδικήματα του βιασμού και του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων προϋποθέτουν τα στοιχεία αυτά. Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων αποτελεί πρακτική εκμετάλλευσης που πραγματοποιείται με σκοπό τη διατήρηση και την επιβεβαίωση της κυριαρχίας επί των γυναικών και των κοριτσιών και την άσκηση κοινωνικού ελέγχου στη σεξουαλικότητα των κοριτσιών και των γυναικών. Ενίοτε πραγματοποιείται στο πλαίσιο καταναγκαστικών γάμων ανηλίκων ή εξ οικείων βίας. Αυτό αντικατοπτρίζει την τυπική ανισορροπία συσχετισμού δυνάμεων μεταξύ γυναικών και ανδρών σε τέτοιες περιπτώσεις, η οποία είναι επίσης διαδεδομένη στην περίπτωση του βιασμού.

Ο όρος «εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής» στο άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ καλύπτει αδικήματα εις βάρος της χρήσης των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών ή που συνδέονται άρρηκτα με την εν λόγω χρήση. Η χρήση τέτοιων τεχνολογιών ως μέσου επίθεσης μπορεί να ενισχύσει τη σοβαρότητα του αδικήματος από άποψη ποσότητας, ποιότητας, έντασης, επιλογής στόχου και διάρκειας, σε βαθμό που δεν μπορεί να επιτευχθεί με άλλα μέσα. Οι ελάχιστοι κανόνες για τα εγκλήματα που ισοδυναμούν με κυβερνοβία κατά των γυναικών στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης αφορούν τέτοια αδικήματα, τα οποία συνδέονται άρρηκτα με το διαδικτυακό περιβάλλον και τη χρήση των εν λόγω τεχνολογιών.

Το άρθρο 82 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ παρέχει τη νομική βάση για τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων εγκληματικών πράξεων στον βαθμό που απαιτείται για τη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων,

καθώς και της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις με διασυνοριακή διάσταση.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Η βία κατά των γυναικών και η εξ οικείων βία είναι ευρέως διαδεδομένες στην ΕΕ, και η πανδημία της νόσου COVID-19 έχει επιδεινώσει την κατάσταση. Η βία αυτή έχει αντίκτυπο σε εκατομμύρια ανθρώπους στην ΕΕ, οδηγεί σε παραβιάσεις των θεμελιωδών δικαιωμάτων και προκαλεί σημαντικό κόστος. Αυτό δημιουργεί ιδιαίτερη ανάγκη για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας σε κοινή βάση σε επίπεδο ΕΕ.

Η κυβερνοβία κατά των γυναικών, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο της εξ οικείων βίας, έχει αναδειχθεί ως νέα μορφή τέτοιας βίας, η οποία μέσω του διαδικτύου εξαπλώνεται και επεκτείνεται πέρα από τα επιμέρους κράτη μέλη. Δεδομένης της εγγενούς διασυνοριακής διάστασης της κυβερνοβίας, η δράση των κρατών μελών που ενεργούν μεμονωμένα δεν θα είναι επαρκής για την επίλυση αυτού του προβλήματος.

Όλα τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία στη νομοθεσία και στις πολιτικές τους, αλλά σε διαφορετικό βαθμό. Η πληθώρα των προσεγγίσεων δημιουργεί νομική αβεβαιότητα σχετικά με τα δικαιώματα των θυμάτων αυτών σε ολόκληρη την ΕΕ. Ακόμη μεγαλύτερος κατακερματισμός υπάρχει σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η ΕΕ στηρίζει ήδη τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση αυτού του είδους βίας, χρησιμοποιώντας χρηματοδότηση, μέτρα πολιτικής και συναφή οριζόντια νομικά μέσα. Ωστόσο, απαιτείται στοχευμένη νομοθετική δράση σε επίπεδο ΕΕ προκειμένου να καταστούν αποτελεσματικότερα τα υφιστάμενα μέτρα και να ενισχυθούν περαιτέρω τα μέσα της Ένωσης για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων. Για τα κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης, τα μέτρα της ΕΕ θα στηρίζουν την εφαρμογή της Σύμβασης. Η παρούσα πρόταση θα επιτρέψει τη λήψη περαιτέρω συντονισμένων μέτρων σε ολόκληρη την ΕΕ και θα καταστήσει δυνατή την επιβολή της νομοθεσίας σε επίπεδο ΕΕ. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ της διασφάλισης της αποτελεσματικότητας των υποχρεώσεων που θεσπίζει και της παροχής ευελιξίας στα κράτη μέλη ώστε να λαμβάνουν υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες και ανάγκες κατά την εφαρμογή των κανόνων της.

Για να εξασφαλιστεί η ίση μεταχείριση των θυμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ, η πρωτοβουλία θα εξασφαλίσει ανοδική σύγκλιση θεσπίζοντας ελάχιστους κανόνες για τα δικαιώματα των θυμάτων βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Οι κανόνες αυτοί αποσκοπούν στην υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων τέτοιας βίας πριν την ποινική διαδικασία, κατά τη διάρκειά της ή μετά από αυτήν, και θεσπίζουν ελάχιστους κανόνες σχετικά με τους ορισμούς της συμπεριφοράς όταν υπάρχουν κενά στην ποινικοποίηση, καθώς και σχετικά με τις ποινές που αυτή επισύρει. Η πρόταση καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο των μέγιστων ποινών που εφαρμόζονται στα αδικήματα που απαριθμούνται στην πρόταση. Ως εκ τούτου, η πρόταση αφήνει στα κράτη μέλη τον καθορισμό ελάχιστων κυρώσεων.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην ολοκληρωμένη καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Αυτό σημαίνει ότι λαμβάνονται μέτρα από διάφορες οπτικές γωνίες, με στόχο την πρόληψη της βίας αυτής· για την προστασία και την υποστήριξη των θυμάτων, καθώς και τη διασφάλιση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, σε περίπτωση που ασκηθεί βία· και για τη διασφάλιση του συντονισμού μεταξύ όλων των σχετικών φορέων.

Πολυάριθμες μελέτες (π.χ. εκτενής μελέτη του ευρωπαϊκού δικτύου νομικών εμπειρογνομόνων στον τομέα της ισότητας των φύλων και της απαγόρευσης των διακρίσεων³⁰ και εμπειριστατωμένη μελέτη του Θεματικού Τμήματος Δικαιωμάτων των Πολιτών και Συνταγματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου³¹) καταδεικνύουν ότι μόνο μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, η οποία θα έχει ως στόχο όλες τις συνιστώσες του προβλήματος σε μια ενιαία πράξη της ΕΕ που θα επιβάλλει ελάχιστους κανόνες στα κράτη μέλη, μπορεί να συμβάλει αποτελεσματικά στην εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας και στην εξασφάλιση αποτελεσματικότερης, στοχευμένης υποστήριξης και προστασίας που να ανταποκρίνεται στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων αυτού του είδους βίας. Δράσεις διάσπαρτες σε ένα συνονθύλευμα διαφόρων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ, καθεμία από τις οποίες έχει τον δικό της στόχο, δεν μπορούν να επιτύχουν τέτοια αποτελέσματα.

Η Επιτροπή εξέτασε διάφορες επιλογές πολιτικής για την επίτευξη των στόχων της παρούσας πρότασης:

- η πρώτη επιλογή συνίσταται κυρίως σε μέτρα για την εφαρμογή των προτύπων της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης στο δίκαιο της ΕΕ σε τομείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΕΕ· και
- μια δεύτερη επιλογή πολιτικής, η οποία βασίζεται στα μέτρα που περιγράφονται στην πρώτη επιλογή και εισάγει πιο ολοκληρωμένα και λεπτομερή μέτρα για τη διασφάλιση υψηλότερων ελάχιστων προτύπων, διευκολύνει την εκτελεστότητά τους και αντιμετωπίζει πρόσθετα κενά, μεταξύ άλλων όσον αφορά την κυβερνοβία, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων για τη δράση κατά της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας στο πλαίσιο της παρακολούθησης της Σύμβασης. Η επιλογή αυτή χωρίστηκε περαιτέρω σε δύο υποεπιλογές (2Α και 2Β), με την υποεπιλογή 2Β να συνίσταται σε ευρύτερες υποχρεώσεις σχετικά με τη σεξουαλική παρενόχληση, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, την προστασία των θυμάτων και τη συλλογή δεδομένων.

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στην επιλογή πολιτικής 2Α, καθώς προβλέπει την αποτελεσματικότερη δέσμη μέτρων, τηρώντας παράλληλα την αρχή της αναλογικότητας. Η επιλογή αυτή βασίζεται σε προηγούμενη εμπειριστατωμένη ανάλυση του αντικτύπου των διαφόρων επιλογών πολιτικής στα θεμελιώδη δικαιώματα, και του κοινωνικού και οικονομικού αντικτύπου. Βασίζεται επίσης σε προσεκτική ανάλυση της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της συνέπειας των επιλογών πολιτικής. Συνολικά, η επιλογή 2Α αποδείχθηκε ότι έχει καλύτερες επιδόσεις όσον αφορά τη συμβολή

³⁰ Ευρωπαϊκό δίκτυο νομικών εμπειρογνομόνων για την ισότητα των φύλων και την απαγόρευση των διακρίσεων. *Criminalisation of gender-based violence against women in European States, including ICT-facilitated violence. A special report*, 2021 (Ποινικοποίηση της έμφυλης βίας κατά των γυναικών στα ευρωπαϊκά κράτη, συμπεριλαμβανομένης της βίας που διευκολύνεται από τις ΤΠΕ. Ειδική έκθεση), διαθέσιμη στη διεύθυνση <https://www.equalitylaw.eu/downloads/5535-criminalisation-of-gender-based-violence-against-women-in-european-states-including-ict-facilitated-violence-1-97-mb> (EELN 2021).

³¹ Tackling violence against women and domestic violence in Europe – The added value of the Istanbul Convention and remaining challenges, 2020 (Αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας στην Ευρώπη — Η προστιθέμενη αξία της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης και εναπομένουσες προκλήσεις) διαθέσιμο στη διεύθυνση [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU\(2020\)658648_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/658648/IPOL_STU(2020)658648_EN.pdf)

σ' αυτούς τους τομείς και παρέχει υψηλότερο καθαρό όφελος. Αναμένεται να παράσχει εκτεταμένη **προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων** και να βελτιώσει **την κοινωνική κατάσταση των θυμάτων και της κοινωνίας γενικότερα** χάρη στην ολοκληρωμένη δέσμη υποχρεώσεων.

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και την αναγκαιότητα για ανάληψη δράσης από την ΕΕ, η παρούσα πρόταση θα θεσπίσει ελάχιστους κανόνες για την ενίσχυση των δράσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη στους τομείς της πρόληψης, της προστασίας και της υποστήριξης των θυμάτων, της πρόσβασης στη δικαιοσύνη και του συντονισμού. Η πρόταση θα ενισχύσει την ασφάλεια δικαίου, την αποτελεσματική επιβολή και την προστασία των θυμάτων. Για πρώτη φορά καταρτίζεται μία στοχευμένη και συντονισμένη προσέγγιση της ΕΕ για την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Η προσέγγιση αυτή βασίζεται σε ένα σύνολο ελάχιστων κανόνων που προσθέτουν αξία στους υφιστάμενους εθνικούς, ενωσιακούς και διεθνείς κανόνες, αφήνοντας παράλληλα στα κράτη μέλη ευελιξία όσον αφορά την εφαρμογή τους.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Σύμφωνα με τη νομική βάση που επιλέχθηκε για την πρόταση, η κατάλληλη πράξη είναι μια οδηγία που θα εκδοθεί σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στην επίτευξη απλούστευσης προς όφελος των οικείων επαγγελματιών και θυμάτων, συγκεντρώνοντας τους σχετικούς κανόνες της ΕΕ σε μία ενιαία πράξη με διαφανή τρόπο.

Αντί για τροποποίηση των υφιστάμενων πράξεων επιλέγεται η έκδοση ειδικής οδηγίας για τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία. Οι κανόνες της παρούσας οδηγίας θα εφαρμόζονται επιπλέον των κανόνων που ορίζονται στην οδηγία για τα δικαιώματα των θυμάτων, το γενικό νομικό πλαίσιο της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων. Ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας θεσπίζουν ειδικά μέτρα που συμπληρώνουν τους γενικούς κανόνες, κατά τρόπο παρόμοιο μ' αυτόν που ισχύει για τα θύματα άλλων ειδικών τύπων εγκλημάτων, όπως τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και τρομοκρατίας.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Κατά την εκπόνηση της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων, η Επιτροπή αξιολόγησε τα αποτελέσματα των σχετικών διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Η αξιολόγηση συνοδεύτηκε από χαρτογράφηση των μέτρων πολιτικής και των νομοθετικών μέτρων των κρατών μελών.

Οι προπαρασκευαστικές εργασίες βασίστηκαν επίσης στις πρόσφατες εκθέσεις παρακολούθησης της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων³² και της οδηγίας για την

³² Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου

ευρωπαϊκή εντολή προστασίας³³. Η Επιτροπή διεξήγαγε τις εργασίες αυτές σε συντονισμό με τις επικείμενες γενικές αξιολογήσεις της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων, της οδηγίας σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων.

Από την ανάλυση προκύπτει ότι η σχετική νομοθεσία της ΕΕ προβλέπει πολύ επιλεκτικά δικαιώματα για τα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Αυτό συνέβη στο πλαίσιο νομοθεσίας που δεν καλύπτει πρωτίστως αυτά τα είδη βίας (βλ. ανωτέρω σχετικά με την αλληλεπίδραση με την υφιστάμενη νομοθεσία της ΕΕ για μια επισκόπηση της τρέχουσας κατάστασης). Τα μέτρα της ΕΕ δεν αντιμετωπίζουν ρητά τα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Οι σχετικές υποχρεώσεις δεν είναι αρκετά συγκεκριμένες για τα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας, ούτε αφήνουν ευρεία διακριτική ευχέρεια στα κράτη μέλη. Επιπλέον, η σχετική νομοθεσία της ΕΕ είναι κατά μέσο όρο άνω των 10 ετών. Σ' αυτό το διάστημα οι ανάγκες των θυμάτων δεν έχουν καλυφθεί επαρκώς και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν αναλόγως.

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Η Επιτροπή διαβουλευθήκε εκτενώς με τα ενδιαφερόμενα μέρη για να τροφοδοτήσει την προετοιμασία της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας. Με τον τρόπο αυτόν, η Επιτροπή είχε ως στόχο να συγκεντρώσει επικαιροποιημένες πληροφορίες και εμπειρογνώσια και να αναπτύξει αποτελεσματικά μέτρα για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, όπως αναφέρεται στη στρατηγική των ενδιαφερόμενων μερών στην οποία στηρίζεται η πρωτοβουλία. Η Επιτροπή έλαβε επίσης υπόψη τα σχετικά αποτελέσματα προηγούμενων διαβουλεύσεων. Το 2016 η Επιτροπή διεξήγαγε έρευνα του Ευρωβαρόμετρου σχετικά με την έμφυλη βία με δείγμα 27 000 και πλέον απαντησάντων από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ³⁴. Αυτό συνέβαλε στον σχεδιασμό και στη δοκιμή των επιλογών πολιτικής.

Πολλά **ενδιαφερόμενα μέρη** ζήτησαν αυξημένη νομοθετική και μη νομοθετική δράση της ΕΕ για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Λεπτομέρειες σχετικά με τις επιμέρους διαβουλεύσεις παρέχονται στην επόμενη ενότητα.

Μια **ανοικτή δημόσια διαβούλευση** με θέμα «**Καταπολέμηση της έμφυλης βίας – προστασία των θυμάτων και τιμωρία των δραστών**» διεξήχθη στον [ιστότοπο διαβουλεύσεων της Επιτροπής](#) από τις 8 Φεβρουαρίου έως τις 10 Μαΐου 2021. Οι ερωτήσεις προς το κοινό κάλυπταν διάφορες πτυχές της πρόληψης και της καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Ειδικότερα, οι ερωτήσεις αφορούσαν τα σχετικά μέτρα των κρατών μελών, την ανάγκη για περαιτέρω ρύθμιση και τις προτιμώμενες επιλογές πολιτικής. Τα κύρια αποτελέσματα ήταν τα εξής:

2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου [COM(2020) 188 final], διαθέσιμη στη διεύθυνση: EUR-Lex - 52020DC0188 - EL - EUR-Lex (europa.eu).

³³ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, περί της ευρωπαϊκής εντολής προστασίας, COM/2020/187 final, διαθέσιμη στη διεύθυνση: EUR-Lex - 52020DC0187 - EL - EUR-Lex (europa.eu)

³⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωβαρόμετρο 449: Έμφυλη βία, 2016, διαθέσιμο στη διεύθυνση: (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2115>). Επίσης, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωβαρόμετρο 428: Ισότητα των φύλων, 2015, διαθέσιμο στη διεύθυνση: (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2048>), στο πλαίσιο του οποίου η βία κατά των γυναικών (ιδίως η σεξουαλική βία) θεωρήθηκε ένας από τους δύο τομείς στους οποίους η ΕΕ θα πρέπει να αναλάβει δράση επείγοντως.

- Η έρευνα έδειξε ότι ένα πρόβλημα ήταν ότι το κοινό δεν γνωρίζει επαρκώς αυτό το είδος βίας ή την θεωρεί ιδιωτικό ζήτημα. Επιπλέον, η έρευνα έδειξε ότι δεν υπάρχουν επαρκείς υπηρεσίες και δραστηριότητες για την ενδυνάμωση των θυμάτων και την παρότρυνσή τους να μιλήσουν. Όσον αφορά **δυνητικά περαιτέρω μέτρα πρόληψης**, η πλειονότητα έκρινε σημαντικό να αντιμετωπιστούν τα επιβλαβή έμφυλα στερεότυπα.
- Το 60 % όσων απάντησαν πιστεύει ότι είναι αναγκαίο να βελτιωθούν οι υφιστάμενες δομές για την παροχή **πληροφοριών στα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας** σχετικά με τα δικαιώματά τους, τις **υπηρεσίες** στις οποίες μπορούν να απευθυνθούν, και τη συνέχεια που δίνεται στις **καταγγελίες** τους. Όσον αφορά την έγκαιρη παροχή αυτών των πληροφοριών και την προσβασιμότητά τους, οι απαντήσαντες διαπίστωσαν κατά κύριο λόγο ότι οι πληροφορίες δεν παρέχονταν αρκετά γρήγορα (43 %), ήταν δύσκολο να βρεθούν (42 %) και ήταν ασυνεπείς και διασκορπισμένες σε διάφορες πηγές (42 %).
- Το 73 % όσων απάντησαν πιστεύει ότι απαιτούνται **περαιτέρω μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη** σε θέματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο.
- Απαντώντας στην ερώτηση κατά πόσον οι **υπηρεσίες υποστήριξης** καλύπτουν συστηματικά τις ανάγκες των θυμάτων βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας, σχεδόν το ήμισυ (48 %) δήλωσε ότι θεωρεί ότι δεν το πράττουν. Οι απαντήσεις σχετικά με το κατά πόσον τα θύματα λαμβάνουν έγκαιρα πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες υποστήριξης και σε γλώσσα που κατανοούν έδειξαν αποκλίνουσες απόψεις, αλλά με υψηλότερο το ποσοστό ατόμων που δεν γνωρίζουν (41 %).
- Όσον αφορά συγκεκριμένες μορφές βίας κατά των γυναικών, οι περισσότεροι από όσους απάντησαν πιστεύουν ότι τα βασικά κενά στην προστασία από τη σεξουαλική παρενόχληση και την παρενόχληση λόγω βιολογικού φύλου ήταν αποτέλεσμα της αντίληψης ότι η παρενόχληση αυτή δεν θεωρείται πραγματικό πρόβλημα από το ευρύ κοινό (66 %), ότι οι κυρώσεις είναι ανεπαρκείς (66 %) και ότι οι διατάξεις εφαρμόζονται αναποτελεσματικά (62 %).

Η Επιτροπή διεξήγαγε ολοκληρωμένες **στοχευμένες διαβουλεύσεις** από κοινού για την εκτίμηση επιπτώσεων και την ανάλυση των ελλείψεων του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου.

Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη των κρατών μελών εγγράφως και σε εργαστήριο. Τα κράτη μέλη εκφράστηκαν θετικά ως προς τη δράση της ΕΕ και έκριναν συναφή τα προβλεπόμενα μέτρα. Οι στοχευμένες διαβουλεύσεις μη κυβερνητικών και διεθνών οργανισμών έδειξαν μεγάλη υποστήριξη για τα πλέον φιλόδοξα μέτρα. Ειδικότερα, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις τόνισαν την ανάγκη ενίσχυσης των μέτρων πρόληψης και προστασίας με τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων σε επίπεδο ΕΕ, τη βελτίωση της συλλογής δεδομένων και της προσβασιμότητας σε εξειδικευμένες υπηρεσίες, και την παροχή **στοχευμένων προγραμμάτων κατάρτισης για επαγγελματίες σε όλους τους τομείς**. Οι διεθνείς οργανισμοί υπογράμμισαν την ανάγκη για πρόσθετα μέτρα πρόληψης, όπως **έγκαιρη παρέμβαση, προγράμματα πρόληψης** και προγράμματα κατάρτισης για τους σχετικούς επαγγελματίες.

Όσον αφορά τις **υπηρεσίες προστασίας και υποστήριξης**, οι διεθνείς οργανισμοί διαπίστωσαν **έλλειψη κατανόησης της βίας μέσα από το πρίσμα της διάστασης του κοινωνικού φύλου**, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντίποινα. Προσδιόρισαν τις προσεγγίσεις υπηρεσίας μίας

στάσης για την αναζήτηση βοήθειας ως βέλτιστη πρακτική. Όσον αφορά την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, επισήμαναν ελλείψεις όσον αφορά την πρόσβαση σε αποζημίωση από το κράτος ή τον δράστη, ιδίως όσον αφορά πολύ σύντομες προθεσμίες για την αξίωση **αποζημίωσης** και περιορισμούς στις αξιώσεις για ηθική βλάβη (για ορισμένα είδη εγκλημάτων).

Στο στοχοθετημένο εργαστήριο που πραγματοποιήθηκε με τους κοινωνικούς εταίρους, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι εργοδότες υποστήριξαν τον στόχο της καταπολέμησης της σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία και επικρότησαν τη λήψη περαιτέρω μέτρων. Ωστόσο, οι εργοδότες ήταν επιφυλακτικοί ως προς τις υποχρεώσεις που θα τους επιβληθούν. Ειδικότερα, οι κοινωνικοί εταίροι τόνισαν τη σημασία των **εκτιμήσεων κινδύνου** για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών. Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι εργοδότες επέμειναν στη σημασία του ρόλου των κοινωνικών εταίρων στον τομέα αυτόν.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνώσιας**

Για τη διευκόλυνση των προπαρασκευαστικών εργασιών, η Επιτροπή ανέθεσε σε εξωτερική εταιρεία συμβούλων την εκπόνηση υποστηρικτικής μελέτης. Επιπλέον, ανέθεσε στο ευρωπαϊκό δίκτυο νομικών εμπειρογνομόνων στον τομέα της ισότητας των φύλων και της απαγόρευσης των διακρίσεων να διενεργήσει συγκριτική ανάλυση των διατάξεων του ποινικού δικαίου που εφαρμόζονται στην έμφυλη βία κατά των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της εξ οικείων βίας και της κυβερνοβίας, σε εθνικό επίπεδο στην Ευρώπη. Επιπλέον, το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) επικαιροποίησε τη μελέτη του του 2014 σχετικά με το κόστος της βίας κατά των γυναικών. Το υλικό αυτό συμπληρώθηκε με σημαντικές πληροφορίες που αντλήθηκαν από άλλες υφιστάμενες πηγές, όπως αναφέρεται στο παράρτημα 1 της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις για τη βελτίωση της νομοθεσίας, τον Σεπτέμβριο του 2020 συστάθηκε διυπηρεσιακή ομάδα καθοδήγησης στην Επιτροπή, υπό την προεδρία της Γενικής Γραμματείας, για να υποστηρίξει την προετοιμασία της παρούσας πρωτοβουλίας. Η ομάδα αυτή συνεδρίασε τέσσερις φορές μεταξύ Σεπτεμβρίου 2020 και Οκτωβρίου 2021, και συμμετείχε σε διάφορες γραπτές διαβουλεύσεις.

Το σχέδιο εκτίμησης επιπτώσεων εξέτασε σειρά μη νομοθετικών και νομοθετικών μέτρων για την επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας. Αξιολόγησε την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνέπεια κάθε επιλογής και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο συνδυασμός των μέτρων στην προτιμώμενη επιλογή ήταν ο πλέον αναλογικός και συνεπέστερος υπό το πρίσμα των γενικών και ειδικών στόχων της παρούσας πρωτοβουλίας.

Όσον αφορά τον αναμενόμενο αντίκτυπο της προτιμώμενης επιλογής, η ποσοτική ανάλυση κατέδειξε θετικές οικονομικές επιπτώσεις. Η μείωση της εξάπλωσης της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, ειδικότερα, θα μπορούσε να αποφέρει οικονομικά οφέλη ύψους περίπου 53,1 δισ. EUR, τα οποία μακροπρόθεσμα ενδέχεται να ανέλθουν σε περίπου 82,7 δισ. EUR. Η μεγαλύτερη δυνατότητα για οικονομικά οφέλη οφείλεται στη μείωση του κόστους της σωματικής και συναισθηματικής βλάβης των θυμάτων (εκτιμώμενη μείωση από 32,2 δισ. EUR έως 64,5 δισ. EUR). Οι κοινωνικές επιπτώσεις θα επηρεάσουν διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη, και συγκεκριμένα: θύματα, μάρτυρες, δράστες, εταιρείες, εθνικές αρχές και την ευρύτερη κοινωνία. Η προτιμώμενη επιλογή θα βελτιώσει την υγεία, την ασφάλεια και την ποιότητα ζωής των θυμάτων (ιδίως λόγω των μέτρων προστασίας και υποστήριξης). Θα αυξήσει επίσης την ευαισθητοποίηση των θυμάτων και των μαρτύρων καθώς και την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις υπηρεσίες προστασίας και υποστήριξης. Τα μέτρα

σχετικά με τα προγράμματα παρέμβασης για τους δράστες αναμένεται να έχουν θετικό αντίκτυπο στη στάση και τη συμπεριφορά των δραστών. Για τους εργοδότες, η ευαισθητοποίηση και η καλύτερη κατανόηση και υποστήριξη των εργαζομένων που είναι θύματα παρενόχλησης με βάση το βιολογικό φύλο στην εργασία θα επιτρέψουν την ανάπτυξη ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος. Αυτό θα έχει επίσης θετικό αντίκτυπο στην παραγωγικότητα. Οι εθνικές αρχές θα επωφεληθούν από μέτρα για την αντιμετώπιση των νομικών αβεβαιοτήτων και της συλλογής δεδομένων, τα οποία θα επιτρέψουν τον καλύτερο σχεδιασμό των εθνικών πολιτικών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Η αυξημένη αναγνώριση των επιβλαβών έμφυλων στερεοτύπων και προτύπων από το ευρύ κοινό θα έχει θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία συνολικά.

Το σχέδιο έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων υποβλήθηκε στην επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου της Επιτροπής στις 15 Σεπτεμβρίου 2021 και συζητήθηκε στις 13 Οκτωβρίου 2021. Κατόπιν αρνητικής γνώμης της επιτροπής, υποβλήθηκε αναθεωρημένη έκδοση της έκθεσης την 1η Δεκεμβρίου 2021. Μολονότι έλαβε υπόψη της τις προσπάθειες που καταβλήθηκαν για τη βελτίωση της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων ως απάντηση στις αρχικές παρατηρήσεις της, η επιτροπή διατήρησε, ωστόσο, στις 12 Ιανουαρίου 2022, την αρνητική γνώμη της.

Η επιτροπή έκρινε ότι η έκθεση εκτίμησης επιπτώσεων 1) δεν παρουσίασε επαρκώς τον αντίκτυπο διαφόρων δράσεων σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών στο βασικό σενάριο· 2) δεν ήταν επαρκώς σαφής ως προς τους γενικούς στόχους και δεν δικαιολογούσε επαρκώς την ανάγκη για ολοκληρωμένη προσέγγιση· 3) δεν παρουσίασε με επαρκή σαφήνεια τα συγκεκριμένα προβλεπόμενα μέτρα, καθώς και τους συνδυασμούς ειδικών μέτρων στις διάφορες επιλογές· 4) δεν ενσωμάτωσε πλήρως το αναθεωρημένο σύνολο επιλογών στην αναθεωρημένη ανάλυση του κόστους και των οφελών και παρέμεινε ασαφής στη σύγκριση των επιλογών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα κριτήρια και τη μεθοδολογία βαθμολόγησης που χρησιμοποιήθηκαν· και 5) δεν αξιολόγησε επαρκώς την αναλογικότητα της προτιμώμενης επιλογής, συμπεριλαμβανομένης της επιλεγείσας προσέγγισης *lex specialis*.

Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε περαιτέρω εκτίμηση ορισμένων από τα ζητήματα που τέθηκαν. Τα μέτρα που ελήφθησαν για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν επεξηγούνται στο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής *Follow-up to the second opinion of the Regulatory Scrutiny Board and additional information (Συνέχεια που δόθηκε στη δεύτερη γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου και πρόσθετες πληροφορίες)* [SWD(2022) 61, στο εξής: *έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής*]. Ειδικότερα, το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο το βασικό σενάριο λαμβάνει υπόψη όσα έχουν επιτευχθεί σ' αυτόν τον τομέα πολιτικής σε επίπεδο κρατών μελών μέχρι στιγμής. Με τον τρόπο αυτόν, ανταποκρίνεται επίσης στη σύσταση της επιτροπής να παρουσιάσει μια πιο ολοκληρωμένη ανάλυση των κενών στην εφαρμογή της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης από τα κράτη μέλη και της έλλειψης ανταπόκρισης στην εξέλιξη που απορρέει, μεταξύ άλλων, από τις εξελίξεις στον ψηφιακό τομέα.

Για να καλυφθούν οι παρατηρήσεις σχετικά με την έλλειψη σαφών στόχων, το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής διευκρινίζει ότι στόχος της πρότασης είναι η πρόληψη και η καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας ως εγκληματικών πράξεων. Το κείμενο της προτεινόμενης οδηγίας περιγράφει περαιτέρω τους κύριους στόχους της, εξηγώντας ότι οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν με την ποινικοποίηση ορισμένων μορφών βίας κατά των γυναικών (συμπεριλαμβανομένου του βιασμού, του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων και των αδικημάτων που αφορούν διάφορες μορφές κυβερνοβίας) και με την ενίσχυση της προστασίας, της πρόσβασης στη

δικαιοσύνη και της στήριξης των θυμάτων βίας, καθώς και με την πρόληψη της βίας και τον συντονισμό.

Όσον αφορά την επιλογή της προκριθείσας πολιτικής, το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής παρέχει αποδεικτικά στοιχεία, με βάση την αξιολόγηση των σχετικών πράξεων της ΕΕ και τη χαρτογράφηση και την ανάλυση των κενών στη νομοθεσία των κρατών μελών, τα οποία εξηγούν περαιτέρω τους λόγους για τους οποίους επελέγη μια ολοκληρωμένη προσέγγιση —μια ειδική οδηγία για τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία— και όχι μια τροποποίηση των υφιστάμενων οριζόντιων μέσων.

Οι μέθοδοι εργασίας στο πλαίσιο των κανόνων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας επιτρέπουν στον αντιπρόεδρο για τις Διοργανικές Σχέσεις και τη Διερεύνηση Προοπτικών να εγκρίνει τη συνέχιση μιας πρωτοβουλίας που υπήρξε αντικείμενο δεύτερης αρνητικής γνώμης της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου. Επίσης, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι οι γνώμες της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου αποτελούν αξιολόγηση της ποιότητας της εκτίμησης επιπτώσεων και όχι αξιολόγηση της σχετικής νομοθετικής πρότασης.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας επίσης υπόψη τη συμφωνία του αντιπροέδρου για τις Διοργανικές Σχέσεις και τη Διερεύνηση Προοπτικών, έκρινε σκόπιμο να προχωρήσει στην πρωτοβουλία για τους ακόλουθους λόγους:

- 1) την *πολιτική σημασία* της πρωτοβουλίας αυτής για την Επιτροπή, όπως τονίζεται στις πολιτικές κατευθύνσεις·
- 2) την *επείγουσα ανάγκη για ανάληψη δράσης* προκειμένου να σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, καθώς και της έμφυλης κυβερνοβίας, όπως έχει επίσης ζητήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·
- 3) οι *πρόσθετες διευκρινίσεις και τα αποδεικτικά στοιχεία* που παρασχέθηκαν αντιμετώπισαν ικανοποιητικά τις ελλείψεις που εντοπίστηκαν από την επιτροπή ρυθμιστικού ελέγχου και ελήφθησαν υπόψη στην προσαρμοσμένη νομική πρόταση.

Συνεπώς, η παρούσα πρόταση βασίζεται σε περαιτέρω εκτίμηση ορισμένων από τα ζητήματα που τέθηκαν από την επιτροπή.

• **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η προτεινόμενη οδηγία θα ενισχύσει την προστασία ορισμένων θεμελιωδών δικαιωμάτων, ιδίως:

- **του δικαιώματος στη ζωή** (άρθρο 2 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης — στο εξής: Χάρτης), **του δικαιώματος στην ακεραιότητα** (άρθρο 3 του Χάρτη), **της απαγόρευσης της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης** (άρθρο 4 του Χάρτη), και **του δικαιώματος στην ιδιωτική και οικογενειακή ζωή** (άρθρο 7 του Χάρτη), **του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα** (άρθρο 8 του Χάρτη), για παράδειγμα επειδή παρέχει μέτρα για την προστασία των θυμάτων, της ιδιωτικής ζωής τους και των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα, και την πρόληψη της βίας με την εισαγωγή ποινικοποιήσεων, τη διασφάλιση της προστασίας των προσώπων που διατρέχουν κίνδυνο (βάσει εκτίμησης κινδύνου και επακόλουθων μέτρων υποστήριξης) και την κατάρτιση σχετικών επαγγελματιών να αναγνωρίζουν αυτό το είδος βίας και να αντιδρούν με κατάλληλο τρόπο·

- των δικαιωμάτων του παιδιού (άρθρο 24 του Χάρτη), για παράδειγμα με την αναγνώριση των παιδιών-μαρτύρων ως άμεσων θυμάτων της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας και με την πρόβλεψη ειδικών μέτρων για την προστασία και την υποστήριξη των παιδιών, καθώς και με τον χειρισμό των υποθέσεων με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού·
- του δικαιώματος του θύματος σε πραγματική προσφυγή και αμερόληπτο δικαστήριο (άρθρο 47 του Χάρτη), για παράδειγμα με τη διασφάλιση αποτελεσματικότερης διερεύνησης και δίωξης της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας (π.χ. αυτεπάγγελτη δίωξη ορισμένων αδικημάτων και για λόγους δημόσιου συμφέροντος, παροχή στα θύματα της δυνατότητας να καταγγέλλουν περιστατικά στο διαδίκτυο και θέσπιση κατευθυντήριων γραμμών για τις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές) και τη διασφάλιση του δικαιώματος του θύματος να αξιώνει πλήρη αποζημίωση από τον δράστη και να λαμβάνει απόφαση στο πλαίσιο μίας μόνο διαδικασίας.
- της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ισότητας γυναικών και ανδρών (άρθρα 21 και 23 του Χάρτη), για παράδειγμα με την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας ως σοβαρής μορφής απαγορευμένων διακρίσεων μεταξύ γυναικών και ανδρών, και με τον περιορισμό του κινδύνου του εν λόγω είδους βίας για πρόσωπα που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση και για ομάδες που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο· απαιτώντας στοχευμένες δραστηριότητες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης για την προσέγγιση ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο και τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους σε υπηρεσίες υποστήριξης.
- των δικαιωμάτων στην κοινωνική αρωγή και την προστασία της υγείας (άρθρα 34 και 35 του Χάρτη), για παράδειγμα με την παροχή ειδικών υπηρεσιών υποστήριξης, ιδίως στα θύματα σεξουαλικής βίας (π.χ. άμεση ιατρική υποστήριξη, συλλογή ιατροδικαστικών αποδεικτικών στοιχείων σε περιπτώσεις βιασμού, ψυχολογική υποστήριξη και μετατραυματική περίθαλψη).

Η προτεινόμενη οδηγία λαμβάνει δεόντως υπόψη το **τεκμήριο αθωότητας και τα δικαιώματα υπεράσπισης (άρθρο 48 του Χάρτη)** των υπόπτων, καθώς και τις **αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιόποινων πράξεων και ποινών (άρθρο 49 του Χάρτη)**. Όσον αφορά το **δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης (άρθρο 11 του Χάρτη)**, οι διατάξεις σχετικά με την αφαίρεση ή τον αποκλεισμό παράνομου περιεχομένου περιορίζονται στα απολύτως αναγκαία και αναλογικά για την επίτευξη του στόχου της οδηγίας.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η προτεινόμενη οδηγία αναμένεται να προκαλέσει τις ακόλουθες δαπάνες για τον προϋπολογισμό της ΕΕ:

- ανάπτυξη και εγκατάσταση εργαλείου συλλογής δεδομένων —εφάπαξ δαπάνη που βαρύνει το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων («EIGE»).
- τεχνική συντήρηση και λειτουργία του εργαλείου συλλογής δεδομένων — επαναλαμβανόμενη δαπάνη που βαρύνει το EIGE.
- ανάπτυξη και εφαρμογή κοινών αναλύσεων δεδομένων και μεθοδολογίας σε συνεργασία με τα κράτη μέλη —επαναλαμβανόμενη δαπάνη που βαρύνει το EIGE.
- ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για την εναρμόνιση και την τυποποίηση των στατιστικών για την εγκληματικότητα σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και την

εξ οικείων βία, στήριξη των κρατών μελών στη συλλογή δεδομένων — επαναλαμβανόμενη δαπάνη που βαρύνει το EIGE.

Οι δαπάνες για το EIGE επεξηγούνται λεπτομερώς στο συνοδευτικό νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο. Συνολικά, το EIGE θα χρειαστεί τους ακόλουθους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για το έργο της συλλογής διοικητικών δεδομένων:

- αρχικό εφάπαξ κόστος — 200 000 EUR·
- ετήσιο κόστος συντήρησης και λειτουργίας — 750 000 EUR·
- προσωπικό — ένας έκτακτος υπάλληλος (σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) από το 2025 και δύο συμβασιούχοι υπάλληλοι (σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) από το 2025 (τρεις συνολικά).

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μεταφέρουν την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της. Θα κληθούν να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τα εθνικά τους μέτρα εφαρμογής. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 7 έτη μετά την έναρξη ισχύος της. Μετά την περίοδο αυτή, η υποβολή εκθέσεων πρέπει να πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα με τη μορφή ερωτηματολογίου προς τα κράτη μέλη. Οι ενισχυμένες απαιτήσεις συλλογής δεδομένων στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης θα αποτελέσουν τη βάση για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αντικτύπου της πρωτοβουλίας σε σχέση με τους ειδικούς στόχους της. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της πρότασης θα βασίζονται πρωτίστως στους υφιστάμενους εναρμονισμένους δείκτες που έχει αναπτύξει το EIGE. Το έργο αυτό θα υποστηριχθεί και θα συμπληρωθεί από τα σχεδιαζόμενα μέτρα εναρμόνισης για τη συλλογή αναλυτικών διοικητικών δεδομένων (μεταξύ άλλων από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου, το δικαστικό σώμα, τις κοινωνικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες υγείας) και την υποχρέωση διεξαγωγής τακτικών ερευνών σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία, και αποστολής σχετικών στοιχείων στην Επιτροπή (Eurostat). Οι λεπτομέρειες θα περιγράφονται σε σχέδιο παρακολούθησης και επιβολής που θα καταρτίσει η Επιτροπή.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Το **κεφάλαιο 1** περιλαμβάνει γενικές διατάξεις, συμπεριλαμβανομένου του αντικειμένου (άρθρο 1) και της ιδιαίτερης προσοχής που πρέπει να δοθεί στα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο τέτοιας βίας (άρθρο 2). Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας πρότασης καλύπτει τα ποινικά αδικήματα, όπως ορίζονται σ' αυτήν, τις πράξεις βίας κατά των γυναικών ή την εξ οικείων βία όπως ποινικοποιούνται βάσει του δικαίου της Ένωσης ή των εθνικών νομοθεσιών (άρθρο 3). Το εν λόγω κεφάλαιο παρέχει επίσης ορισμούς των βασικών όρων που χρησιμοποιούνται στην οδηγία (άρθρο 4).

Το **κεφάλαιο 2** περιέχει διατάξεις σχετικά με τους ελάχιστους κανόνες για τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των ποινών βάσει του άρθρου 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Τα αδικήματα αυτά αφορούν ορισμένες μορφές βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας που ισοδυναμούν με γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών ή με εγκληματικότητα στον χώρο της πληροφορικής. Μολονότι τα αδικήματα αυτά θίγουν δυσανάλογα τις γυναίκες, η ποινικοποίηση δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου ισχύει για όλα τα θύματα, συμπεριλαμβανομένων των ανδρών και των μη δυαδικών ατόμων, εκτός από την περίπτωση

του βιασμού και του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων. Αυτά ποινικοποιούνται σε επίπεδο ΕΕ μόνον όταν διαπράττονται κατά γυναικών ή παιδιών λόγω της νομικής βάσης του άρθρου 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, το οποίο αναφέρεται μόνο στη γενετήσια εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών. Το κεφάλαιο περιλαμβάνει την ελάχιστη εναρμόνιση των αδικημάτων του βιασμού κατά των γυναικών (άρθρο 5) και του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (άρθρο 6). Υπό το πρίσμα του ταχέως ρυθμού του τρέχοντος ψηφιακού μετασχηματισμού και της αύξησης της κυβερνοβίας, προβλέπονται επίσης ελάχιστοι κανόνες για ορισμένα εγκλήματα στον χώρο της πληροφορικής: μη συναινετική κοινοχρησία υλικού προσωπικής φύσης ή παραποιημένου υλικού (άρθρο 7), αδικήματα σχετικά με την παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση (άρθρο 8), αδικήματα σχετικά με την κυβερνοπαρενόχληση (άρθρο 9) και την κυβερνοϋποκίνηση μίσους ή βίας (άρθρο 10). Το άρθρο 11 περιέχει διατάξεις σχετικά με την ηθική αυτουργία, την υποβοήθηση και τη συνέργεια, και την απόπειρα διάπραξης τέτοιων αδικημάτων. Το άρθρο 12 καθορίζει το ελάχιστο επίπεδο της μέγιστης ποινής που εφαρμόζεται στα αδικήματα που ορίζονται στα άρθρα 5 έως 11, ενώ στο άρθρο 13 καθορίζονται οι επιβαρυντικές περιστάσεις. Οι κανόνες περί δικαιοδοσίας και περί προθεσμιών παραγραφής περιέχονται στα άρθρα 14 και 15.

Το **κεφάλαιο 3** αφορά την προστασία και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη των θυμάτων κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας. Το εν λόγω κεφάλαιο εφαρμόζεται σε όλα τα θύματα αδικημάτων βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Μολονότι η παρούσα πρόταση επικεντρώνεται κυρίως σε μορφές βίας που πλήττουν δυσανάλογα τις γυναίκες, δεν αποκλείει άνδρες ή μη δυαδικά άτομα από το να επωφελούνται από τα δικαιώματα των θυμάτων, εάν καταστούν θύματα τέτοιας βίας, συμπεριλαμβανομένης της εξ οικείων βίας.

Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει κανόνες σχετικά με την καταγγελία της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα αδικήματα αυτά μπορούν εύκολα να προσαχθούν στη δικαιοσύνη (άρθρο 16). Αυτό συνεπάγεται την ταχεία επεξεργασία των εν λόγω καταγγελιών και την ενθάρρυνση της καταγγελίας τέτοιων αδικημάτων, για παράδειγμα με την άρση, σε ορισμένες περιπτώσεις, των εμποδίων που επιβάλλονται από τους κανόνες περί απορρήτου, τη διασφάλιση ότι τα παιδιά μπορούν εύκολα να καταγγείλουν αδικήματα, και τη διασφάλιση ότι τα πρόσωπα που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα και τα πρόσωπα με αβέβαιο καθεστώς διαμονής δεν φοβούνται να καταγγείλουν περιστατικά βίας. Η τελευταία αυτή πτυχή δεν εισάγει σε καμία περίπτωση, στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας, δικαίωμα σε καθεστώς διαμονής για τα πρόσωπα που καταγγέλλουν περιστατικά βίας. Το άρθρο 17 διασφαλίζει ότι τα αδικήματα διερευνώνται και διώκονται αποτελεσματικά, ότι υπάρχει επαρκής εμπειρογνωσία και επαρκείς πόροι και ότι τα αδικήματα που ισοδυναμούν με βιασμό διώκονται αυτεπαγγέλτως. Το εν λόγω κεφάλαιο εισάγει ατομική αξιολόγηση κινδύνου για τον προσδιορισμό των αναγκών προστασίας και υποστήριξης των θυμάτων (άρθρα 18 και 19). Η αξιολόγηση αυτή νοείται ως αναπόσπαστο μέρος της υφιστάμενης ατομικής αξιολόγησης βάσει της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων και θα πρέπει να προσαρμόζεται στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Το άρθρο 20 ορίζει υποχρεώσεις που διασφαλίζουν ότι τα θύματα παραπέμπονται σε κατάλληλες υπηρεσίες υποστήριξης, για παράδειγμα διασφαλίζοντας ότι οι υπηρεσίες υποστήριξης προσεγγίζουν τα θύματα προδραστικά. Ταυτόχρονα, το άρθρο αυτό αποσκοπεί στη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων. Επιπλέον, το κεφάλαιο αυτό ορίζει ότι τα κράτη μέλη προβλέπουν επείγουσες εντολές απαγόρευσης και εντολές προστασίας, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία των θυμάτων (άρθρο 21). Το άρθρο 22 προβλέπει ότι δυνητικές ερωτήσεις σχετικά με τη σεξουαλική συμπεριφορά του θύματος κατά το παρελθόν αποκλείονται στο πλαίσιο της ποινικής έρευνας και της δικαστικής

διαδικασίας, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων υπεράσπισης. Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει επίσης την υποχρέωση να παρέχονται στις αρχές επιβολής του νόμου και στις δικαστικές αρχές κατευθυντήριες γραμμές ώστε να διασφαλίζεται ότι τα θύματα τυγχάνουν κατάλληλου χειρισμού καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας και ότι οι υποθέσεις βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας αντιμετωπίζονται με κατάλληλο τρόπο (άρθρο 23). Το κεφάλαιο αυτό προβλέπει επίσης ότι οι εθνικοί φορείς, όπως οι φορείς ισότητας, είναι αρμόδιοι, για παράδειγμα, να βοηθούν και να παρέχουν συμβουλές στα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας —αμφότερες σοβαρές μορφές διακρίσεων κατά των γυναικών (άρθρο 24). Οι εν λόγω φορείς νομιμοποιούνται επίσης να ενεργούν για λογαριασμό των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες, εφόσον το κρίνουν σκόπιμο. Με το άρθρο 25 διασφαλίζεται η αφαίρεση διαδικτυακού περιεχομένου σε σχέση με αδικήματα κυβερνοβίας, και η δυνατότητα ένδικης προσφυγής για θιγόμενους/-ες χρήστες/χρήστριες. Το δικαίωμα των θυμάτων να αξιώσουν αποζημίωση από τον δράστη καλύπτεται από το άρθρο 26.

Το **κεφάλαιο 4** περιλαμβάνει τις διατάξεις σχετικά με την υποστήριξη των θυμάτων, την οποία τα θύματα πρέπει να λαμβάνουν πριν την ποινική διαδικασία, κατά τη διάρκειά της και για κατάλληλο χρονικό διάστημα μετά από αυτήν. Το άρθρο 27 καθορίζει τις ειδικές υπηρεσίες, ρυθμίσεις και ειδικούς πόρους των υπηρεσιών υποστήριξης που παρέχουν ειδικές υπηρεσίες σε θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Το κεφάλαιο αυτό προβλέπει επίσης ειδική και άμεση υποστήριξη σε κέντρα υποστήριξης θυμάτων βιασμού ή παραπομπής θυμάτων σεξουαλικής βίας (άρθρο 28) και ειδική υποστήριξη για τα θύματα ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων (άρθρο 29). Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα θύματα σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία μπορούν να κάνουν χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών εκτός του χώρου εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών στους εργοδότες σχετικά με τον κατάλληλο τρόπο αντιμετώπισης τέτοιων αδικημάτων (άρθρο 30). Τα κράτη μέλη πρέπει να δημιουργήσουν εθνικές γραμμές βοήθειας για τα θύματα και να διασφαλίσουν τη λειτουργία τους με εναρμονισμένο αριθμό σε επίπεδο ΕΕ (άρθρο 31). Τα θύματα πρέπει να έχουν αδιακρίτως πρόσβαση σε ειδικευμένα κέντρα προστασίας ή άλλη προσωρινή στέγη, ώστε να διασφαλίζεται ότι τους παρέχεται βοήθεια για την επιστροφή τους στην ανεξάρτητη διαβίωση μετά το περιστατικό βίας που υπέστησαν (άρθρο 32). Επιπλέον, τα κράτη μέλη πρέπει να παρέχουν κατάλληλη προστασία και στήριξη στα παιδιά-θύματα, λαμβάνοντας υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού (άρθρο 33). Εδώ περιλαμβάνεται η παροχή ασφαλών χώρων για παιδιά που τα επισκέπτονται γονείς-παραβάτες, οι οποίοι έχουν δικαίωμα επικοινωνίας (άρθρο 34). Το άρθρο 35 παρέχει διασφαλίσεις σε θύματα που ανήκουν σε ομάδες που διατρέχουν κίνδυνο, για παράδειγμα ευκολότερη πρόσβαση για τα θύματα με αναπηρία.

Οι διατάξεις του **κεφαλαίου 5** επικεντρώνονται στην αποτελεσματική πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Εδώ περιλαμβάνεται η υποχρέωση διεξαγωγής εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και ευρείας διανομής σχετικών πληροφοριών (άρθρο 36). Οι επαγγελματίες που είναι πιθανότερο να έρθουν σε επαφή με θύματα πρέπει να λαμβάνουν κατάρτιση και στοχευμένες πληροφορίες. Στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω επαγγελματίες μπορούν να αντιδρούν με κατάλληλο τρόπο και να εντοπίζουν περιπτώσεις βίας, καθώς και ότι οι αρμόδιοι οργανισμοί μπορούν να συντονίζουν αποτελεσματικά τις ενέργειές τους (άρθρο 37). Το άρθρο 38 προβλέπει προγράμματα παρέμβασης διαθέσιμα και για την εθελοντική συμμετοχή προσώπων που φοβούνται ότι θα διαπράξουν τέτοια εγκλήματα.

Το **κεφάλαιο 6** περιλαμβάνει κανόνες για τον συντονισμό των εθνικών πολιτικών των κρατών μελών σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία, αλλά και διατάξεις για τον συντονισμό σε επίπεδο ΕΕ. Για τον εξορθολογισμό των εθνικών πολιτικών

και τη διασφάλιση αποτελεσματικής πολυεπίπεδης αντιμετώπισης αυτών των μορφών βίας, το άρθρο 39 απαιτεί από τα κράτη μέλη να ορίσουν ή να συστήσουν επίσημο φορέα για τον συντονισμό και την εποπτεία των πολιτικών στον τομέα αυτόν. Αυτό συμπληρώνεται από την υποχρέωση βάσει του άρθρου 40 να διασφαλίζεται ο αποτελεσματικός συντονισμός και η συνεργασία όλων των υπηρεσιών που συμμετέχουν στην υποστήριξη των θυμάτων. Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις αποτελούν βασικούς παράγοντες για την παροχή υποστήριξης στα θύματα και την πρόληψη της βίας. Σύμφωνα με το άρθρο 41, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεργάζονται με μη κυβερνητικές οργανώσεις και να τις συμβουλεύονται σχετικά με τις σχετικές πολιτικές. Για να διασφαλιστεί η κατάλληλη αντιμετώπιση της κυβερνοβίας, όπως ορίζεται στην παρούσα πρόταση, τα κράτη μέλη πρέπει να διευκολύνουν τη λήψη μέτρων αυτορρύθμισης από παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών (άρθρο 42). Το άρθρο 43 αποσκοπεί στη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για τη διασφάλιση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών, με στόχο την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. Η συλλογή δεδομένων και η έρευνα είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διαμόρφωση κατάλληλων μέτρων πολιτικής στον τομέα της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Για να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα συγκρίσιμων δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ, το άρθρο 44 προβλέπει κανόνες για τη συλλογή δεδομένων σε όλα τα κράτη μέλη. Δεδομένης της εμπειρογνωσίας του και των συνεχιζόμενων εργασιών του στον τομέα αυτόν, το EIGE πρόκειται να στηρίζει τα κράτη μέλη στην ανάπτυξη κοινής μεθοδολογίας και στη συλλογή δεδομένων.

Το **κεφάλαιο 7** περιέχει τις τελικές διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Το άρθρο 45 τροποποιεί την οδηγία σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή, με την εισαγωγή του εγκλήματος της διείσδυσης για σεξουαλικούς σκοπούς και τη διευκρίνιση ότι οι περιστάσεις υπό τις οποίες δεν μπορεί να δοθεί εγκύρως συγκατάθεση από παιδί που υπερβαίνει την ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης περιλαμβάνουν εκείνες που προβλέπονται στο άρθρο 5 της παρούσας πρότασης. Το άρθρο 46 αφορά το επίπεδο προστασίας και το άρθρο 47 τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων των κρατών μελών. Το άρθρο 48 αποσαφηνίζει τη σχέση με άλλες οδηγίες και περιέχει ρήτρες επιφύλαξης. Το άρθρο αυτό διευκρινίζει ότι οι διατάξεις εφαρμόζονται επιπλέον εκείνων της οδηγίας για τα δικαιώματα των θυμάτων, της οδηγίας για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, της οδηγίας για την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών και [της πρότασης πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες]. Αυτό σημαίνει ότι τα θύματα θα πρέπει να επωφελοούνται από την προστασία όλων των οδηγιών που ισχύουν γι' αυτά. Το άρθρο 49 περιλαμβάνει ρήτρα μη υποβάθμισης. Το άρθρο 50 περιέχει διατάξεις για τη μεταφορά της παρούσας οδηγίας στο εθνικό δίκαιο. Το άρθρο 51 ορίζει πότε θα τεθεί σε ισχύ η οδηγία και το άρθρο 52 ορίζει σε ποιον απευθύνεται.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας**

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 2 και το άρθρο 83 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να παράσχει ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αποτελεσματική καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας σε ολόκληρη την Ένωση. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενίσχυση και τη θέσπιση μέτρων στους ακόλουθους τομείς: τον ορισμό των σχετικών ποινικών αδικημάτων και ποινών, την προστασία των θυμάτων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, την υποστήριξη των θυμάτων, την πρόληψη, τον συντονισμό και τη συνεργασία.
- (2) Η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών και η απαγόρευση των διακρίσεων αποτελούν θεμελιώδεις αξίες της Ένωσης και θεμελιώδη δικαιώματα που κατοχυρώνονται, αντίστοιχα, στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στα άρθρα 21 και 23 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης). Η βία κατά των γυναικών και η εξ οικείων βία θέτουν σε κίνδυνο αυτές ακριβώς τις αρχές, υπονομεύοντας τα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών στην ισότητα σε όλους τους τομείς της ζωής.
- (3) Η βία κατά των γυναικών και η εξ οικείων βία παραβιάζουν θεμελιώδη δικαιώματα, όπως το δικαίωμα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και στην ακεραιότητα του προσώπου, η απαγόρευση των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης, το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής, την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τα δικαιώματα του παιδιού, όπως κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (4) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εφαρμόζεται σε αξιόποινη συμπεριφορά που συνιστά βία κατά των γυναικών ή εξ οικείων βία, όπως αυτές ποινικοποιούνται βάσει του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου. Σ' αυτές συμπεριλαμβάνονται τα ποινικά αδικήματα που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, δηλαδή ο βιασμός, ο ακρωτηριασμός

¹ ΕΕ C της , σ. .

των γυναικείων γεννητικών οργάνων, η μη συναινετική κοινοχρησία υλικού προσωπικής φύσης ή παραποιημένου υλικού, η παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση, η κυβερνοπαρενόχληση, η κυβερνοϋποκίνηση βίας ή μίσους και η αξιόποινη συμπεριφορά που καλύπτεται από άλλες πράξεις της Ένωσης, ιδίως τις οδηγίες 2011/36/ΕΕ² και 2011/93/ΕΕ³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, οι οποίες ορίζουν τα ποινικά αδικήματα που αφορούν τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και την εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Τέλος, ορισμένα ποινικά αδικήματα που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο εμπίπτουν στον ορισμό της βίας κατά των γυναικών. Σ' αυτά περιλαμβάνονται εγκλήματα όπως η γυναικοκτονία, η σεξουαλική παρενόχληση, η σεξουαλική κακοποίηση, η παρενοχλητική παρακολούθηση, οι πρόωροι και καταναγκαστικοί γάμοι, η καταναγκαστική άμβλωση, η καταναγκαστική στέρωση και διάφορες μορφές κυβερνοβίας, όπως η σεξουαλική παρενόχληση στο διαδίκτυο, ο κυβερνοεκφοβισμός ή η μη ζητηθείσα λήψη υλικού άσεμνου σεξουαλικού περιεχομένου. Η εξ οικείων βία αποτελεί μορφή βίας η οποία μπορεί να τυγχάνει ειδικής ποινικοποίησης στο εθνικό δίκαιο ή να καλύπτεται από ποινικά αδικήματα που διαπράττονται εντός της οικογένειας ή της οικιακής μονάδας ή μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων.

- (5) Τα μέτρα στο πλαίσιο της παρούσας οδηγίας έχουν σχεδιαστεί για την αντιμετώπιση των συγκεκριμένων αναγκών των γυναικών και των κοριτσιών, δεδομένου ότι πλήττονται δυσανάλογα από τις μορφές βίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, δηλαδή τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία. Ωστόσο, η παρούσα οδηγία αναγνωρίζει ότι και άλλα πρόσωπα ενδέχεται να πέφτουν θύματα αυτών των μορφών βίας και θα πρέπει να επωφελούνται από τα μέτρα που προβλέπονται σ' αυτήν. Ως εκ τούτου, ο όρος «θύμα» θα πρέπει να αναφέρεται σε όλα τα πρόσωπα, ανεξαρτήτως βιολογικού ή κοινωνικού φύλου.
- (6) Λόγω της ευάλωτης θέσης τους, τα παιδιά που είναι μάρτυρες βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας υφίστανται άμεση συναισθηματική βλάβη, η οποία επηρεάζει την ανάπτυξή τους. Ως εκ τούτου, τα παιδιά αυτά θα πρέπει να θεωρούνται θύματα και να απολαύουν στοχευμένων μέτρων προστασίας.
- (7) Η βία κατά των γυναικών αποτελεί επίμονη εκδήλωση διαρθρωτικών διακρίσεων εις βάρος των γυναικών, οι οποίες απορρέουν από ιστορικά άνισες σχέσεις εξουσίας μεταξύ γυναικών και ανδρών. Πρόκειται για μια μορφή έμφυλης βίας, η οποία ασκείται κυρίως από άνδρες σε γυναίκες και κορίτσια. Έχει τις ρίζες της σε κοινωνικά κατασκευασμένους ρόλους, συμπεριφορές, δραστηριότητες και ιδιότητες που μια δεδομένη κοινωνία θεωρεί κατάλληλα για τους άνδρες και τις γυναίκες, που γενικά αναφέρονται με τον όρο «κοινωνικό φύλο».
- (8) Η εξ οικείων βία αποτελεί σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα, το οποίο συχνά παραμένει κρυφό. Μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρό ψυχολογικό και σωματικό τραύμα με σοβαρές συνέπειες, διότι ο δράστης είναι συνήθως πρόσωπο γνωστό στο θύμα, το οποίο πρόσωπο το θύμα αναμένει να είναι σε θέση να εμπιστευτεί. Η βία αυτή μπορεί να

² Οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1).

³ Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 335 της 17.12.2011, σ. 1).

λάβει διάφορες μορφές, μεταξύ άλλων σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική και οικονομική. Η εξ οικείων βία μπορεί να σημειωθεί ανεξάρτητα από το αν ο δράστης συνοικεί ή έχει συνοικήσει με το θύμα.

- (9) Υπό το πρίσμα των ιδιαιτεροτήτων που σχετίζονται μ' αυτά τα είδη εγκλήματος, είναι αναγκαίο να θεσπιστεί ολοκληρωμένο σύνολο κανόνων, το οποίο θα αντιμετωπίζει το επίμονο πρόβλημα της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας με στοχευμένο τρόπο και θα καλύπτει τις ειδικές ανάγκες των θυμάτων αυτής της βίας. Οι υφιστάμενες διατάξεις σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο έχουν αποδειχθεί ανεπαρκείς για την αποτελεσματική καταπολέμηση και πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Ειδικότερα, οι οδηγίες 2011/36/ΕΕ και 2011/93/ΕΕ επικεντρώνονται σε συγκεκριμένες μορφές της βίας αυτής, ενώ η οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴ καθορίζει το γενικό πλαίσιο για τα θύματα της εγκληματικότητας. Μολονότι παρέχει ορισμένες διασφαλίσεις για τα θύματα της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, δεν έχει ως στόχο την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών τους.
- (10) Η παρούσα οδηγία υποστηρίζει τις διεθνείς δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση και την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, ιδίως τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών (CEDAW)⁵ και, κατά περίπτωση, τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (στο εξής: Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης)⁶ και τη Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στον κόσμο της εργασίας η οποία υπεγράφη στις 21 Ιουνίου 2019 στη Γενεύη.
- (11) Η βία κατά των γυναικών και η εξ οικείων βία μπορούν να επιδεινωθούν όταν διασταυρώνονται με διακρίσεις λόγω φύλου και άλλους λόγους διακρίσεων που απαγορεύονται από το δίκαιο της Ένωσης, δηλαδή την ιθαγένεια, τη φυλή, το χρώμα, την εθνοτική ή κοινωνική προέλευση, τα γενετικά χαρακτηριστικά, τη γλώσσα, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, τα πολιτικά ή άλλα φρονήματα, την ιδιότητα μέλους εθνικής μειονότητας, την περιουσιακή κατάσταση, τη γέννηση, την αναπηρία, την ηλικία ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα θύματα που πλήττονται από τέτοιες διασταυρωτικές διακρίσεις, προβλέποντας ειδικά μέτρα για τις περιπτώσεις όπου υπάρχουν διασταυρούμενες μορφές διακρίσεων. Ειδικότερα, οι λεσβίες, οι αμφιφυλόφιλες γυναίκες, οι τρανς γυναίκες, τα μη δυαδικά άτομα, τα ίντερσεξ άτομα και οι κούιρ γυναίκες (ΛΟΑΤΚΙ), οι γυναίκες με αναπηρία και οι γυναίκες με μειονοτικό φυλετικό ή εθνοτικό υπόβαθρο διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο να υποστούν έμφυλη βία.
- (12) Τα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο εκφοβισμού, αντιποίνων, δευτερογενούς και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους κινδύνους αυτούς και στην

⁴ Οδηγία 2012/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 315 της 14.11.2012, σ. 57).

⁵ [Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών](#) (CEDAW), UNGA, 1979.

⁶ [Σύμβαση για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας](#) (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), Συμβούλιο της Ευρώπης, 2011.

ανάγκη προστασίας της αξιοπρέπειας και της σωματικής ακεραιότητας των θυμάτων αυτών.

- (13) Ο βιασμός είναι ένα από τα σοβαρότερα αδικήματα που παραβιάζουν τη σεξουαλική ακεραιότητα του προσώπου και είναι έγκλημα που πλήττει δυσανάλογα τις γυναίκες. Ενέχει ανισορροπία ισχύος μεταξύ του δράστη και του θύματος, η οποία επιτρέπει στον δράστη να εκμεταλλευτεί σεξουαλικά το θύμα για σκοπούς όπως η προσωπική ικανοποίηση, η διεκδίκηση κυριαρχίας, η κοινωνική αναγνώριση, η προαγωγή ή ενδεχομένως το οικονομικό όφελος. Πολλά κράτη μέλη εξακολουθούν να απαιτούν τη χρήση βίας, απειλών ή καταναγκασμού ώστε να στοιχειοθετείται το έγκλημα του βιασμού. Άλλα κράτη μέλη βασίζονται αποκλειστικά στην προϋπόθεση ότι το θύμα δεν έχει συναινέσει στη σεξουαλική πράξη. Μόνο η τελευταία προσέγγιση επιτυγχάνει την πλήρη προστασία της σεξουαλικής ακεραιότητας των θυμάτων. Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ίση προστασία σε ολόκληρη την Ένωση, μέσω της πρόβλεψης των στοιχείων της ειδικής υπόστασης του εγκλήματος του βιασμού γυναικών και παιδιών. .
- (14) Ο βιασμός θα πρέπει να περιλαμβάνει ρητά όλους τους τύπους σεξουαλικής διείσδυσης, με οποιοδήποτε μέλος του σώματος ή αντικείμενο. Η έλλειψη συναίνεσης θα πρέπει να αποτελεί κεντρικό στοιχείο της ειδικής υπόστασης του ορισμού του βιασμού, δεδομένου ότι συχνά η διάπραξη του δεν ενέχει το στοιχείο της σωματικής βίας ή τη χρήση καταναγκασμού. Η αρχική συναίνεση θα πρέπει να μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της πράξης, σύμφωνα με τη σεξουαλική αυτονομία του θύματος, και δεν θα πρέπει να συνεπάγεται αυτομάτως συναίνεση για μελλοντικές πράξεις. Η μη συναινετική σεξουαλική διείσδυση θα πρέπει να συνιστά βιασμό ακόμη και όταν διαπράττεται σε βάρος συζύγου ή συντρόφου.
- (15) Όσον αφορά τα αδικήματα που ισοδυναμούν με βιασμό, οι δράστες που έχουν προηγουμένως καταδικαστεί για αδικήματα της ίδιας φύσης θα πρέπει να υποχρεούνται να συμμετέχουν σε προγράμματα παρέμβασης για τον μετριασμό του κινδύνου υποτροπής.
- (16) Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανεπανόρθωτη και διά βίου ζημία την οποία προκαλεί ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων στα θύματα, το αδίκημα αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ειδικά και επαρκώς στο ποινικό δίκαιο. Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων αποτελεί πρακτική εκμετάλλευσης που αφορά τα σεξουαλικά όργανα κοριτσιού ή γυναίκας και πραγματοποιείται με σκοπό τη διατήρηση και την επιβεβαίωση της κυριαρχίας επί των γυναικών και των κοριτσιών και την άσκηση κοινωνικού ελέγχου στη σεξουαλικότητα των κοριτσιών και των γυναικών. Ενίοτε πραγματοποιείται στο πλαίσιο γάμων ανηλίκων ή καταναγκαστικών γάμων ή εξ οικείων βίας. Ο ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων μπορεί να συμβεί ως παραδοσιακή πρακτική την οποία ορισμένες κοινότητες εφαρμόζουν στα μέλη τους. Θα πρέπει να καλύπτει πρακτικές που εφαρμόζονται για μη ιατρικούς λόγους. Ο όρος «εκτομή» θα πρέπει να αναφέρεται στη μερική ή ολική αφαίρεση της κλειτορίδας και των μεγάλων χειλέων του αιδοίου. Ο όρος «αγκτηριασμός» θα πρέπει να καλύπτει τη μερική ραφή των μεγάλων χειλέων του αιδοίου με σκοπό το στένεμα του κολπικού ανοίγματος. Ο όρος «διενέργεια οποιουδήποτε άλλου ακρωτηριασμού» θα πρέπει να αναφέρεται σε όλες τις άλλες σωματικές αλλοιώσεις των γυναικείων γεννητικών οργάνων.
- (17) Είναι αναγκαίο να προβλεφθούν εναρμονισμένοι ορισμοί των αδικημάτων και των ποινών όσον αφορά ορισμένες μορφές κυβερνοβίας. Η κυβερνοβία στοχεύει και επηρεάζει ιδίως τις πολιτικούς, τις δημοσιογράφους και τις υπερασπίστριες

ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη φτίμωση των γυναικών και την παρεμπόδιση της συμμετοχής τους στην κοινωνία επί ίσοις όροις με τους άνδρες. Η κυβερνοβία επηρεάζει επίσης δυσανάλογα τις γυναίκες και τα κορίτσια σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, όπως τα σχολεία και τα πανεπιστήμια, με αρνητικές συνέπειες για την περαιτέρω εκπαίδευσή τους και την ψυχική τους υγεία, γεγονός που μπορεί, σε ακραίες περιπτώσεις, να οδηγήσει σε αυτοκτονία.

- (18) Η χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών ενέχει τον κίνδυνο εύκολης, ταχείας και ευρείας έντασης ορισμένων μορφών κυβερνοβίας, με αποτέλεσμα να προκαλείται ή να εντείνεται η σοβαρή και μακροχρόνια βλάβη του θύματος. Η δυνατότητα της έντασης αυτής, η οποία αποτελεί προαπαιτούμενο για τη διάπραξη διαφόρων αδικημάτων κυβερνοβίας που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να αντικατοπτρίζεται στο στοιχείο του να καθίσταται ορισμένο υλικό προσβάσιμο, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, για «πλήθος» τελικών χρηστών. Ο όρος «πλήθος» θα πρέπει να νοείται ότι αναφέρεται στην προσέγγιση σημαντικού αριθμού τελικών χρηστών των εν λόγω τεχνολογιών, επιτρέποντας έτσι σημαντική πρόσβαση στο εν λόγω υλικό και τη δυνητική περαιτέρω διανομή του. Ο όρος αυτός θα πρέπει να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται λαμβανομένων υπόψη των σχετικών περιστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών που χρησιμοποιούνται για να καταστεί το εν λόγω υλικό προσβάσιμο και των μέσων που προσφέρουν οι τεχνολογίες αυτές για ένταση.
- (19) Ιδίως λόγω της τάσης της για εύκολη, ταχεία και ευρεία διανομή και τέλεση, καθώς και του προσωπικού χαρακτήρα της, η μη συναινετική παροχή πρόσβασης σε προσωπικές εικόνες ή βίντεο και υλικό που απεικονίζουν σεξουαλικές δραστηριότητες, σε πλήθος τελικών χρηστών, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, μπορεί να είναι πολύ επιβλαβής για τα θύματα. Το αδίκημα που προβλέπεται στην παρούσα οδηγία θα πρέπει να καλύπτει όλα τα είδη τέτοιου υλικού, όπως εικόνες, φωτογραφίες και βίντεο, συμπεριλαμβανομένων εικόνων με σεξουαλικό χαρακτήρα και αρχείων ήχου και εικόνας. Θα πρέπει να αφορά καταστάσεις στις οποίες η θέση του υλικού σε κατάσταση προσβασιμότητας για πολλούς τελικούς χρήστες, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, πραγματοποιείται χωρίς τη συναίνεση του θύματος, ανεξάρτητα από το αν το θύμα συναίνεσε στην παραγωγή του εν λόγω υλικού ή αν ενδέχεται να το διαβίβασε σε συγκεκριμένο πρόσωπο. Το αδίκημα θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει τη μη συναινετική παραγωγή ή παραποίηση, για παράδειγμα μέσω επεξεργασίας εικόνας, υλικού που δίνει την εντύπωση ότι άλλο πρόσωπο επιδίδεται σε σεξουαλικές δραστηριότητες, εφόσον το υλικό καθίσταται στη συνέχεια προσβάσιμο για πλήθος τελικών χρηστών, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, χωρίς τη συναίνεση του εν λόγω προσώπου. Η εν λόγω παραγωγή ή παραποίηση θα πρέπει να περιλαμβάνει την κατασκευή «βαθυπαραποιήσεων» (deepfakes), όταν το υλικό μοιάζει αισθητά με υπαρκτό πρόσωπο ή υπαρκτά αντικείμενα, τόπους ή άλλες οντότητες ή γεγονότα, που απεικονίζουν σεξουαλικές δραστηριότητες άλλου προσώπου, και θα φαινόταν ψευδώς σε άλλους ως γνήσιο ή αληθινό. Με σκοπό την αποτελεσματική προστασία των θυμάτων τέτοιων συμπεριφορών, θα πρέπει επίσης να καλύπτονται οι απειλές πραγματοποίησης τέτοιων πράξεων.
- (20) Η παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση είναι σύγχρονη μορφή βίας που συχνά διαπράττεται κατά μελών της οικογένειας ή προσώπων που ζουν στο ίδιο νοικοκυριό, αλλά και από πρώην συντρόφους ή γνωστούς. Συνήθως, ο δράστης προβαίνει σε κατάχρηση της τεχνολογίας για να εντείνει τη συμπεριφορά καταναγκασμού και ελέγχου, τη χειραγώγηση και την παρακολούθηση, αυξάνοντας έτσι τον φόβο, το

άγχος και τη σταδιακή απομόνωση του θύματος από φίλους και συγγενείς. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να θεσπιστούν ελάχιστοι κανόνες για την παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση. Το αδίκημα της παρενοχλητικής κυβερνοπαρακολούθησης θα πρέπει να καλύπτει τη συνεχή παρακολούθηση του θύματος μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών χωρίς τη συναίνεσή του ή χωρίς νόμιμη άδεια. Αυτό θα μπορούσε να καταστεί δυνατό με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του θύματος, όπως μέσω κλοπής ταυτότητας ή της κατασκοπείας των εν λόγω δεδομένων στα διάφορα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ή στις πλατφόρμες ανταλλαγής μηνυμάτων, των ηλεκτρονικών μηνυμάτων και του τηλεφώνου τους, της κλοπής κωδικών πρόσβασης, ή της παραβίασης των συσκευών τους με σκοπό την πρόσβαση στους ιδιωτικούς χώρους τους, μέσω της εγκατάστασης εφαρμογών γεωγραφικού εντοπισμού, συμπεριλαμβανομένου λογισμικού παρενοχλητικής παρακολούθησης, ή μέσω κλοπής των συσκευών τους. Επιπλέον, η παρενοχλητική παρακολούθηση θα πρέπει να καλύπτει την παρακολούθηση των θυμάτων, χωρίς τη συναίνεση ή την άδεια του οικείου προσώπου, μέσω τεχνολογικών συσκευών που συνδέονται μέσω του διαδικτύου των πραγμάτων, όπως οι έξυπνες οικιακές συσκευές.

- (21) Θα πρέπει να θεσπιστούν ελάχιστοι κανόνες σχετικά με το αδίκημα της κυβερνοπαρανόχλησης για την αντιμετώπιση της έναρξης επίθεσης με τρίτους ή της συμμετοχής σε τέτοια επίθεση κατά άλλου προσώπου, καθιστώντας προσβάσιμο σε πλήθος τελικών χρηστών απειλητικό ή προσβλητικό υλικό. Τέτοιες εκτεταμένες επιθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των συντονισμένων επιθέσεων όχλου μέσω του διαδικτύου, μπορεί να μετατραπούν σε επίθεση εκτός διαδικτύου ή να προκαλέσουν σημαντική ψυχολογική βλάβη και, σε ακραίες περιπτώσεις, να οδηγήσουν σε αυτοκτονία του θύματος. Συχνά στρέφονται κατά εξεχουσών (γυναικών) πολιτικών, δημοσιογράφων ή άλλων γνωστών προσώπων, αλλά μπορούν επίσης να εμφανιστούν σε διαφορετικά πλαίσια, για παράδειγμα σε πανεπιστημιούπολεις ή σε σχολεία. Η εν λόγω διαδικτυακή βία θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ιδίως όταν οι επιθέσεις λαμβάνουν χώρα σε ευρεία κλίμακα, για παράδειγμα με τη μορφή σωρευτικής παρενόχλησης από σημαντικό αριθμό προσώπων.
- (22) Η αύξηση της χρήσης του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχει οδηγήσει σε απότομη αύξηση της δημόσιας υποκίνησης βίας και μίσους, μεταξύ άλλων με βάση το βιολογικό ή το κοινωνικό φύλο τα τελευταία χρόνια. Η εύκολη, ταχεία και ευρεία διάδοση της ρητορικής μίσους στον ψηφιακό κόσμο ενισχύεται από το φαινόμενο της άρσης των αναστολών στο διαδίκτυο, καθώς η εικαζόμενη ανωνυμία στο διαδίκτυο και η αίσθηση ατιμωρησίας μειώνουν τις αναστολές των ανθρώπων να προβαίνουν σε ρητορική αυτού του είδους. Οι γυναίκες αποτελούν συχνά στόχο σεξιστικού και μισογυνικού μίσους στο διαδίκτυο, το οποίο μπορεί να κλιμακωθεί και να λάβει τη μορφή εγκλημάτων μίσους εκτός διαδικτύου. Πρόκειται για κάτι που πρέπει να αναχαιτίζεται σε πρώιμο στάδιο. Η γλώσσα που χρησιμοποιείται σ' αυτό το είδος υποκίνησης δεν αναφέρεται πάντα άμεσα στο βιολογικό ή το κοινωνικό φύλο του στοχοποιούμενου προσώπου ή προσώπων, αλλά τα κίνητρα που απορρέουν από προκαταλήψεις μπορούν να συναχθούν από το συνολικό περιεχόμενο ή το πλαίσιο της υποκίνησης.
- (23) Το αδίκημα της κυβερνοϋποκίνησης βίας ή μίσους προϋποθέτει ότι η υποκίνηση δεν εκφράζεται σε αμιγώς ιδιωτικό πλαίσιο, αλλά δημόσια, μέσω της χρήσης τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών. Ως εκ τούτου, για τη στοιχειοθέτησή του θα πρέπει να απαιτείται η διάδοση στο κοινό, η οποία θα πρέπει να γίνεται αντιληπτή ως διάθεση, μέσω των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών, συγκεκριμένου υλικού που υποκινεί βία ή μίσος σε δυνητικά απεριόριστο αριθμό

προσώπων, δηλαδή το να καθίσταται το υλικό εύκολα προσβάσιμο στους χρήστες εν γένει, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω ενέργειες από το πρόσωπο που παρέσχε το υλικό, ανεξάρτητα από το αν τα πρόσωπα αυτά προσπελαίνουν πράγματι τις εν λόγω πληροφορίες. Με βάση τα παραπάνω, εφόσον για την πρόσβαση στο υλικό απαιτείται εγγραφή ή αποδοχή ως μέλους σε ομάδα χρηστών, θα πρέπει να νοείται ως διάδοση πληροφοριών στο κοινό μόνο η αυτόματη εγγραφή ή αποδοχή, ως μελών, χρηστών που επιζητούν πρόσβαση στο υλικό, χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση για τη λήψη απόφασης ή την επιλογή των προσώπων στα οποία χορηγείται πρόσβαση. Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον το υλικό μπορεί να ισοδυναμεί με υποκίνηση μίσους ή βίας, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα θεμελιώδη δικαιώματα της ελευθερίας της έκφρασης, όπως αυτά κατοχυρώνονται στο άρθρο 11 του Χάρτη.

- (24) Τα θύματα θα πρέπει να είναι σε θέση να καταγγέλλουν εύκολα τα εγκλήματα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας χωρίς να υφίστανται δευτερογενή ή επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα υποβολής καταγγελιών ηλεκτρονικά ή μέσω άλλων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών που επιτρέπουν την καταγγελία τέτοιων εγκλημάτων. Τα θύματα κυβερνοβίας θα πρέπει να μπορούν να αναφορτώνουν υλικό σχετικά με την καταγγελία τους, όπως στιγμιότυπα οθόνης της εικαζόμενης βίαιης συμπεριφοράς.
- (25) Σε περίπτωση εξ οικείων βίας και βίας κατά των γυναικών, ιδίως όταν αυτές διαπράττονται από οικεία συγγενικά πρόσωπα ή συντρόφους, τα θύματα μπορεί να υφίστανται καταναγκασμό από τον δράστη σε τέτοιον βαθμό ώστε να φοβούνται να προσεγγίσουν τις αρμόδιες αρχές, ακόμη και αν η ζωή τους κινδυνεύει. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι κανόνες τους περί απορρήτου δεν αποτελούν εμπόδιο για τους οικείους επαγγελματίες, όπως οι επαγγελματίες του τομέα της υγείας, ώστε να προβαίνουν σε καταγγελία στις αρμόδιες αρχές, όταν έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι το θύμα διατρέχει άμεσο κίνδυνο σοβαρής σωματικής βλάβης. Ομοίως, τα περιστατικά εξ οικείων βίας ή βίας κατά των γυναικών που πλήττουν τα παιδιά συχνά ανακόπτονται μόνο από τρίτους που επισημαίνουν την ασυνήθιστη συμπεριφορά ή σωματική βλάβη του παιδιού. Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται αποτελεσματικά από τέτοιες μορφές βίας και να λαμβάνονται αμέσως κατάλληλα μέτρα. Ως εκ τούτου, οι οικείοι επαγγελματίες που έρχονται σε επαφή με παιδιά-θύματα ή πιθανά παιδιά-θύματα, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών του τομέα της υγείας ή της εκπαίδευσης, επίσης δεν θα πρέπει να δεσμεύονται από το απόρρητο όταν έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι έχουν διαπραχθεί σοβαρές πράξεις βίας κατά του παιδιού δυνάμει της παρούσας οδηγίας ή ότι αναμένονται περαιτέρω σοβαρές πράξεις. Όταν επαγγελματίες αναφέρουν τέτοιες περιπτώσεις βίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι δεν φέρουν ευθύνη για παραβίαση του απορρήτου.
- (26) Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ελλιπής καταγγελία στις περιπτώσεις που το θύμα είναι παιδί, θα πρέπει να θεσπιστούν ασφαλείς και φιλικές προς τα παιδιά διαδικασίες καταγγελίας. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την υποβολή ερωτήσεων από τις αρμόδιες αρχές σε απλή και προσβάσιμη γλώσσα.
- (27) Οι καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση καταγγελιών βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας μπορεί να συνεπάγονται ιδιαίτερους κινδύνους για τα θύματα, δεδομένου ότι ενδέχεται να εξακολουθούν να διατρέχουν άμεσο κίνδυνο, καθώς οι δράστες μπορεί συχνά να είναι οικεία συγγενικά πρόσωπα ή σύζυγοι. Ως εκ τούτου, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να διαθέτουν επαρκή εμπειρία και αποτελεσματικά ερευνητικά εργαλεία για τη διερεύνηση και τη δίωξη τέτοιων εγκλημάτων.

- (28) Τα θύματα εξ οικείων βίας και βίας κατά των γυναικών χρειάζονται συνήθως άμεση προστασία ή ειδική υποστήριξη, για παράδειγμα στην περίπτωση βίας ασκούμενης από σύντροφο, όπου το ποσοστό υποτροπής τείνει να είναι υψηλό. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να διενεργείται ατομική αξιολόγηση για τον προσδιορισμό των αναγκών προστασίας του θύματος κατά την πρώτη επαφή των αρμόδιων αρχών με το θύμα ή μόλις προκύψουν υπόνοιες ότι το πρόσωπο είναι θύμα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας. Αυτό μπορεί να γίνει πριν από την επίσημη καταγγελία αδικήματος από το θύμα ή προληπτικά σε περίπτωση καταγγελίας αξιόποινης πράξης από τρίτο.
- (29) Κατά την αξιολόγηση των αναγκών προστασίας και υποστήριξης του θύματος, πρωταρχικό μέλημα θα πρέπει να είναι η διαφύλαξη της ασφάλειας του θύματος και η παροχή εξατομικευμένης υποστήριξης, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τις ατομικές περιστάσεις του θύματος. Τέτοιες περιστάσεις που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την εγκυμοσύνη του θύματος ή την εξάρτηση του θύματος από τον δράστη ή τη σχέση του θύματος μ' αυτόν.
- (30) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ολοκληρωμένη υποστήριξη και προστασία των θυμάτων, όλες οι αρμόδιες αρχές και οι σχετικοί φορείς, που δεν περιορίζονται στις αρχές επιβολής του νόμου και στις δικαστικές αρχές, θα πρέπει να συμμετέχουν στην αξιολόγηση των κινδύνων για τα θύματα και στη λήψη κατάλληλων μέτρων υποστήριξης βάσει σαφών κατευθυντήριων γραμμών που εκδίδονται από τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να περιλαμβάνουν παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση του κινδύνου που προέρχεται από τον δράστη ή τον ύποπτο, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης ότι οι ύποπτοι που κατηγορούνται για ήσσονος σημασίας αδικήματα είναι εξίσου πιθανό να είναι επικίνδυνοι με εκείνους που κατηγορούνται για σοβαρότερα αδικήματα, ιδίως σε περιπτώσεις εξ οικείων βίας και παρενοχλητικής παρακολούθησης.
- (31) Λόγω της ευαλωτότητάς τους σε δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, σε εκφοβισμό και σε αντίποινα, καθώς και του γεγονότος ότι υφίστανται συναισθηματική βλάβη με δυσμενείς συνέπειες για την ανάπτυξή τους, τα παιδιά του θύματος θα πρέπει να απολαμβάνουν των ίδιων μέτρων προστασίας μ' αυτά που παρέχονται στο θύμα. Άλλα πρόσωπα που εξαρτώνται από το θύμα, όπως ενήλικες με αναπηρία ή ηλικιωμένοι εξαρτώμενοι ενήλικες στους οποίους το θύμα παρέχει φροντίδα ενδέχεται να υποστούν παρόμοια συναισθηματική βλάβη και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να τους παρέχονται τα ίδια μέτρα προστασίας.
- (32) Τα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας χρειάζονται συχνά ειδική υποστήριξη. Για να διασφαλιστεί ότι λαμβάνουν αποτελεσματικά προσφορές υποστήριξης, οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να παραπέμπουν τα θύματα σε κατάλληλες υπηρεσίες υποστήριξης. Αυτό θα πρέπει να ισχύει ιδίως όταν η ατομική αξιολόγηση έχει διαπιστώσει ιδιαίτερες ανάγκες υποστήριξης του θύματος. Στην περίπτωση αυτήν, οι υπηρεσίες υποστήριξης θα πρέπει να μπορούν να απευθυνθούν στο θύμα ακόμη και χωρίς τη συναίνεσή του. Για την επεξεργασία σχετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι αυτή βασίζεται στη νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷. Οι νόμοι αυτοί θα

⁷

Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας

πρέπει να περιλαμβάνουν κατάλληλες εγγυήσεις για τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, οι οποίες να σέβονται την ουσία του δικαιώματος στην προστασία των δεδομένων και να προβλέπουν κατάλληλα και ειδικά μέτρα για τη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των συμφερόντων των φυσικών προσώπων. Όταν οι αρμόδιες αρχές διαβιβάζουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των θυμάτων σε υπηρεσίες υποστήριξης με σκοπό την παραπομπή των θυμάτων σ' αυτές, θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα διαβιβαζόμενα δεδομένα περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο για την ενημέρωση των υπηρεσιών σχετικά με τις περιστάσεις της υπόθεσης, ώστε τα θύματα να λαμβάνουν την κατάλληλη υποστήριξη και προστασία.

- (33) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη διαθεσιμότητα επειγουσών εντολών απαγόρευσης, εντολών περιορισμού και εντολών προστασίας, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική προστασία των θυμάτων και των εξαρτώμενων από αυτά προσώπων.
- (34) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι μπορούν να εκδίδονται επείγουσες εντολές απαγόρευσης σε καταστάσεις άμεσου κινδύνου, όπως όταν επίκειται ή έχει ήδη επέλθει βλάβη και είναι πιθανό να προκληθεί εκ νέου.
- (35) Οι εντολές προστασίας μπορεί να περιλαμβάνουν την απαγόρευση της πρόσβασης του δράστη ή του υπόπτου σε ορισμένες τοποθεσίες· της προσέγγισης του θύματος ή του εξαρτώμενου προσώπου σε απόσταση μικρότερη από την προκαθορισμένη ή της επικοινωνίας μαζί του, μεταξύ άλλων με τη χρήση επιγραμμικών διεπαφών και της κατοχής πυροβόλων ή θανατηφόρων όπλων, όπου απαιτείται.
- (36) Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των επειγουσών εντολών απαγόρευσης, των εντολών περιορισμού και των εντολών προστασίας, οι παραβιάσεις των εν λόγω εντολών θα πρέπει να επισύρουν κυρώσεις. Οι κυρώσεις αυτές μπορεί να είναι ποινικές ή άλλης νομικής φύσης και μπορεί να περιλαμβάνουν ποινές φυλάκισης, πρόστιμα ή οποιαδήποτε άλλη κύρωση που να είναι αποτελεσματική, αναλογική και αποτρεπτική.
- (37) Η παρουσίαση αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με προηγούμενη σεξουαλική συμπεριφορά με σκοπό την αμφισβήτηση της αξιοπιστίας και της μη συναίνεσης των θυμάτων σε υποθέσεις σεξουαλικής βίας, ιδίως σε περιπτώσεις βιασμού, μπορεί να ενισχύσει τη διαιώνιση των βλαπτικών στερεοτύπων που αφορούν τα θύματα και να οδηγήσει σε επαναλαμβανόμενη ή δευτερογενή θυματοποίηση. Ως εκ τούτου, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων υπεράσπισης, οι ερωτήσεις, οι έρευνες και τα αποδεικτικά μέσα που αφορούν προηγούμενη σεξουαλική συμπεριφορά του θύματος δεν θα πρέπει να επιτρέπονται στο πλαίσιο ποινικών ερευνών και δικαστικών διαδικασιών.
- (38) Δεδομένων της πολυπλοκότητας και της σοβαρότητας των αδικημάτων βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας, καθώς και των ειδικών αναγκών υποστήριξης των θυμάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την παροχή πρόσθετης υποστήριξης και την πρόληψη τέτοιων αδικημάτων από εντεταλμένους φορείς. Δεδομένης της εμπειρογνωμοσύνης τους σε θέματα διακρίσεων λόγω φύλου, οι εθνικοί φορείς ισότητας, οι οποίοι έχουν συσταθεί σύμφωνα με τις οδηγίες

95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), ([EE L 119 της 4.5.2016, σ. 1](#)).

2004/113/EK⁸, 2006/54/EK⁹ και 2010/41/EE¹⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, είναι σε θέση να εκπληρώσουν τα καθήκοντα αυτά. Οι εν λόγω φορείς θα πρέπει επιπλέον να νομιμοποιούνται να ενεργούν για λογαριασμό ή προς υποστήριξη των θυμάτων κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο αγωγής αποζημίωσης και αφαίρεσης παράνομου διαδικτυακού περιεχομένου, με την έγκριση των θυμάτων. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τη δυνατότητα να ενεργούν από κοινού για λογαριασμό ή προς υποστήριξη πολλών θυμάτων. Για να είναι σε θέση οι εν λόγω φορείς να εκτελούν αποτελεσματικά τα καθήκοντά τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τους παρέχονται επαρκείς ανθρωπίνοι και οικονομικοί πόροι.

- (39) Ορισμένα αδικήματα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία ενέχουν αυξημένο κίνδυνο επαναλαμβανόμενης, παρατεταμένης ή ακόμη και συνεχούς θυματοποίησης. Ο κίνδυνος αυτός υφίσταται ιδίως σε σχέση με αδικήματα που αφορούν τη θέση σε κατάσταση προσβασιμότητας, για πλήθος τελικών χρηστών, μέσω των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, υλικού που προκύπτει από ορισμένα αδικήματα κυβερνοβίας, λαμβανομένων υπόψη της ευκολίας και της ταχύτητας με την οποία το εν λόγω υλικό μπορεί να διανεμηθεί σε μεγάλη κλίμακα και των δυσκολιών που υπάρχουν συχνά όσον αφορά την αφαίρεση τέτοιου υλικού. Ο κίνδυνος αυτός παραμένει συνήθως ακόμη και μετά την καταδίκη. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστούν αποτελεσματικά τα δικαιώματα των θυμάτων των εν λόγω αδικημάτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα με στόχο την αφαίρεση του εν λόγω υλικού. Δεδομένου ότι η αφαίρεση στην πηγή ενδέχεται να μην είναι πάντοτε εφικτή, για παράδειγμα λόγω νομικών ή πρακτικών δυσκολιών που σχετίζονται με την εκτέλεση ή την επιβολή απόφασης αφαίρεσης, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να έχουν τη δυνατότητα να προβλέπουν μέτρα για την απενεργοποίηση της πρόσβασης στο εν λόγω υλικό.
- (40) Τα εν λόγω μέτρα θα πρέπει να περιλαμβάνουν, ιδίως, την εξουσιοδότηση των εθνικών δικαστικών αρχών να εκδίδουν εντολές προς παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών για την αφαίρεση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων του εν λόγω υλικού, ή επίσης και για την απενεργοποίηση της πρόσβασης στο υλικό αυτό. Οι εν λόγω εντολές θα πρέπει να εκδίδονται κατόπιν επαρκώς αιτιολογημένης και τεκμηριωμένης αίτησης του θύματος. Λαμβανομένης υπόψη της ταχύτητας με την οποία το υλικό αυτό μπορεί να διαδοθεί στο διαδίκτυο και του χρόνου που μπορεί να απαιτηθεί για την ολοκλήρωση της ποινικής διαδικασίας κατά των υπόπτων για τη διάπραξη των σχετικών αδικημάτων, είναι αναγκαίο για την αποτελεσματική προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων να προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τέτοιων εντολών με ασφαλιστικά μέτρα, ακόμη και πριν από την περάτωση της εν λόγω ποινικής διαδικασίας.

⁸ Οδηγία 2004/113/EK του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών ([EE L 373 της 21.12.2004, σ. 37](#)).

⁹ Οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης (αναδιатύπωση), ([EE L204 της 26.7.2006, σ. 23](#)).

¹⁰ Οδηγία 2010/41/EE του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα και για την κατάργηση της οδηγίας 86/613/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ([EE L 180 της 15.7.2010, σ. 1](#)).

- (41) Τυχόν τέτοια μέτρα για την αφαίρεση υλικού ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των εν λόγω εντολών, ενδέχεται να επηρεάσουν τα δικαιώματα και τα συμφέροντα άλλων μερών πλην των θυμάτων, όπως των προσώπων που παρέχουν το υλικό, των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών των οποίων οι υπηρεσίες ενδεχομένως χρησιμοποιούνται και των τελικών χρηστών των εν λόγω υπηρεσιών, καθώς και το γενικό συμφέρον. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι οι εν λόγω εντολές μπορούν να εκδίδονται και άλλα μέτρα μπορούν να λαμβάνονται μόνο με διαφανή τρόπο και ότι προβλέπονται επαρκείς εγγυήσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο και αναλογικό, ότι διασφαλίζεται η ασφάλεια δικαίου, ότι όλα τα θιγόμενα μέρη μπορούν να ασκήσουν το δικαίωμά τους σε πραγματική ένδικη προσφυγή σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και ότι επιτυγχάνεται δίκαιη ισορροπία μεταξύ όλων των σχετικών δικαιωμάτων και συμφερόντων, συμπεριλαμβανομένων των θεμελιωδών δικαιωμάτων όλων των ενδιαφερόμενων μερών σύμφωνα με τον Χάρτη. Η προσεκτική στάθμιση όλων των διακυβευόμενων δικαιωμάτων και συμφερόντων κατά περίπτωση είναι ιδιαίτερα σημαντική στις διαδικασίες ασφαλιστικών μέτρων. Οι εν λόγω εντολές θα πρέπει, κατά γενικό κανόνα, να απευθύνονται στον συγκεκριμένο πάροχο ενδιάμεσων υπηρεσιών που είναι ο πλέον κατάλληλος να ενεργήσει, ιδίως προκειμένου να περιοριστούν τυχόν αρνητικές επιπτώσεις στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης.
- (42) Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας σχετικά με τις εντολές και άλλα μέτρα για την αφαίρεση του σχετικού υλικού και την απενεργοποίηση της πρόσβασης σ' αυτό δεν θα πρέπει να θίγουν τους σχετικούς κανόνες που περιέχονται στον κανονισμό XX/YYYY *[προτεινόμενος κανονισμός για τις ψηφιακές υπηρεσίες]*. Ειδικότερα, οι εν λόγω εντολές θα πρέπει να συμμορφώνονται με την απαγόρευση επιβολής γενικών υποχρεώσεων παρακολούθησης ή ενεργητικής αναζήτησης γεγονότων και με τις ειδικές απαιτήσεις του εν λόγω κανονισμού όσον αφορά τις εντολές αφαίρεσης παράνομου περιεχομένου στο διαδίκτυο.
- (43) Λαμβανομένης υπόψη της δυνητικής σημασίας, στο πλαίσιο της διερεύνησης ή της δίωξης των σχετικών αδικημάτων βάσει του ποινικού δικαίου, του υλικού που μπορεί να αποτελεί αντικείμενο των εντολών ή άλλων μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας για την αφαίρεσή του ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σ' αυτό, θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα που θα επιτρέπουν στις αρμόδιες αρχές να αποκτούν ή να διασφαλίζουν το εν λόγω υλικό, όπου απαιτείται. Τα μέτρα αυτά θα μπορούσαν να συνίστανται, για παράδειγμα, στην επιβολή στους οικείους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών της απαίτησης να διαβιβάζουν το υλικό στις εν λόγω αρχές ή να διατηρούν το υλικό για περιορισμένο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να εγγυώνται την ασφάλεια του υλικού, να περιορίζονται σε ό,τι είναι εύλογο και να συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- (44) Προκειμένου να αποφευχθεί η δευτερογενής θυματοποίηση, τα θύματα θα πρέπει να μπορούν να λαμβάνουν αποζημίωση στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας. Η αποζημίωση από τον δράστη θα πρέπει να είναι πλήρης και δεν θα πρέπει να περιορίζεται από καθορισμένο ανώτατο όριο. Θα πρέπει να καλύπτει όλες τις βλάβες και τα τραύματα που βιώνουν τα θύματα, και τα έξοδα που προκύπτουν για τη διαχείριση των ζημιών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των εξόδων θεραπείας, των επιπτώσεων στην εργασιακή κατάσταση του θύματος, της απώλειας εισοδήματος, της ψυχολογικής βλάβης και της ηθικής βλάβης λόγω προσβολής της αξιοπρέπειας. Το ποσό της αποζημίωσης θα πρέπει να αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι τα θύματα εξ

οικείων βίας ενδέχεται να αναγκαστούν να αλλάξουν ριζικά τη ζωή τους προκειμένου να αναζητήσουν ασφάλεια, γεγονός που συνεπάγεται πιθανή αλλαγή εργασίας ή ανεύρεση νέων σχολείων για τα παιδιά ή ακόμη και δημιουργία νέας ταυτότητας.

- (45) Θα πρέπει να παρέχεται συνδρομή και υποστήριξη στα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας πριν από την ποινική διαδικασία, κατά τη διάρκειά της και για κατάλληλο χρονικό διάστημα μετά το πέρας αυτής, για παράδειγμα όταν εξακολουθεί να απαιτείται ιατρική περίθαλψη για την αντιμετώπιση των σοβαρών σωματικών ή ψυχολογικών συνεπειών της βίας ή εάν η ασφάλεια του θύματος απειλείται ιδίως λόγω των δηλώσεων του θύματος στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας.
- (46) Οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης θα πρέπει να παρέχουν υποστήριξη στα θύματα κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, του καταναγκαστικού γάμου, της καταναγκαστικής άμβλωσης και στέρωσης, της σεξουαλικής παρενόχλησης και διαφόρων μορφών κυβερνοβίας.
- (47) Η εξειδικευμένη υποστήριξη θα πρέπει να παρέχει στα θύματα υποστήριξη προσαρμοσμένη στις ιδιαίτερες ανάγκες τους και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε επίσημη καταγγελία. Οι υπηρεσίες αυτές μπορούν να παρέχονται πέραν, ή ως αναπόσπαστο τμήμα των γενικών υπηρεσιών υποστήριξης των θυμάτων, που ενδέχεται να ζητούν τη συνδρομή υφιστάμενων φορέων που παρέχουν εξειδικευμένη υποστήριξη. Εξειδικευμένη υποστήριξη μπορεί να παρέχεται από εθνικές αρχές, οργανώσεις υποστήριξης θυμάτων ή άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις. Θα πρέπει να τους χορηγούνται επαρκείς ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι και, όταν οι υπηρεσίες παρέχονται από μη κυβερνητικές οργανώσεις, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι αυτές λαμβάνουν τα κατάλληλα κονδύλια.
- (48) Τα θύματα εξ οικείων βίας και βίας κατά των γυναικών έχουν συνήθως πολλαπλές ανάγκες προστασίας και υποστήριξης. Για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές στις ίδιες εγκαταστάσεις ή να μεριμνούν για τον συντονισμό των υπηρεσιών αυτών μέσω κεντρικού σημείου επαφής. Για να διασφαλιστεί ότι προσεγγίζονται επίσης θύματα σε απομακρυσμένες περιοχές ή θύματα που δεν είναι σε θέση να προσεγγίσουν τα εν λόγω κέντρα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν ηλεκτρονική πρόσβαση στις εν λόγω υπηρεσίες. Αυτό θα πρέπει να συνεπάγεται τη δημιουργία ενιαίου και επικαιροποιημένου ιστοτόπου όπου θα παρέχονται όλες οι σχετικές πληροφορίες και πρόσβαση στις διαθέσιμες υπηρεσίες υποστήριξης και προστασίας (ηλεκτρονική πρόσβαση μίας στάσης). Ο ιστοτόπος θα πρέπει να τηρεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία.
- (49) Οι υπηρεσίες εξειδικευμένης υποστήριξης, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων προστασίας και των κέντρων υποστήριξης θυμάτων βιασμού, θα πρέπει να θεωρούνται απαραίτητες κατά τη διάρκεια κρίσεων και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, μεταξύ άλλων και κατά τη διάρκεια κρίσεων στον τομέα της υγείας. Οι υπηρεσίες αυτές θα πρέπει να συνεχίσουν να παρέχονται σ' αυτές τις περιπτώσεις, όταν τα περιστατικά εξ οικείων βίας και βίας κατά των γυναικών τείνουν να αυξάνονται.
- (50) Ο τραυματικός χαρακτήρας της σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένου του βιασμού, απαιτεί ιδιαίτερα ευαίσθητη αντιμετώπιση από εκπαιδευμένο και εξειδικευμένο προσωπικό. Τα θύματα αυτού του είδους βίας χρειάζονται άμεση ιατρική περίθαλψη και μετατραυματική υποστήριξη σε συνδυασμό με άμεσες

ιατροδικαστικές εξετάσεις για τη συλλογή των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτούνται για τη δίωξη. Τα κέντρα υποστήριξης θυμάτων βιασμού ή τα κέντρα παραπομπής θυμάτων σεξουαλικής βίας θα πρέπει να είναι διαθέσιμα σε επαρκή αριθμό και να είναι κατάλληλα κατανεμημένα στην επικράτεια κάθε κράτους μέλους. Ομοίως, τα θύματα ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, τα οποία είναι συχνά κορίτσια, χρειάζονται συνήθως στοχευμένη υποστήριξη. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι παρέχουν ειδική υποστήριξη προσαρμοσμένη στα εν λόγω θύματα.

- (51) Η παρενόχληση στην εργασία θεωρείται διάκριση λόγω φύλου από τις οδηγίες 2004/113/EK, 2006/54/EK και 2010/41/ΕΕ. Δεδομένου ότι η σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία έχει σημαντικές αρνητικές συνέπειες τόσο για τα θύματα όσο και για τους εργοδότες, θα πρέπει να παρέχονται από εξωτερικές συμβουλευτικές υπηρεσίες τόσο στα θύματα όσο και στους εργοδότες συμβουλές για την κατάλληλη αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών στον χώρο εργασίας, για τα μέσα έννομης προστασίας που έχει στη διάθεσή του ο εργοδότης για την απομάκρυνση του δράστη από τον χώρο εργασίας και για την παροχή της δυνατότητας πρώιμου συμβιβασμού, εφόσον το επιθυμεί το θύμα.
- (52) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι οι εθνικές γραμμές βοήθειας λειτουργούν με τον εναρμονισμένο αριθμό της ΕΕ [116016] και ότι ο αριθμός αυτός διαφημίζεται ευρέως ως αριθμός που είναι δημόσιος, δωρεάν και διαθέσιμος σε εικοσιτετράωρη βάση. Η παρεχόμενη υποστήριξη θα πρέπει να περιλαμβάνει την παροχή συμβουλών σε καταστάσεις κρίσης και θα πρέπει να μπορεί να παραπέμπει σε διά ζώσης υπηρεσίες, όπως κέντρα προστασίας, κέντρα παροχής συμβουλών ή την αστυνομία.
- (53) Τα κέντρα προστασίας διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην προστασία των θυμάτων από πράξεις βίας. Πέρα από την παροχή ασφαλούς χώρου παραμονής, τα κέντρα προστασίας θα πρέπει να παρέχουν την αναγκαία υποστήριξη όσον αφορά τα αλληλένδετα προβλήματα που σχετίζονται με την υγεία και την οικονομική κατάσταση των θυμάτων καθώς και την καλή διαβίωση των παιδιών τους, με απώτερο σκοπό να προετοιμαστούν τα θύματα για να ζουν αυτόνομα.
- (54) Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών για τα παιδιά-θύματα, τα μέτρα υποστήριξης για τα παιδιά θα πρέπει να περιλαμβάνουν κατάλληλες για την ηλικία τους υπηρεσίες συμβουλευτικής ψυχολογίας, σε συνδυασμό με παιδιατρική φροντίδα, όπου είναι αναγκαίο, και να παρέχονται μόλις οι αρμόδιες αρχές έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι τα παιδιά ενδέχεται να υπήρξαν θύματα, έννοια που καλύπτει και τα παιδιά-μάρτυρες βίας. Κατά την παροχή υποστήριξης στα παιδιά-θύματα, τα δικαιώματα του παιδιού, όπως ορίζονται στο άρθρο 24 του Χάρτη, θα πρέπει να αποτελούν πρωταρχικό μέλημα.
- (55) Προκειμένου να διασφαλίζεται η ασφάλεια των παιδιών κατά τη διάρκεια πιθανών επισκέψεων δράστη ή υπόπτου που ασκεί τη γονική μέριμνα με δικαίωμα επικοινωνίας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι διατίθενται εποπτευόμενοι ουδέτεροι χώροι, μεταξύ των οποίων σε υπηρεσίες προστασίας του παιδιού ή κοινωνικής πρόνοιας, ώστε οι επισκέψεις αυτές να μπορούν να πραγματοποιούνται εκεί προς το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού. Εάν χρειαστεί, οι επισκέψεις θα πρέπει να πραγματοποιούνται παρουσία υπαλλήλων προστασίας των παιδιών ή κοινωνικής πρόνοιας. Όταν είναι αναγκαίο να παρασχεθεί προσωρινή στέγη, τα παιδιά θα πρέπει να στεγάζονται κατά προτεραιότητα μαζί με πρόσωπο που

ασκεί τη γονική μέριμνα και που δεν είναι ο δράστης ή ο ύποπτος, όπως η μητέρα του παιδιού. Θα πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπόψη το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

- (56) Τα θύματα με ειδικές ανάγκες και οι ομάδες που διατρέχουν κίνδυνο βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, όπως οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες με καθεστώς ή άδειας διαμονής εξαρτώμενου προσώπου, οι μετανάστριες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα, οι αιτούσες την παροχή διεθνούς προστασίας, οι γυναίκες που προσπαθούν να ξεφύγουν από ένοπλες συγκρούσεις, οι γυναίκες που πλήττονται από την έλλειψη στέγης, οι γυναίκες με μειονοτικό φυλετικό ή εθνοτικό υπόβαθρο, οι γυναίκες που ζουν σε αγροτικές περιοχές, οι σεξεργάτριες, οι κρατούμενες, ή οι ηλικιωμένες γυναίκες, θα πρέπει να λαμβάνουν ειδική προστασία και υποστήριξη.
- (57) Οι γυναίκες με αναπηρία υφίστανται δυσανάλογα βία κατά των γυναικών και εξ οικείων βία και, λόγω της αναπηρίας τους, αντιμετωπίζουν συχνά δυσκολίες όσον αφορά την πρόσβαση σε μέτρα προστασίας και υποστήριξης. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι γυναίκες αυτές μπορούν να επωφελούνται πλήρως από τα δικαιώματα που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, σε ισότιμη βάση με τις άλλες γυναίκες, δίνοντας παράλληλα τη δέουσα προσοχή στην ιδιαίτερη ευαλωτότητα των εν λόγω θυμάτων και στις πιθανές δυσκολίες τους να ζητήσουν βοήθεια.
- (58) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι λαμβάνονται προληπτικά μέτρα, όπως εκστρατείες ευαισθητοποίησης, για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Η πρόληψη θα πρέπει επίσης να εντάσσεται στο πλαίσιο της τυπικής εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της ενίσχυσης της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και των κοινωνικοσυναισθηματικών ικανοτήτων, της ενσυναίσθησης και της ανάπτυξης υγιών σχέσεων με σεβασμό.
- (59) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μέτρα για την πρόληψη της καλλιέργειας επιβλαβών έμφυλων στερεοτύπων με σκοπό την εξάλειψη της αντίληψης ότι οι γυναίκες είναι κατώτερες ή των στερεοτύπων ρόλων γυναικών και ανδρών. Αυτό θα μπορούσε επίσης να περιλαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν να διασφαλίσουν ότι ο πολιτισμός, τα έθιμα, η θρησκεία, η παράδοση ή η τιμή δεν εκλαμβάνονται ως δικαιολογία ή ως λόγος ηπιότερης μεταχείρισης των αδικημάτων βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι από πολύ νεαρή ηλικία τα παιδιά εκτίθενται σε έμφυλους ρόλους που διαμορφώνουν την αυτοαντίληψή τους και επηρεάζουν τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές επιλογές τους, καθώς και τις προσδοκίες τους από τους ρόλους τους ως γυναικών και ανδρών καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, είναι ζωτικής σημασίας να αντιμετωπιστούν τα έμφυλα στερεότυπα ήδη από το στάδιο της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας.
- (60) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας εντοπίζονται και λαμβάνουν την κατάλληλη υποστήριξη, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι επαγγελματίες που ενδέχεται να έρχονται σε επαφή με θύματα λαμβάνουν κατάρτιση και στοχευμένες πληροφορίες. Η κατάρτιση θα πρέπει να καλύπτει τον κίνδυνο και την πρόληψη του εκφοβισμού, επανειλημμένης και δευτερογενούς θυματοποίησης και τη διαθεσιμότητα μέτρων προστασίας και υποστήριξης για τα θύματα. Για την πρόληψη και την κατάλληλη αντιμετώπιση περιστατικών σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία, τα πρόσωπα που ασκούν εποπτικά καθήκοντα θα πρέπει επίσης να λαμβάνουν κατάρτιση. Η κατάρτιση αυτή θα πρέπει επίσης να καλύπτει αξιολογήσεις σχετικά με τη σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία και τους συναφείς ψυχοκοινωνικούς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία, όπως αναφέρεται στην οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και

του Συμβουλίου¹¹. Οι δραστηριότητες κατάρτισης θα πρέπει επίσης να καλύπτουν τον κίνδυνο βίας από τρίτους. Η βία από τρίτους αναφέρεται στη βία την οποία μπορεί να υποστεί το προσωπικό στην εργασία, όχι στα χέρια συναδέλφου, και περιλαμβάνει περιπτώσεις όπως νοσηλευτικό προσωπικό που παρενοχλείται σεξουαλικά από ασθενή.

- (61) Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ελλιπής υποβολή καταγγελιών, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να συνεργάζονται με τις αρχές επιβολής του νόμου για την ανάπτυξη κατάρτισης, ιδίως όσον αφορά τα επιβλαβή έμφυλα στερεότυπα, αλλά και για την πρόληψη των αδικημάτων, δεδομένης της συνήθους στενής επαφής τους με ομάδες που διατρέχουν κίνδυνο βίας και με θύματα.
- (62) Θα πρέπει να καταρτιστούν προγράμματα παρέμβασης για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση του κινδύνου (επαναλαμβανόμενων) αδικημάτων βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας. Τα προγράμματα θα πρέπει να στοχεύουν συγκεκριμένα στο να διδαχθούν οι δράστες ή τα πρόσωπα που κινδυνεύουν να διαπράξουν αδικήματα τον τρόπο υιοθέτησης μη βίαιης συμπεριφοράς στις διαπροσωπικές σχέσεις και τον τρόπο αντιμετώπισης βίαιων μοτίβων συμπεριφοράς. Τα προγράμματα θα πρέπει να ενθαρρύνουν τους δράστες να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις ενέργειές τους και να εξετάζουν τη στάση και τις πεποιθήσεις τους έναντι των γυναικών.
- (63) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα θύματα αδικημάτων κυβερνοβίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία μπορούν να ασκήσουν πραγματικά τα δικαιώματά τους για αφαίρεση παράνομου υλικού που σχετίζεται με τα εν λόγω αδικήματα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών. Για να διασφαλιστεί ότι το εν λόγω υλικό εντοπίζεται εγκαίρως και αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά, και ότι τα θύματα των εν λόγω αδικημάτων λαμβάνουν επαρκή βοήθεια και υποστήριξη, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διευκολύνουν τη θέσπιση μέτρων αυτορρύθμισης οικειοθελούς χαρακτήρα, ή τη χρήση τους, εφόσον υφίστανται, όπως κωδικών συμπεριφοράς, μεταξύ άλλων για τον εντοπισμό συστηματικών κινδύνων σε σχέση με την εν λόγω κυβερνοβία. και την κατάρτιση των οικείων εργαζομένων των παρόχων ως προς την πρόληψη της εν λόγω βίας και την παροχή βοήθειας στα θύματα.
- (64) Οι πολιτικές για την κατάλληλη αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας μπορούν να διατυπωθούν μόνο βάσει ολοκληρωμένων και συγκρίσιμων αναλυτικών δεδομένων. Για την αποτελεσματική παρακολούθηση των εξελίξεων στα κράτη μέλη και την κάλυψη των κενών των συγκρίσιμων στοιχείων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διεξάγουν τακτικά έρευνες χρησιμοποιώντας την εναρμονισμένη μεθοδολογία της Επιτροπής (Eurostat) για τη συλλογή στοιχείων και να τα διαβιβάζουν στην Επιτροπή (Eurostat).
- (65) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα συλλεγόμενα δεδομένα περιορίζονται σε ό,τι είναι απολύτως αναγκαίο για να στηριχθεί η παρακολούθηση της συχνότητας και των τάσεων της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, και να σχεδιαστούν νέες στρατηγικές πολιτικής στον τομέα αυτό. Κατά την ανταλλαγή των συλλεγόμενων δεδομένων, δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

¹¹ Οδηγία 89/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 1989, σχετικά με την εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία (ΕΕ L 183 της 29.6.1989, σ. 1).

- (66) Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής ή της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τις αρμόδιες αρχές, θα πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/679, τις οδηγίες (ΕΕ) 2016/680¹² και 2002/58/ΕΚ¹³ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης θα πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΕ) 2018/1725¹⁴, 2018/1727¹⁵ και 2016/794¹⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή σύμφωνα με τυχόν άλλους εφαρμοστέους κανόνες της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων.
- (67) Η οδηγία 2011/93/ΕΕ προβλέπει ποινικά αδικήματα που αφορούν τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή με την παρούσα οδηγία όσον αφορά το ποινικό αδίκημα του βιασμού, θα πρέπει να διασφαλιστεί ο ίδιος βαθμός προστασίας για τα παιδιά που έχουν συμπληρώσει την ηλικία της σεξουαλικής συναίνεσης και θα πρέπει να οριστεί ειδικό αδίκημα όσον αφορά τα παιδιά κάτω του ηλικιακού ορίου σεξουαλικής συναίνεσης. Κατά συνέπεια, η οδηγία 2011/93/ΕΕ πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (68) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, και συγκεκριμένα η πρόληψη και η καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων των προβλεπόμενων μέτρων, να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης, η Ένωση δύναται να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου.
- (69) [Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και

¹² Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου ([ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89](#)).

¹³ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1725 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και της απόφασης αριθ. 1247/2002/ΕΚ ([ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 39](#)).

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συνεργασία στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και την κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου ([ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 138](#)).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/794 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ ([ΕΕ L 135 της 24.5.2016, σ. 53](#)).

δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.]
Ή {Σύμφωνα με το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ιρλανδία γνωστοποίησε[, με επιστολή της ...], την επιθυμία της να συμμετάσχει στην έκδοση και εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.}

- (70) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση της παρούσας οδηγίας και δεν δεσμεύεται από αυτήν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή της.
- (71) Ζητήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 42 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1725, η γνώμη του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων, ο οποίος γνωμοδότησε στις [XX XX 2022],

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κανόνες για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Θεσπίζει ελάχιστους κανόνες σχετικά με τα ακόλουθα:

- α) τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των ποινών στους τομείς της σεξουαλικής εκμετάλλευσης γυναικών και παιδιών και της εγκληματικότητας στον χώρο της πληροφορικής·
- β) τα δικαιώματα των θυμάτων κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας πριν από την ποινική διαδικασία, κατά τη διάρκειά της ή μετά απ' αυτήν·
- γ) την προστασία των θυμάτων και την υποστήριξη των θυμάτων.

Άρθρο 2

Θύματα που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο βίας και ειδικούς κινδύνους

1. Κατά την εφαρμογή των μέτρων δυνάμει της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τον αυξημένο κίνδυνο βίας που διατρέχουν τα θύματα που υφίστανται διακρίσεις λόγω φύλου σε συνδυασμό με άλλους λόγους, ώστε να καλύπτονται οι αυξημένες ανάγκες προστασίας και υποστήριξής τους, όπως ορίζεται

στο άρθρο 18 παράγραφος 4, στο άρθρο 27 παράγραφος 5 και στο άρθρο 37 παράγραφος 7.

2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στον κίνδυνο εκφοβισμού, αντιποίνων, δευτερογενούς και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης και στην ανάγκη προστασίας της αξιοπρέπειας και της σωματικής ακεραιότητας των θυμάτων.

Άρθρο 3

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα ακόλουθα ποινικά αδικήματα:

- α) τα ποινικά αδικήματα του κεφαλαίου 2·
- β) πράξεις βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, όπως αυτές ποινικοποιούνται δυνάμει άλλων πράξεων του δικαίου της Ένωσης·
- γ) άλλες πράξεις βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, όπως αυτές ποινικοποιούνται δυνάμει του εθνικού δικαίου.

Άρθρο 4

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «βία κατά των γυναικών»: έμφυλη βία η οποία στρέφεται κατά γυναίκας ή κοριτσιού επειδή είναι γυναίκα ή κορίτσι, ή που πλήττει δυσανάλογα γυναίκες ή κορίτσια, συμπεριλαμβανομένων όλων των πράξεων τέτοιας βίας που έχουν ως αποτέλεσμα ή ενδέχεται να προκαλέσουν σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βλάβη ή ταλαιπωρία, συμπεριλαμβανομένων των απειλών διάπραξης τέτοιων πράξεων, του καταναγκασμού ή της αυθαίρετης στέρησης της ελευθερίας, είτε στη δημόσια είτε στην ιδιωτική ζωή·
- β) «εξ οικείων βία»: όλες οι πράξεις βίας που προκαλούν ή ενδέχεται να προκαλέσουν σωματική, σεξουαλική, ψυχολογική ή οικονομική βλάβη ή ταλαιπωρία, οι οποίες λαμβάνουν χώρα εντός της οικογένειας ή της οικιακής μονάδας, ανεξάρτητα από βιολογικούς ή νομικούς οικογενειακούς δεσμούς, ή μεταξύ πρώην ή νυν συζύγων ή συντρόφων, ανεξάρτητα από το αν ο δράστης μοιράζεται ή έχει μοιραστεί την ίδια κατοικία με το θύμα·
- γ) «θύμα»: κάθε πρόσωπο, ανεξαρτήτως βιολογικού ή κοινωνικού φύλου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά, το οποίο έχει υποστεί βλάβη η οποία προκλήθηκε άμεσα από πράξεις βίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών-μαρτύρων τέτοιας βίας·
- δ) «κυβερνοβία»: κάθε πράξη βίας που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία και διαπράττεται, υποβοηθείται ή επιδεινώνεται, εν όλω ή εν μέρει, από τη χρήση τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών·
- ε) «τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών»: όλα τα τεχνολογικά εργαλεία και πόροι που χρησιμοποιούνται για την ψηφιακή αποθήκευση, δημιουργία, κοινοχρησία ή ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των έξυπνων τηλεφώνων, των υπολογιστών, της κοινωνικής δικτύωσης και άλλων εφαρμογών και υπηρεσιών μέσων ενημέρωσης·

- στ) «πάροχοι ενδιάμεσων υπηρεσιών»: οι πάροχοι των υπηρεσιών οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο στ) του κανονισμού (ΕΕ) ΥΥΥΥ/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷ [κανονισμός σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών].
- ζ) «σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία»: οποιαδήποτε μορφή ανεπιθύμητης λεκτικής, μη λεκτικής ή σωματικής συμπεριφοράς σεξουαλικού χαρακτήρα, όταν συμβαίνει κατά τη διάρκεια θεμάτων εργασίας, απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης, συνδέεται με τα θέματα αυτά ή προκύπτει από αυτά, με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας του θύματος, ιδίως με τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος.
- η) «παιδί»: κάθε πρόσωπο ηλικίας κάτω των 18 ετών.
- θ) «ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης»: η ηλικία κάτω από την οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, απαγορεύεται η τέλεση σεξουαλικών πράξεων με παιδί.
- ι) «εξαρτώμενο πρόσωπο»: νοείται το παιδί του θύματος ή κάθε προσώπου, εκτός του δράστη ή του υπόπτου, που ζει στο ίδιο νοικοκυριό με το θύμα και στο οποίο το θύμα παρέχει φροντίδα και υποστήριξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗ ΓΕΝΕΤΗΣΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Άρθρο 5

Βιασμός

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες εκ προθέσεως πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα:
 - α) η διενέργεια με γυναίκα οποιασδήποτε μη συναινετικής πράξης κολπικής, πρωκτικής ή στοματικής διείσδυσης σεξουαλικού χαρακτήρα, με οποιοδήποτε μέλος του σώματος ή αντικείμενο.
 - β) η πρόκληση της διενέργειας, από γυναίκα, με άλλο πρόσωπο, οποιασδήποτε μη συναινετικής πράξης κολπικής, πρωκτικής ή στοματικής διείσδυσης σεξουαλικού χαρακτήρα, με οποιοδήποτε μέλος του σώματος ή αντικείμενο.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ως μη συναινετική πράξη νοείται πράξη η οποία πραγματοποιείται χωρίς την οικειοθελώς παρεχόμενη συναίνεση της γυναίκας ή όταν η γυναίκα δεν είναι σε θέση να σχηματίσει ελεύθερη βούληση λόγω της σωματικής ή της διανοητικής της κατάστασης, και ως εκ τούτου υπόκειται σε εκμετάλλευση η ανικανότητά της να προβεί σε σχηματισμό ελεύθερης βούλησης, όπως όταν τελεί σε κατάσταση αναισθησίας, μέθης, ύπνου, ασθένειας, σωματικής βλάβης ή αναπηρίας.

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) ΥΥΥΥ/XXX του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών (ΕΕ L ...).

3. Η συναίνεση μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της πράξης. Η έλλειψη συναίνεσης δεν μπορεί να αντικρουσθεί αποκλειστικά με βάση τη σιωπή, τη λεκτική ή σωματική μη αντίσταση της γυναίκας ή την προηγούμενη σεξουαλική συμπεριφορά της.

Άρθρο 6

Ακρωτηριασμός των γυναικείων γεννητικών οργάνων

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες εκ προθέσεως πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα:

- α) η εκτομή, ο αγκτηριασμός ή η διενέργεια οποιουδήποτε άλλου ακρωτηριασμού στο σύνολο ή σε μέρος των μεγάλων χειλέων του αιδοίου, των μικρών χειλέων του αιδοίου, ή της κλειτορίδας·
- β) ο καταναγκασμός ή η εξώθηση γυναίκας ή κοριτσιού να υποβληθεί σε οποιαδήποτε πράξη του σημείου α).

Άρθρο 7

Μη συναινετική κοινοχρησία υλικού προσωπικής φύσης ή παραποιημένου υλικού

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες εκ προθέσεως πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα:

- α) η θέση εικόνων ή βίντεο ή άλλου υλικού προσωπικής φύσης που απεικονίζουν σεξουαλικές δραστηριότητες ενός προσώπου, χωρίς τη συναίνεση του προσώπου αυτού, σε κατάσταση προσβασιμότητας για πλήθος τελικών χρηστών μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών·
- β) η παραγωγή ή η επεξεργασία και, στη συνέχεια, η θέση σε κατάσταση διαθεσιμότητας για πλήθος τελικών χρηστών, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, και χωρίς τη συναίνεση του οικείου προσώπου, εικόνων, βίντεο ή άλλου υλικού, που δίνει την εντύπωση ότι το εν λόγω πρόσωπο επιδίδεται σε σεξουαλικές δραστηριότητες·
- γ) η απειλή τέλεσης των πράξεων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β) προκειμένου να εξαναγκαστεί ένα πρόσωπο να προβεί, να συναινέσει σε ορισμένη ενέργεια ή να απόσχει απ' αυτήν.

Άρθρο 8

Παρενοχλητική κυβερνοπαρακολούθηση

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες εκ προθέσεως πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα:

- α) η επανειλημμένη συμμετοχή σε απειλητική ή εκφοβιστική συμπεριφορά που απευθύνεται σε άλλο πρόσωπο, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, η οποία προκαλεί στο πρόσωπο φόβο για την ασφάλειά του ή για την ασφάλεια εξαρτώμενων προσώπων·
- β) η θέση άλλου προσώπου υπό συνεχή παρακολούθηση, χωρίς τη συναίνεση του εν λόγω προσώπου ή νόμιμη άδεια, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών,

με σκοπό την ιχνηλάτηση ή την επιτήρηση των κινήσεων και των δραστηριοτήτων του εν λόγω προσώπου·

- γ) η θέση υλικού που περιέχει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα άλλου προσώπου, χωρίς τη συναίνεση του εν λόγω προσώπου, σε κατάσταση προσβασιμότητας για πλήθος τελικών χρηστών, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, με σκοπό την υποκίνηση των εν λόγω τελικών χρηστών να προκαλέσουν σωματική ή σημαντική ψυχολογική βλάβη στο εν λόγω πρόσωπο.

Άρθρο 9

Κυβερνοπαρενόχληση

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες εκ προθέσεως πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα:

- α) η έναρξη επίθεσης με τρίτους κατά άλλου προσώπου, καθιστώντας απειλητικό ή προσβλητικό υλικό προσβάσιμο για πλήθος τελικών χρηστών, μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, με αποτέλεσμα την πρόκληση σημαντικής ψυχολογικής βλάβης στο πρόσωπο που δέχεται την επίθεση·
- β) η συμμετοχή με τρίτους στις επιθέσεις του στοιχείου α).

Άρθρο 10

Κυβερνοϋποκίνηση βίας ή μίσους.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα η εκ προθέσεως υποκίνηση βίας ή μίσους κατά ομάδας προσώπων ή μέλους τέτοιας ομάδας προσδιοριζόμενης βάσει του βιολογικού ή του κοινωνικού φύλου, με τη διάδοση στο κοινό υλικού που περιέχει τέτοια υποκίνηση μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών.

Άρθρο 11

Ηθική αυτουργία, υποβοήθηση και συνέργεια, και απόπειρα

1. Κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η ηθική αυτουργία και η υποβοήθηση και συνέργεια στη διάπραξη οποιουδήποτε από τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 5 έως 9 τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η απόπειρα διάπραξης ποινικού αδικήματος των άρθρων 5 και 6 τιμωρείται ως ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 12

Ποινές

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 5 έως 11 τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινές.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ποινικό αδίκημα του άρθρου 5 τιμωρείται με ανώτατη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 8 ετών και τουλάχιστον 10 ετών εάν το αδίκημα τελέστηκε υπό τις επιβαρυντικές περιστάσεις του άρθρου 13.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι δράστης του ποινικού αδικήματος του άρθρου 5, ο οποίος έχει προηγουμένως καταδικαστεί για αδικήματα της ίδιας φύσης, συμμετέχει υποχρεωτικά σε πρόγραμμα παρέμβασης του άρθρου 38.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ποινικό αδίκημα του άρθρου 6 τιμωρείται με ανώτατη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 5 ετών και τουλάχιστον 7 ετών εάν το αδίκημα τελέστηκε υπό τις επιβαρυντικές περιστάσεις του άρθρου 13.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 8 και 10 τιμωρούνται με ανώτατη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 7 και 9 τιμωρούνται με ανώτατη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 1 έτους.

Άρθρο 13

Επιβαρυντικές περιστάσεις

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κατωτέρω περιστάσεις, εφόσον δεν αποτελούν ήδη στοιχεία της ειδικής υπόστασης των ποινικών αδικημάτων των άρθρων 5 έως 10, μπορούν να θεωρούνται επιβαρυντικές περιστάσεις σε σχέση με τα εν λόγω αδικήματα:

- α) το αδίκημα, ή άλλο ποινικό αδίκημα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, διαπράχθηκε κατ' επανάληψη·
- β) το αδίκημα διαπράχθηκε σε βάρος προσώπου που κατέστη ευάλωτο λόγω ειδικών περιστάσεων, όπως λόγω κατάστασης εξάρτησης ή κατάστασης σωματικής, διανοητικής, πνευματικής ή αισθητηριακής αναπηρίας ή διαβίωσης σε ιδρύματα·
- γ) το αδίκημα διαπράχθηκε σε βάρος παιδιού·
- δ) το αδίκημα διαπράχθηκε παρουσία παιδιού·
- ε) το αδίκημα διαπράχθηκε από δύο ή περισσότερα πρόσωπα που ενήργησαν από κοινού·
- στ) ακραία επίπεδα βίας προηγήθηκαν του αδικήματος ή σημειώθηκαν κατά τη διάρκειά του·
- ζ) το αδίκημα διαπράχθηκε με τη χρήση ή την απειλή χρήσης όπλου·
- η) το αδίκημα διαπράχθηκε με τη χρήση βίας ή την απειλή χρήσης βίας, ή με καταναγκασμό·
- θ) το αδίκημα είχε ως αποτέλεσμα τον θάνατο ή την αυτοκτονία του θύματος ή σοβαρή σωματική ή ψυχολογική βλάβη του θύματος·
- ι) ο δράστης έχει καταδικασθεί στο παρελθόν για αδικήματα του ίδιου τύπου·
- ια) το αδίκημα διαπράχθηκε κατά πρώην ή νυν συζύγου ή συντρόφου·
- ιβ) το αδίκημα διαπράχθηκε από μέλος της οικογένειας ή από πρόσωπο που συνοικούσε με το θύμα·
- ιγ) το αδίκημα διαπράχθηκε με κατάχρηση αναγνωρισμένης θέσης εμπιστοσύνης, εξουσίας ή επιρροής·
- ιδ) το αδίκημα κινηματογραφήθηκε, φωτογραφήθηκε ή καταγράφηκε σε άλλη μορφή και κατέστη προσβάσιμο από τον δράστη·

- ιε) το αδίκημα διαπράχθηκε με την εξώθηση του θύματος να καταναλώσει, να χρησιμοποιήσει ή να επηρεαστεί από ναρκωτικά, αλκοόλ ή άλλες ουσίες που προκαλούν μέθη.

Άρθρο 14 **Δικαιοδοσία**

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη θεμελίωση της δικαιοδοσίας τους επί των ποινικών αδικημάτων των άρθρων 5 έως 11 εφόσον:
 - α) το αδίκημα διαπράττεται εν όλω ή εν μέρει στην επικράτειά τους·
 - β) το αδίκημα διαπράττεται από υπήκοό τους.
2. Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή όταν αποφασίσει να επεκτείνει τη δικαιοδοσία του σε ποινικά αδικήματα των άρθρων 5 έως 11 τα οποία έχουν διαπραχθεί εκτός της επικράτειάς του, σε οποιαδήποτε από τις εξής περιπτώσεις:
 - α) το αδίκημα διαπράττεται σε βάρος υπηκόου του ή προσώπου που έχει τη συνήθη διαμονή του στην επικράτειά του·
 - β) ο δράστης έχει τη συνήθη διαμονή του στην επικράτειά του.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η δικαιοδοσία τους η οποία θεμελιώνεται ως προς τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 7 έως 10 περιλαμβάνει καταστάσεις κατά τις οποίες το αδίκημα διαπράττεται μέσω τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών η οποία προσπελαύνεται από την επικράτειά τους, ασχέτως εάν ο πάροχος ενδιάμεσων υπηρεσιών είναι εγκατεστημένος στην επικράτειά τους ή όχι.
4. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 στοιχείο β), κάθε κράτος μέλος διασφαλίζει ότι η δικαιοδοσία του δεν υπόκειται στον όρο ότι οι πράξεις τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα στη χώρα όπου τελέστηκαν.
5. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 1 στοιχείο β), τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η άσκηση της δικαιοδοσίας τους δεν υπόκειται στον όρο ότι η δίωξη μπορεί να ασκηθεί μόνον κατόπιν έγκλησης του θύματος στον τόπο όπου διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα ή καταγγελίας από το κράτος στην επικράτεια του οποίου διαπράχθηκε το ποινικό αδίκημα.

Άρθρο 15 **Προθεσμίες παραγραφής**

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση προθεσμίας παραγραφής η οποία να καθιστά δυνατή τη διερεύνηση, τη δίωξη, τη διεξαγωγή δίκης και την έκδοση δικαστικής απόφασης για τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 5 έως 11 για επαρκές χρονικό διάστημα μετά τη διάπραξη των εν λόγω ποινικών αδικημάτων.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προβλέψουν, για τα ποινικά αδικήματα του άρθρου 5, προθεσμία παραγραφής τουλάχιστον 20 ετών από τον χρόνο τέλεσης του αδικήματος.
3. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προβλέψουν, για τα ποινικά αδικήματα του άρθρου 6, προθεσμία παραγραφής τουλάχιστον 10 ετών από τον χρόνο τέλεσης του αδικήματος.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προβλέψουν, για τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 7 και 9, προθεσμία παραγραφής τουλάχιστον 5 ετών αφότου έπαψε το ποινικό αδίκημα ή αφότου το θύμα έλαβε γνώση αυτού.
5. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να προβλέψουν, για τα ποινικά αδικήματα των άρθρων 8 και 10, προθεσμία παραγραφής τουλάχιστον 7 ετών αφότου έπαψε το ποινικό αδίκημα ή αφότου το θύμα έλαβε γνώση αυτού.
6. Εάν το θύμα είναι παιδί, η προθεσμία παραγραφής αρχίζει να τρέχει το νωρίτερο όταν το θύμα συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

Άρθρο 16

Καταγγελία βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας

1. Εκτός από τα δικαιώματα των θυμάτων κατά την υποβολή καταγγελίας σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα μπορούν να αναφέρουν στις αρμόδιες αρχές τα ποινικά αδικήματα της βίας κατά των γυναικών ή της εξ οικείων βίας με εύκολο και προσβάσιμο τρόπο. Αυτό περιλαμβάνει τη δυνατότητα αναφοράς ποινικών αδικημάτων στο διαδίκτυο ή μέσω άλλων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας υποβολής αποδεικτικών στοιχείων, ιδίως όσον αφορά την καταγγελία ποινικών αδικημάτων κυβερνοβίας.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να ενθαρρύνουν κάθε πρόσωπο που γνωρίζει ή υποψιάζεται, καλόπιστα, ότι έχουν τελεστεί αδικήματα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, ή ότι αναμένονται περαιτέρω πράξεις βίας, να το αναφέρει στις αρμόδιες αρχές.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κανόνες περί απορρήτου που επιβάλλει το εθνικό δίκαιο στους οικείους επαγγελματίες, όπως οι επαγγελματίες του τομέα της υγείας, δεν αποτελούν εμπόδιο για την υποβολή εκ μέρους τους καταγγελίας στις αρμόδιες αρχές, εάν έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι υπάρχει άμεσος κίνδυνος πρόκλησης σοβαρής σωματικής βλάβης σε πρόσωπο λόγω του ότι τελείται εις βάρος του οποιοδήποτε από τα αδικήματα που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Εάν το θύμα είναι παιδί, οι οικείοι επαγγελματίες είναι σε θέση να υποβάλουν καταγγελία στις αρμόδιες αρχές εάν έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί σοβαρή πράξη βίας που καλύπτεται από την παρούσα οδηγία ή ότι αναμένονται περαιτέρω σοβαρές πράξεις βίας.
4. Όταν παιδιά καταγγέλλουν ποινικά αδικήματα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διαδικασίες καταγγελίας είναι ασφαλείς, εμπιστευτικές, σχεδιασμένες και προσβάσιμες με φιλικό προς τα παιδιά τρόπο και γλώσσα, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους. Εάν στο αδίκημα εμπλέκεται ο ασκών τη γονική μέριμνα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η καταγγελία δεν εξαρτάται από τη συναίνεση του προσώπου αυτού.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι απαγορεύεται στις αρμόδιες αρχές που έρχονται σε επαφή με θύμα που καταγγέλλει αδικήματα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας να διαβιβάζουν στις αρμόδιες μεταναστευτικές αρχές δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν το καθεστώς διαμονής του θύματος, τουλάχιστον μέχρι την ολοκλήρωση της πρώτης ατομικής αξιολόγησης που αναφέρεται στο άρθρο 18.

Άρθρο 17

Ποινική έρευνα και δίωξη

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα, οι μονάδες ή οι υπηρεσίες που διερευνούν και διώκουν τη βία κατά των γυναικών ή την εξ οικείων βία διαθέτουν επαρκή εμπειρογνωμοσύνη και αποτελεσματικά ερευνητικά εργαλεία για την αποτελεσματική διερεύνηση και δίωξη τέτοιων εγκλημάτων, ιδίως για τη συλλογή, την ανάλυση και τη διασφάλιση ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων σε περιπτώσεις κυβερνοβίας.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι καταγγελίες που αφορούν αδικήματα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας διεκπεραιώνονται και διαβιβάζονται χωρίς καθυστέρηση στις αρμόδιες αρχές για δίωξη και διερεύνηση.
3. Οι αρμόδιες αρχές καταγράφουν και διερευνούν αμέσως και αποτελεσματικά τις καταγγελίες για βία κατά των γυναικών ή για εξ οικείων βία και μεριμνούν για την υποβολή επίσημης καταγγελίας σε όλες τις περιπτώσεις.
4. Οι αρμόδιες αρχές παραπέμπουν αμέσως τα θύματα στους οικείους επαγγελματίες του τομέα της υγείας ή στις υπηρεσίες υποστήριξης που μνημονεύονται στα άρθρα 27, 28 και 29 για να βοηθήσουν στη διασφάλιση αποδεικτικών στοιχείων, ιδίως σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας, όταν το θύμα επιθυμεί να υποβάλει έγκληση και να κάνει χρήση των εν λόγω υπηρεσιών.
5. Η ποινική έρευνα ή η δίωξη των αδικημάτων του άρθρου 5 δεν εξαρτάται από μήνυση ή έγκληση του θύματος ή του εκπροσώπου του, και η ποινική διαδικασία συνεχίζεται ακόμη και αν η μήνυση ή η έγκληση έχει αποσυρθεί.

Άρθρο 18

Ατομική αξιολόγηση για τον προσδιορισμό των αναγκών προστασίας των θυμάτων

1. Στο πλαίσιο της ατομικής αξιολόγησης που πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 22 της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όσον αφορά τα θύματα που διέπονται από την παρούσα οδηγία, αξιολογούνται τα πρόσθετα στοιχεία που ορίζονται στις παραγράφους 2 έως 7 του παρόντος άρθρου.
2. Η εν λόγω ατομική αξιολόγηση ξεκινά με την πρώτη επαφή του θύματος με τις αρμόδιες αρχές. Οι αρμόδιες δικαστικές αρχές ελέγχουν, το αργότερο κατά την κίνηση της ποινικής διαδικασίας, εάν έχει διενεργηθεί αξιολόγηση. Εάν η αξιολόγηση δεν έχει διενεργηθεί, αποκαθιστούν την κατάσταση προβαίνοντας σε αξιολόγηση το συντομότερο δυνατόν.
3. Η ατομική αξιολόγηση επικεντρώνεται στον κίνδυνο που προέρχεται από τον δράστη ή τον ύποπτο, συμπεριλαμβανομένου του κινδύνου επανειλημμένης βίας, του κινδύνου σωματικής βλάβης, της χρήσης όπλων, της συνοίκησης του δράστη ή του υπόπτου με το θύμα, της κατάχρησης ναρκωτικών ή αλκοόλ από τον δράστη ή τον ύποπτο, της κακοποίησης παιδιών, ζητημάτων ψυχικής υγείας ή συμπεριφοράς παρενοχλητικής παρακολούθησης.

4. Η αξιολόγηση συνεκτιμά τις ατομικές περιστάσεις του θύματος, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσον υφίσταται διακριτική μεταχείριση λόγω φύλου σε συνδυασμό με άλλους λόγους και, ως εκ τούτου, αντιμετωπίζει αυξημένο κίνδυνο βίας, καθώς και την περιγραφή και την αξιολόγηση της κατάστασης από το ίδιο το θύμα. Διεξάγεται προς το βέλτιστο συμφέρον του θύματος, με ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη αποφυγής δευτερογενούς ή επανειλημμένης θυματοποίησης.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται επαρκή μέτρα προστασίας βάσει της ατομικής αξιολόγησης, όπως:
 - α) τα μέτρα των άρθρων 23 και 24 της οδηγίας 2012/29/ΕΕ·
 - β) έκδοση επείγουσών εντολών απαγόρευσης και εντολών περιορισμού ή εντολών προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 21 της παρούσας οδηγίας·
 - γ) περαιτέρω μέτρα για τη διαχείριση της συμπεριφοράς του δράστη ή του υπόπτου, ιδίως βάσει του άρθρου 38 της παρούσας οδηγίας.
6. Η ατομική αξιολόγηση διενεργείται σε συνεργασία με όλες τις οικείες αρμόδιες αρχές, ανάλογα με το στάδιο της διαδικασίας, και τις σχετικές υπηρεσίες υποστήριξης, όπως κέντρα προστασίας θυμάτων και κέντρα υποδοχής γυναικών, κοινωνικές υπηρεσίες και επαγγελματίες του τομέα της υγείας.
7. Οι αρμόδιες αρχές επικαιροποιούν την ατομική αξιολόγηση σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα μέτρα προστασίας σχετίζονται με την τρέχουσα κατάσταση του θύματος. Αυτό περιλαμβάνει αξιολόγηση του κατά πόσον πρέπει να προσαρμοστούν ή να ληφθούν μέτρα προστασίας, ιδίως βάσει του άρθρου 21.
8. Τα εξαρτώμενα από τα θύματα πρόσωπα τεκμαίρεται ότι έχουν ειδικές ανάγκες προστασίας χωρίς να υποβάλλονται στην αξιολόγηση των παραγράφων 1 έως 6.

Άρθρο 19

Ατομική αξιολόγηση των αναγκών των θυμάτων για υποστήριξη

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, λαμβανομένης υπόψη της ατομικής αξιολόγησης του άρθρου 18, οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν τις ατομικές ανάγκες υποστήριξης τις οποίες έχει το θύμα και το εξαρτώμενο από αυτό πρόσωπο, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο 4.
2. Το άρθρο 18 παράγραφοι 4 και 7 εφαρμόζεται στην ατομική αξιολόγηση των αναγκών υποστήριξης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

Παραπομπή σε υπηρεσίες υποστήριξης

1. Εάν οι αξιολογήσεις των άρθρων 18 και 19 έχουν εντοπίσει ειδικές ανάγκες υποστήριξης ή προστασίας, ή εάν το θύμα ζητήσει υποστήριξη, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες υποστήριξης έρχονται σε επαφή με τα θύματα για να προσφέρουν υποστήριξη.
2. Οι αρμόδιες αρχές ανταποκρίνονται εγκαίρως και συντονισμένα στα αιτήματα προστασίας και υποστήριξης.
3. Εφόσον απαιτείται, μπορούν να παραπέμπουν τα παιδιά-θύματα, συμπεριλαμβανομένων των μαρτύρων, σε υπηρεσίες υποστήριξης χωρίς την προηγούμενη συναίνεση του προσώπου που ασκεί τη γονική μέριμνα.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαβίβαση των σχετικών δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν το θύμα και την κατάστασή του στις αρμόδιες υπηρεσίες υποστήριξης, όταν αυτό είναι αναγκαίο για να διασφαλιστεί ότι το θύμα λαμβάνει την κατάλληλη υποστήριξη και προστασία. Η διαβίβαση αυτή είναι εμπιστευτική.
5. Οι υπηρεσίες υποστήριξης αποθηκεύουν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για όσο διάστημα είναι αναγκαίο για την παροχή των υπηρεσιών υποστήριξης και, σε κάθε περίπτωση, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 12 μήνες μετά την τελευταία επαφή μεταξύ της υπηρεσίας υποστήριξης και του θύματος.

Άρθρο 21

Επείγουσες εντολές απαγόρευσης, εντολές περιορισμού και εντολές προστασίας

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, σε περιπτώσεις άμεσου κινδύνου για την υγεία ή την ασφάλεια του θύματος ή του εξαρτώμενου από αυτό προσώπου, οι αρμόδιες αρχές να εκδίδουν εντολές κατά του δράστη ή του υπόπτου βίας καλυπτόμενης από την παρούσα οδηγία, με τις οποίες το εν λόγω πρόσωπο να διατάσσεται να αποχωρήσει από την κατοικία του θύματος ή των εξαρτώμενων από αυτό προσώπων για επαρκές χρονικό διάστημα και να του απαγορεύεται να εισέλθει στην κατοικία ή στον χώρο εργασίας του θύματος ή να επικοινωνήσει με το θύμα ή τα εξαρτώμενα απ' αυτό πρόσωπα με οποιονδήποτε τρόπο. Οι εν λόγω εντολές έχουν άμεση ισχύ και δεν εξαρτώνται από την καταγγελία της αξιόποινης πράξης από το θύμα.
2. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές να μπορούν να εκδίδουν εντολές περιορισμού ή προστασίας για την παροχή μακροπρόθεσμης προστασίας στα θύματα ή τα εξαρτώμενα από αυτά πρόσωπα έναντι κάθε πράξης βίας καλυπτόμενης από την παρούσα οδηγία, μεταξύ άλλων με την απαγόρευση ή τον περιορισμό ορισμένων επικίνδυνων συμπεριφορών του δράστη ή του υπόπτου.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές ενημερώνουν τα θύματα για τη δυνατότητα να αιτηθούν την έκδοση επείγουσας εντολής απαγόρευσης και εντολής περιορισμού ή προστασίας, καθώς και για τη δυνατότητα να επιδιώξουν τη διασυννοριακή αναγνώριση εντολών προστασίας σύμφωνα με την οδηγία 2011/99/ΕΕ ή τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 606/2013.
4. Τυχόν παραβιάσεις επείγουσών εντολών απαγόρευσης ή εντολών περιορισμού και προστασίας υπόκεινται σε αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές ή άλλες νομικές κυρώσεις.
5. Το παρόν άρθρο δεν υποχρεώνει τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν τα εθνικά τους συστήματα όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των επείγουσών εντολών απαγόρευσης και των εντολών προστασίας ως εμπίπτουσών στο ποινικό, το αστικό ή το διοικητικό δίκαιο.

Άρθρο 22

Προστασία της ιδιωτικής ζωής του θύματος

Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων υπεράσπισης, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, στο πλαίσιο ποινικής έρευνας και δικαστικής διαδικασίας, δεν επιτρέπονται ερωτήσεις, έρευνες και αποδεικτικά μέσα σχετικά με προηγούμενη σεξουαλική συμπεριφορά του θύματος ή άλλες σχετικές μ' αυτήν πτυχές της ιδιωτικής ζωής του.

Άρθρο 23

Κατευθυντήριες γραμμές για τις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές

Τα κράτη μέλη εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές για τις αρμόδιες αρχές που ενεργούν στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντήριων γραμμών για τις εισαγγελικές και τις δικαστικές αρχές, σχετικά με υποθέσεις βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν καθοδήγηση σχετικά με:

- α) τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να διασφαλιστεί ο κατάλληλος εντοπισμός όλων των μορφών τέτοιας βίας·
- β) τον τρόπο διενέργειας της ατομικής αξιολόγησης σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 19·
- γ) τον τρόπο αντιμετώπισης των θυμάτων με τρόπο ευαίσθητο ως προς την τραυματική εμπειρία τους, το κοινωνικό τους φύλο ή το γεγονός ότι πρόκειται για παιδιά·
- δ) τον τρόπο διασφάλισης της διεξαγωγής της διαδικασίας κατά τρόπον ώστε να αποτρέπεται η δευτερογενής ή επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση·
- ε) τον τρόπο κάλυψης των αναγκών ενισχυμένης προστασίας και υποστήριξης των θυμάτων που υφίστανται διακρίσεις λόγω φύλου σε συνδυασμό με άλλους λόγους·
- στ) τον τρόπο αποφυγής των έμφυλων στερεοτύπων·
- ζ) τον τρόπο παραπομπής των θυμάτων σε υπηρεσίες υποστήριξης, ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη μεταχείριση των θυμάτων και ο χειρισμός υποθέσεων βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας.

Άρθρο 24

Ρόλος των εθνικών φορέων και των φορέων ισότητας

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν έναν ή περισσότερους φορείς και προβαίνουν στις αναγκαίες ρυθμίσεις ώστε αυτοί να ασκούν τα ακόλουθα καθήκοντα:
 - α) παροχή ανεξάρτητης βοήθειας και συμβουλών στα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας·
 - β) δημοσίευση ανεξάρτητων εκθέσεων και διατύπωση συστάσεων για κάθε θέμα που αφορά αυτά τα είδη βίας·
 - γ) ανταλλαγή διαθέσιμων πληροφοριών με αντίστοιχους ευρωπαϊκούς φορείς, όπως το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων.

Οι εν λόγω φορείς μπορούν να αποτελούν μέρος των φορέων ισότητας που έχουν συσταθεί δυνάμει των οδηγιών 2004/113/EK, 2006/54/EK και 2010/41/EE.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι φορείς της παραγράφου 1 μπορούν να ενεργούν για λογαριασμό ή προς υποστήριξη ενός ή περισσότερων θυμάτων βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών, μεταξύ άλλων και στο πλαίσιο της αγωγής αποζημίωσης που προβλέπεται στο άρθρο 26 και της αφαίρεσης του διαδικτυακού περιεχομένου που προβλέπεται στο άρθρο 25, με την έγκριση των θυμάτων.

Μέτρα για την αφαίρεση ορισμένου διαδικτυακού υλικού

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν την άμεση αφαίρεση του υλικού που μνημονεύεται στο άρθρο 7 στοιχεία α) και β), στο άρθρο 8 στοιχείο γ) και στα άρθρα 9 και 10. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν τη δυνατότητα των αρμόδιων δικαστικών αρχών τους να εκδίδουν, κατόπιν αίτησης του θύματος, δεσμευτικές νομικές εντολές για την αφαίρεση του εν λόγω υλικού ή την απενεργοποίηση της πρόσβασης σ' αυτό, οι οποίες να απευθύνονται σε σχετικούς παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εντολές της παραγράφου 1 μπορούν να εκδίδονται στο πλαίσιο διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων, ακόμη και πριν από την περάτωση τυχόν ποινικής διαδικασίας σχετικά με τα αδικήματα του άρθρου 7 στοιχεία α) και β), του άρθρου 8 στοιχείο γ), του άρθρου 9 ή του άρθρου 10, όταν η επιληφθείσα δικαστική αρχή κρίνει ότι:
 - α) της έχουν προσκομιστεί επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που να δικαιολογούν το συμπέρασμα ότι η συμπεριφορά του άρθρου 7 στοιχεία α) και β), του άρθρου 8 στοιχείο γ), του άρθρου 9 ή του άρθρου 10 ενδέχεται να έλαβε χώρα σε σχέση με το πρόσωπο που υποβάλλει την αίτηση και ότι το υλικό που αποτελεί αντικείμενο της αίτησης συνιστά υλικό που εμπίπτει στα εν λόγω άρθρα·
 - β) η αφαίρεση του εν λόγω υλικού είναι απαραίτητη για την πρόληψη ή τον περιορισμό της πρόκλησης σημαντικής βλάβης στο θύμα·
 - γ) τα δικαιώματα και τα συμφέροντα άλλων εμπλεκόμενων μερών που συνδέονται με την ενδεχόμενη αφαίρεση δεν υπερισχύουν εκείνων του θύματος που συνδέονται με την αφαίρεση.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εντολές που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 ισχύουν για κατάλληλο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα έτος, με την επιφύλαξη της ανανέωσης για πρόσθετο κατάλληλο χρονικό διάστημα, κατόπιν αίτησης του θύματος, εφόσον η επιληφθείσα δικαστική αρχή κρίνει ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2. Ωστόσο, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι, όταν περατώνεται η ποινική διαδικασία σχετικά με τα αδικήματα του άρθρου 7 στοιχεία α) και β), του άρθρου 8 στοιχείο γ), του άρθρου 9 ή του άρθρου 10 χωρίς να οδηγεί στη διαπίστωση της τέλεσης τέτοιου αδικήματος, οι εντολές ακυρώνονται και ενημερώνεται σχετικά ο ενδιαφερόμενος πάροχος ενδιάμεσων υπηρεσιών.
4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εντολές και τα άλλα μέτρα των παραγράφων 1 και 2 λαμβάνονται με διαφανείς διαδικασίες και υπόκεινται σε κατάλληλες διασφαλίσεις, ιδίως για να διασφαλιστεί ότι οι εν λόγω εντολές και άλλα μέτρα περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο και αναλογικό και ότι λαμβάνονται δεόντως υπόψη τα δικαιώματα και τα συμφέροντα όλων των εμπλεκόμενων μερών.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι τελικοί χρήστες των σχετικών υπηρεσιών ενημερώνονται, κατά περίπτωση από τους ενδιαφερόμενους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών, για τους λόγους της αφαίρεσης του υλικού ή της απενεργοποίησης της πρόσβασης σ' αυτό σύμφωνα με τις εντολές ή άλλα μέτρα των παραγράφων 1 και 2 και ότι οι εν λόγω τελικοί χρήστες έχουν πρόσβαση σε ένδικη προσφυγή.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η αφαίρεση του υλικού ή η απενεργοποίηση της πρόσβασης σ' αυτό σύμφωνα με τις εντολές ή άλλα μέτρα που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 δεν εμποδίζει τις αρμόδιες αρχές από το να συγκεντρώνουν ή

να διασφαλίζουν τα αποδεικτικά στοιχεία που είναι αναγκαία για την ποινική έρευνα και τη δίωξη των αδικημάτων του άρθρου 7 στοιχεία α) και β), του άρθρου 8 στοιχείο γ), του άρθρου 9 ή του άρθρου 10.

Άρθρο 26

Αποζημίωση από τους δράστες

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα έχουν το δικαίωμα να αξιώσουν πλήρη αποζημίωση από τους δράστες για ζημίες που προκλήθηκαν από κάθε μορφή βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα είναι σε θέση να επιτύχουν την έκδοση απόφασης σχετικά με την αποζημίωση στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας.
3. Η αποζημίωση θέτει τα θύματα στη θέση στην οποία θα βρίσκονταν αν δεν είχε διαπραχθεί το αδίκημα, λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας των συνεπειών για το θύμα. Η αποζημίωση δεν περιορίζεται με τον καθορισμό ανώτατου ορίου.
4. Η ζημία περιλαμβάνει δαπάνες για υπηρεσίες υγείας, υποστηρικτικές υπηρεσίες, αποκατάσταση, απώλεια εισοδήματος και άλλες εύλογες δαπάνες που προέκυψαν ως αποτέλεσμα του αδικήματος ή για τη διαχείριση των συνεπειών του. Το ποσό της αποζημίωσης που επιδικάζεται αντισταθμίζει επίσης τη σωματική και ψυχολογική βλάβη, και την ηθική βλάβη.
5. Η προθεσμία παραγραφής για την άσκηση αγωγής αποζημίωσης δεν είναι μικρότερη των 5 ετών από τον χρόνο τέλεσης του αδικήματος.

Σε περιπτώσεις σεξουαλικής βίας, η προθεσμία παραγραφής δεν είναι μικρότερη των 10 ετών.

Η προθεσμία παραγραφής για την άσκηση αγωγής αποζημίωσης για τα ποινικά αδικήματα του άρθρου 7 αρχίζει να τρέχει μόλις το θύμα λάβει γνώση του ποινικού αδικήματος.

Η προθεσμία παραγραφής δεν αρχίζει να τρέχει για όσο χρόνο ο δράστης και το θύμα μοιράζονται την ίδια οικιακή μονάδα. Επιπλέον, εάν το θύμα είναι παιδί, η προθεσμία παραγραφής δεν αρχίζει να τρέχει προτού το θύμα συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.

Η παραγραφή διακόπτεται ή αναστέλλεται καθ' όλη τη διάρκεια των εκκρεμών δικαστικών διαδικασιών που αφορούν το αδίκημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΘΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 27

Ειδική υποστήριξη στα θύματα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 3 της οδηγίας 2012/29/ΕΕ είναι διαθέσιμες

για τα θύματα πράξεων βίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Οι υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης παρέχουν:

- α) συμβουλές και πληροφορίες για κάθε σχετικό νομικό ή πρακτικό ζήτημα που προκύπτει ως αποτέλεσμα του εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε στέγαση, εκπαίδευση, κατάρτιση και βοήθεια για τη διατήρηση ή την εξεύρεση εργασίας·
 - β) παραπομπές σε ιατροδικαστικές εξετάσεις·
 - γ) στήριξη των θυμάτων κυβερνοβίας, συμπεριλαμβανομένης της παροχής συμβουλών σχετικά με ένδικα βοηθήματα και μέσα έννομης προστασίας για την αφαίρεση διαδικτυακού περιεχομένου που σχετίζεται με το έγκλημα.
2. Η ειδική υποστήριξη που προβλέπεται στην παράγραφο 1 παρέχεται αυτοπροσώπως και είναι εύκολα προσβάσιμη, μεταξύ άλλων ηλεκτρονικά ή με άλλα κατάλληλα μέσα, όπως οι τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των θυμάτων βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας.
 3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους για την παροχή των υπηρεσιών της παραγράφου 1, ιδίως εκείνων του στοιχείου γ) της εν λόγω παραγράφου, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται από μη κυβερνητικές οργανώσεις.
 4. Τα κράτη μέλη παρέχουν τις υπηρεσίες προστασίας και ειδικής υποστήριξης που απαιτούνται για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των πολλαπλών αναγκών των θυμάτων στους ίδιους χώρους, ή μεριμνούν για τον συντονισμό των εν λόγω υπηρεσιών μέσω κεντρικού σημείου επαφής ή μέσω ηλεκτρονικής πρόσβασης μίας στάσης σ' αυτές. Η εν λόγω συνδυασμένη προσφορά υπηρεσιών περιλαμβάνει τουλάχιστον ιατρικές και κοινωνικές υπηρεσίες πρώτης γραμμής, ψυχοκοινωνική στήριξη, νομικές και αστυνομικές υπηρεσίες.
 5. Τα κράτη μέλη εκδίδουν κατευθυντήριες γραμμές και πρωτόκολλα για τους επαγγελματίες του τομέα της υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών σχετικά με τον εντοπισμό των θυμάτων κάθε μορφής βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας, και την παροχή κατάλληλης στήριξης σ' αυτά, συμπεριλαμβανομένης της παραπομπής των θυμάτων στις σχετικές υπηρεσίες υποστήριξης. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές και πρωτόκολλα αναφέρουν επίσης τον τρόπο αντιμετώπισης των ειδικών αναγκών των θυμάτων που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο τέτοιας βίας ως αποτέλεσμα των διακρίσεων που υφίστανται λόγω φύλου σε συνδυασμό με άλλους λόγους διακρίσεων.
 6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπηρεσίες εξειδικευμένης υποστήριξης παραμένουν πλήρως λειτουργικές για τα θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας σε περιόδους κρίσης, όπως κρίσεις στον τομέα της υγείας ή άλλες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.
 7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα έχουν στη διάθεσή τους υπηρεσίες ειδικής υποστήριξης πριν από την ποινική διαδικασία, κατά τη διάρκειά της και για κατάλληλο χρονικό διάστημα μετά απ' αυτήν.

Άρθρο 28

Ειδική υποστήριξη για τα θύματα σεξουαλικής βίας

1. Τα κράτη μέλη προβλέπουν κατάλληλα εξοπλισμένα και εύκολα προσβάσιμα κέντρα υποστήριξης θυμάτων βιασμού ή παραπομπής θυμάτων σεξουαλικής βίας, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική στήριξη των θυμάτων σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένης της παροχής βοήθειας για τη διατήρηση και την τεκμηρίωση αποδεικτικών στοιχείων. Τα κέντρα αυτά παρέχουν ιατρικές και ιατροδικαστικές εξετάσεις, μετατραυματική υποστήριξη και ψυχολογική υποστήριξη, μετά την τέλεση του αδικήματος και για όσο διάστημα είναι αναγκαίο στη συνέχεια. Όταν το θύμα είναι παιδί, οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται με φιλικό προς το παιδί τρόπο.
2. Οι υπηρεσίες της παραγράφου 1 είναι διαθέσιμες δωρεάν και προσβάσιμες κάθε ημέρα της εβδομάδας. Μπορούν να αποτελούν μέρος των υπηρεσιών που προβλέπονται στο άρθρο 27.
3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την επαρκή γεωγραφική κατανομή και ικανότητα των υπηρεσιών αυτών σε ολόκληρο το έδαφός τους.
4. Το άρθρο 27 παράγραφοι 3 και 6 εφαρμόζεται στην παροχή υποστήριξης στα θύματα σεξουαλικής βίας.

Άρθρο 29

Ειδική υποστήριξη για τα θύματα ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν αποτελεσματική και κατάλληλη για την ηλικία τους υποστήριξη στα θύματα ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων, μεταξύ άλλων με την παροχή γυναικολογικής, σεξολογικής, ψυχολογικής και μετατραυματικής περίθαλψης και συμβουλευτικής προσαρμοσμένων στις ειδικές ανάγκες των θυμάτων αυτών, μετά την τέλεση του αδικήματος και για όσο διάστημα είναι αναγκαίο στη συνέχεια. Η εν λόγω υποστήριξη περιλαμβάνει επίσης την παροχή πληροφοριών σχετικά με μονάδες σε δημόσια νοσοκομεία που πραγματοποιούν χειρουργικές επεμβάσεις κλειτοριδικής ανάπτυξης. Η εν λόγω υποστήριξη μπορεί να παρέχεται από τα κέντρα παραπομπής που προβλέπονται στο άρθρο 28 ή από οποιοδήποτε ειδικό κέντρο υγείας.
2. Το άρθρο 27 παράγραφοι 3 και 6, και το άρθρο 28 παράγραφος 2 εφαρμόζονται στην παροχή υποστήριξης στα θύματα ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων.

Άρθρο 30

Ειδική υποστήριξη για τα θύματα σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν τη διαθεσιμότητα εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών για τα θύματα και τους εργοδότες σε περιπτώσεις σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν συμβουλές για την κατάλληλη αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών στον χώρο εργασίας, για τα μέσα έννομης προστασίας που έχει στη διάθεσή του ο εργοδότης για την απομάκρυνση δράστη από τον χώρο εργασίας και για την παροχή της δυνατότητας πρώιμου συμβιβασμού, εφόσον το επιθυμεί το θύμα.

Άρθρο 31

Γραμμές βοήθειας για τα θύματα

1. Τα κράτη μέλη δημιουργούν τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας σε εθνικό επίπεδο οι οποίες θα είναι δωρεάν διαθέσιμες εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, επτά ημέρες την εβδομάδα, για την παροχή συμβουλών σε θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας. Οι συμβουλές παρέχονται εμπιστευτικά ή με τη δέουσα προσοχή για τη διατήρηση της ανωνυμίας τους. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας και μέσω άλλων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, μεταξύ άλλων μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών.
2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσουν την προσβασιμότητα των υπηρεσιών της παραγράφου 1 σε πρόσωπα που είναι τελικοί χρήστες με αναπηρία, μεταξύ άλλων παρέχοντας υποστήριξη σε εύκολα κατανοητή γλώσσα. Οι υπηρεσίες αυτές είναι προσβάσιμες σύμφωνα με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών που ορίζονται στο παράρτημα I της οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸.
3. Το άρθρο 27 παράγραφοι 3 και 6 εφαρμόζεται στην παροχή τηλεφωνικών γραμμών βοήθειας και υποστήριξης μέσω τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών δυνάμει του παρόντος άρθρου.
4. [Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η υπηρεσία της παραγράφου 1 για τα θύματα βίας κατά των γυναικών λειτουργεί με τον εναρμονισμένο σε επίπεδο ΕΕ αριθμό «116 016» και ότι τα πρόσωπα που είναι τελικοί χρήστες ενημερώνονται επαρκώς για την ύπαρξη και τη χρήση του εν λόγω αριθμού.]

Άρθρο 32

Κέντρα προστασίας και άλλη προσωρινή στέγη

1. Τα κέντρα προστασίας και άλλη κατάλληλη προσωρινή στέγη, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 3 στοιχείο α) της οδηγίας 2012/29/ΕΕ, καλύπτουν τις ειδικές ανάγκες των γυναικών που πέφτουν θύματα εξ οικείων βίας και σεξουαλικής βίας. Τις βοηθούν στην αποκατάστασή τους, παρέχοντας επαρκείς και κατάλληλες συνθήκες διαβίωσης με σκοπό την επιστροφή τους στην ανεξάρτητη διαβίωση.
2. Τα κέντρα προστασίας και άλλη κατάλληλη προσωρινή στέγη είναι εξοπλισμένα για την κάλυψη των ειδικών αναγκών των παιδιών, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών-θυμάτων.
3. Τα κέντρα προστασίας και άλλη κατάλληλη προσωρινή στέγη διατίθενται στα θύματα ανεξάρτητα από την ιθαγένεια, την εθνικότητα, τον τόπο διαμονής ή το καθεστώς διαμονής τους.
4. Το άρθρο 27 παράγραφοι 3 και 6 εφαρμόζεται σε κέντρα προστασίας και άλλη κατάλληλη προσωρινή στέγη.

¹⁸ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών ([ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70](#)).

Άρθρο 33

Υποστήριξη για τα παιδιά-θύματα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι παρέχεται στα παιδιά ειδική επαρκής στήριξη μόλις οι αρμόδιες αρχές έχουν βάσιμους λόγους να πιστεύουν ότι ενδέχεται να έχουν γίνει αποδέκτες, καθώς και μάρτυρες, βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας. Η στήριξη των παιδιών πρέπει να είναι ειδική και κατάλληλη για την ηλικία του παιδιού και να σέβεται το βέλτιστο συμφέρον του.
2. Στα παιδιά-θύματα παρέχεται κατάλληλη για την ηλικία τους ιατρική περίθαλψη, συναισθηματική, ψυχοκοινωνική, ψυχολογική και εκπαιδευτική υποστήριξη, καθώς και κάθε άλλη κατάλληλη υποστήριξη προσαρμοσμένη ιδίως σε καταστάσεις εξ οικείων βίας.
3. Όταν είναι αναγκαίο να παρασχεθεί προσωρινή στέγη, τα παιδιά τοποθετούνται κατά προτεραιότητα μαζί με άλλα μέλη της οικογένειας, ιδίως με μη βίαιο γονέα σε μόνιμο ή προσωρινό κατάλυμα, εξοπλισμένο με υπηρεσίες υποστήριξης. Η τοποθέτηση σε κέντρα προστασίας αποτελεί έσχατη λύση.

Άρθρο 34

Ασφάλεια των παιδιών

Τα κράτη μέλη δημιουργούν και διατηρούν ασφαλείς χώρους που επιτρέπουν την ασφαλή επαφή μεταξύ του παιδιού και του προσώπου που ασκεί τη γονική μέριμνα το οποίο είναι δράστης ή ύποπτος βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, στον βαθμό που το πρόσωπο αυτό έχει δικαίωμα επικοινωνίας. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την εποπτεία από εκπαιδευμένους επαγγελματίες, κατά περίπτωση, και με γνώμονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού.

Άρθρο 35

Στοχευμένη στήριξη για θύματα με ειδικές ανάγκες και ομάδες κινδύνου

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν την παροχή ειδικής υποστήριξης στα θύματα που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, όπως οι γυναίκες με αναπηρία, οι γυναίκες που ζουν σε αγροτικές περιοχές, οι γυναίκες με καθεστώς διαμονής ή άδειας εξαρτώμενου προσώπου, οι μετανάστριες που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα, οι αιτούσες την παροχή διεθνούς προστασίας, οι γυναίκες που προσπαθούν να ξεφύγουν από ένοπλες συγκρούσεις, οι γυναίκες που πλήττονται από έλλειψη στέγης, οι γυναίκες με μειονοτικό φυλετικό ή εθνοτικό υπόβαθρο, οι σεξεργάτριες, οι κρατούμενες ή οι ηλικιωμένες γυναίκες.
2. Οι υπηρεσίες υποστήριξης των άρθρων 27 έως 32 διαθέτουν επαρκείς ικανότητες για τη στέγαση θυμάτων με αναπηρία, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών αναγκών τους, συμπεριλαμβανομένης της προσωπικής βοήθειας.
3. Οι υπηρεσίες υποστήριξης είναι διαθέσιμες για υπηκόους τρίτων χωρών που είναι θύματα βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας, συμπεριλαμβανομένων των προσώπων που αιτούνται διεθνή προστασία, των προσώπων που δεν διαθέτουν επίσημα έγγραφα και των προσώπων που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής υπό κράτηση. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα που το ζητούν μπορούν να

κρατούνται χωριστά από τα πρόσωπα του άλλου φύλου σε εγκαταστάσεις κράτησης για υπηκόους τρίτων χωρών που υπόκεινται σε διαδικασίες επιστροφής ή να στεγάζονται χωριστά σε κέντρα υποδοχής για πρόσωπα που αιτούνται διεθνούς προστασίας.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα μπορούν να καταγγέλλουν περιστατικά βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας στα κέντρα υποδοχής και κράτησης στο αρμόδιο προσωπικό και ότι υπάρχουν πρωτόκολλα για την κατάλληλη και ταχεία αντιμετώπιση τέτοιων καταγγελιών σύμφωνα με τις απαιτήσεις των άρθρων 18, 19 και 20.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΠΡΟΛΗΨΗ

Άρθρο 36

Προληπτικά μέτρα

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας.
2. Τα προληπτικά μέτρα περιλαμβάνουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης, ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, τα οποία αναπτύσσονται κατά περίπτωση σε συνεργασία με τις σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τους κοινωνικούς εταίρους, τις επηρεαζόμενες κοινότητες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.
3. Τα κράτη μέλη θέτουν στη διάθεση του ευρέος κοινού τις πληροφορίες σχετικά με τα προληπτικά μέτρα, τα δικαιώματα των θυμάτων, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και σε δικηγόρο, καθώς και τα διαθέσιμα μέτρα προστασίας και υποστήριξης.
4. Απευθύνεται στοχευμένη υποστήριξη σε ομάδες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους, και των προσώπων με αναπηρία, λαμβανομένων υπόψη των γλωσσικών φραγμών και των διαφορετικών επιπέδων αλφαριθμητισμού και ικανοτήτων. Οι πληροφορίες που απευθύνονται σε παιδιά διατυπώνονται κατά τρόπο φιλικό προς τα παιδιά.
5. Τα προληπτικά μέτρα αποσκοπούν ιδίως στην αμφισβήτηση των επιβλαβών έμφυλων στερεοτύπων, στην προώθηση της ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών, και στην ενθάρρυνση όλων, συμπεριλαμβανομένων των ανδρών και των αγοριών, να ενεργούν ως θετικά πρότυπα για την υποστήριξη των αντίστοιχων αλλαγών συμπεριφοράς σε ολόκληρη την κοινωνία στο σύνολό της, σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας οδηγίας.
6. Τα προληπτικά μέτρα αναπτύσσουν ή/και αυξάνουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με την επιβλαβή πρακτική του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων.
7. Επίσης, τα προληπτικά μέτρα εστιάζονται ειδικά στην κυβερνοβία. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα εκπαιδευτικά μέτρα περιλαμβάνουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων ψηφιακού γραμματισμού, συμπεριλαμβανομένης της κριτικής ενασχόλησης με τον ψηφιακό κόσμο, ώστε οι χρήστες να είναι σε θέση να

εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν περιπτώσεις κυβερνοβίας, να αναζητούν υποστήριξη και να προλαμβάνουν τη διάπραξή της. Τα κράτη μέλη προωθούν την πολυτομεακή συνεργασία και τη συνεργασία των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών και των αρμόδιων αρχών, για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπιση της κυβερνοβίας.

8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η σεξουαλική παρενόχληση στην εργασία αντιμετωπίζεται στις σχετικές εθνικές πολιτικές. Οι εν λόγω εθνικές πολιτικές προσδιορίζουν και θεσπίζουν στοχευμένες δράσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 για τους τομείς στους οποίους τα εργαζόμενα πρόσωπα είναι περισσότερο εκτεθειμένα.

Άρθρο 37

Κατάρτιση και ενημέρωση των επαγγελματιών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι επαγγελματίες που ενδέχεται να έρθουν σε επαφή με τα θύματα, συμπεριλαμβανομένων των αρχών επιβολής του νόμου, του προσωπικού των δικαστηρίων, των δικαστών και των εισαγγελέων, των δικηγόρων, των παρόχων υποστήριξης στα θύματα και υπηρεσιών αποκαταστατικής δικαιοσύνης, των επαγγελματιών του τομέα της υγείας, των κοινωνικών υπηρεσιών, του εκπαιδευτικού και άλλου σχετικού προσωπικού, λαμβάνουν τόσο γενική όσο και ειδική κατάρτιση και στοχευμένες πληροφορίες σε επίπεδο κατάλληλο για τις επαφές τους με τα θύματα, ώστε να είναι σε θέση να εντοπίζουν, να προλαμβάνουν και να αντιμετωπίζουν περιπτώσεις βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, και να αντιμετωπίζουν τα θύματα με τρόπο ευαίσθητο ως προς την τραυματική εμπειρία τους, το κοινωνικό τους φύλο ή το γεγονός ότι πρόκειται για παιδιά.
2. Οι σχετικοί επαγγελματίες του τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένων των παιδιάτρων και των μαιών, λαμβάνουν στοχευμένη κατάρτιση για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση, με ευαισθησία ως προς την πολιτισμική διάσταση, των σωματικών, ψυχολογικών και σεξουαλικών συνεπειών του ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων.
3. Τα πρόσωπα που ασκούν εποπτικά καθήκοντα στον χώρο εργασίας, τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα, λαμβάνουν κατάρτιση σχετικά με τον τρόπο αναγνώρισης, πρόληψης και αντιμετώπισης της σεξουαλικής παρενόχλησης στην εργασία, μεταξύ άλλων ως προς τις εκτιμήσεις κινδύνου σχετικά με τους κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία, τον τρόπο παροχής στήριξης στα θύματα που πλήττονται απ' αυτήν και κατάλληλης αντίδρασης. Τα εν λόγω πρόσωπα και οι εργοδότες λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις επιπτώσεις της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας στην εργασία και τον κίνδυνο βίας από τρίτους.
4. Οι δραστηριότητες κατάρτισης των παραγράφων 1 και 2 περιλαμβάνουν κατάρτιση σχετικά με τη συντονισμένη διωπηρεσιακή συνεργασία ώστε να επιτρέπεται ο ολοκληρωμένος και κατάλληλος χειρισμός των παραπομπών σε περιπτώσεις βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας.
5. Χωρίς να επηρεάζεται η ελευθερία και η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν και υποστηρίζουν την καθιέρωση δραστηριοτήτων κατάρτισης στα μέσα ενημέρωσης από οργανώσεις επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, φορείς αυτορρύθμισης των μέσων ενημέρωσης και εκπροσώπους του κλάδου ή άλλους σχετικούς ανεξάρτητους οργανισμούς, με σκοπό την

καταπολέμηση των στερεοτυπικών απεικονίσεων γυναικών και ανδρών, των σεξιστικών εικόνων των γυναικών και την επίρριψη ευθυνών στα θύματα από τα μέσα ενημέρωσης, με στόχο τη μείωση του κινδύνου βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας.

6. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρχές που είναι αρμόδιες για την παραλαβή καταγγελιών αδικημάτων από θύματα είναι κατάλληλα εκπαιδευμένες ώστε να διευκολύνουν και να βοηθούν την καταγγελία τέτοιων εγκλημάτων.
7. Οι δραστηριότητες κατάρτισης που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 είναι τακτικές και υποχρεωτικές, μεταξύ άλλων όσον αφορά την κυβερνοβία, και βασίζονται στις ιδιαιτερότητες της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Οι εν λόγω δραστηριότητες κατάρτισης περιλαμβάνουν κατάρτιση σχετικά με τον τρόπο εντοπισμού και αντιμετώπισης των ειδικών αναγκών προστασίας και υποστήριξης των θυμάτων που αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο βίας επειδή υφίστανται διακρίσεις λόγω φύλου σε συνδυασμό με άλλους λόγους.
8. Τα μέτρα των παραγράφων 1 έως 6 εφαρμόζονται χωρίς να θίγεται η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, η αυτοοργάνωση των νομοθετικά κατοχυρωμένων επαγγελματιών και οι διαφορές στην οργάνωση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης σε ολόκληρη την Ένωση.

Άρθρο 38

Προγράμματα παρέμβασης

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν τη θέσπιση στοχευμένων και αποτελεσματικών προγραμμάτων παρέμβασης για την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση του κινδύνου διάπραξης αδικημάτων βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, ή του κινδύνου υποτροπής.
2. Τα προγράμματα παρέμβασης διατίθενται για συμμετοχή, μεταξύ άλλων, σε πρόσωπα που φοβούνται ότι ενδέχεται να διαπράξουν οποιοδήποτε αδίκημα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 39

Συντονισμένες πολιτικές και συντονιστικός φορέας

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και εφαρμόζουν σε εθνικό επίπεδο αποτελεσματικές, ολοκληρωμένες και συντονισμένες πολιτικές που περιλαμβάνουν όλα τα σχετικά μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας.
2. Τα κράτη μέλη ορίζουν ή δημιουργούν επίσημο φορέα με αρμοδιότητα για τον συντονισμό, την υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών

και των μέτρων για την πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

3. Ο φορέας αυτός συντονίζει τη συλλογή δεδομένων του άρθρου 44 και αναλύει και κοινοποιεί τα αποτελέσματά της.
4. Είναι αρμόδιος για τον συντονισμό των πολιτικών σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Άρθρο 40

Διυπηρεσιακός συντονισμός και συνεργασία

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κατάλληλους μηχανισμούς για να διασφαλίσουν τον αποτελεσματικό συντονισμό και τη συνεργασία, σε εθνικό επίπεδο, των αρμόδιων αρχών, οργανισμών και φορέων, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των υπηρεσιών επιβολής του νόμου, του δικαστικού σώματος, των εισαγγελέων, των παρόχων υπηρεσιών υποστήριξης, καθώς και των μη κυβερνητικών οργανώσεων, των κοινωνικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των αρχών προστασίας των παιδιών και παιδικής πρόνοιας, των παρόχων εκπαίδευσης και υγειονομικής περίθαλψης, των κοινωνικών εταίρων, με την επιφύλαξη της αυτονομίας τους, και άλλων σχετικών οργανώσεων και οντοτήτων.
2. Οι εν λόγω μηχανισμοί αφορούν ιδίως τις ατομικές αξιολογήσεις δυνάμει των άρθρων 18 και 19 και τη λήψη μέτρων προστασίας και υποστήριξης δυνάμει του άρθρου 21 και του κεφαλαίου 4, τις κατευθυντήριες γραμμές για τις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 23, καθώς και την κατάρτιση των επαγγελματιών του άρθρου 37.

Άρθρο 41

Συνεργασία με μη κυβερνητικές οργανώσεις

Τα κράτη μέλη συνεργάζονται και διαβουλεύονται με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων μη κυβερνητικών οργανώσεων που εργάζονται με θύματα βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας, ιδίως παρέχοντας στήριξη στα θύματα, σχετικά με πρωτοβουλίες χάραξης πολιτικής, εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης, ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα και στον τομέα της κατάρτισης, καθώς και για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του αντικτύπου των μέτρων υποστήριξης και προστασίας των θυμάτων.

Άρθρο 42

Συνεργασία μεταξύ παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών

Τα κράτη μέλη διευκολύνουν τη λήψη μέτρων αυτορρύθμισης από τους παρόχους ενδιάμεσων υπηρεσιών σε σχέση με την παρούσα οδηγία, ιδίως για την ενίσχυση των εσωτερικών μηχανισμών για την αντιμετώπιση του διαδικτυακού υλικού που προβλέπεται στο άρθρο 25 παράγραφος 1 και για τη βελτίωση της κατάρτισης των οικείων υπαλλήλων τους όσον αφορά την πρόληψη, την παροχή βοήθειας και τη στήριξη των θυμάτων των αδικημάτων που μνημονεύονται εκεί.

Συνεργασία σε επίπεδο Ένωσης

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διευκολύνουν τη μεταξύ τους συνεργασία για τη βελτίωση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας. Η συνεργασία αυτή αποσκοπεί τουλάχιστον στα εξής:

- α) την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη μεταξύ τους διαβούλευση σε μεμονωμένες υποθέσεις, μεταξύ άλλων μέσω της Eurojust και του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για ποινικές υποθέσεις·
- β) την ανταλλαγή πληροφοριών και βέλτιστων πρακτικών με τους αρμόδιους οργανισμούς της Ένωσης·
- γ) την παροχή βοήθειας σε δίκτυα της Ένωσης που ασχολούνται με θέματα που σχετίζονται άμεσα με τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία.

Συλλογή δεδομένων και έρευνα

1. Τα κράτη μέλη διαθέτουν σύστημα συλλογής, ανάπτυξης, παραγωγής και διάδοσης στατιστικών στοιχείων σχετικά με τη βία κατά των γυναικών ή την εξ οικείων βία, συμπεριλαμβανομένων των μορφών βίας που προβλέπονται στα άρθρα 5 έως 10.
2. Τα στατιστικά στοιχεία περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία ανά φύλο, ηλικία του θύματος και του δράστη, σχέση μεταξύ του θύματος και του δράστη και είδος αδικήματος:
 - α) τον αριθμό των θυμάτων που υπέστησαν βία κατά των γυναικών ή εξ οικείων βία κατά τους τελευταίους 12 μήνες, τα τελευταία πέντε έτη και κατά τη διάρκεια της ζωής τους·
 - β) τον ετήσιο αριθμό των θυμάτων αυτών, των καταγγελλόμενων αδικημάτων, των προσώπων που διώκονται και καταδικάζονται για τέτοιες μορφές βίας, ο οποίος λαμβάνεται από εθνικές διοικητικές πηγές.
3. Τα κράτη μέλη διεξάγουν έρευνα στον πληθυσμό κάθε 5 έτη χρησιμοποιώντας την εναρμονισμένη μεθοδολογία της Επιτροπής (Eurostat) για τη συλλογή των στοιχείων της παραγράφου 2 στοιχείο α) και, στη βάση αυτή, αξιολογούν την επικράτηση και τις τάσεις σε όλες τις μορφές βίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

Τα κράτη μέλη διαβιβάζουν τα στοιχεία αυτά στην Επιτροπή (Eurostat) το αργότερο [3 έτη μετά την έναρξη ισχύος της οδηγίας].
4. Προκειμένου να διασφαλιστεί η συγκρισιμότητα των διοικητικών δεδομένων σε ολόκληρη την Ένωση, τα κράτη μέλη συλλέγουν διοικητικά δεδομένα βάσει κοινών αναλύσεων που αναπτύσσονται σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων και σύμφωνα με τη μεθοδολογία που αυτό έχει αναπτύξει, σύμφωνα με την παράγραφο 5. Διαβιβάζουν τα στοιχεία αυτά στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων σε ετήσια βάση. Τα διαβιβαζόμενα δεδομένα δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
5. Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων στηρίζει τα κράτη μέλη στη συλλογή των δεδομένων της παραγράφου 2 στοιχείο β), μεταξύ άλλων με τη θέσπιση κοινών προτύπων για τις μονάδες μέτρησης, τους κανόνες μέτρησης, κοινές αναλύσεις, μορφότυπους υποβολής εκθέσεων, καθώς και για την ταξινόμηση των ποινικών αδικημάτων.

6. Τα κράτη μέλη θέτουν τα συλλεγόμενα στατιστικά στοιχεία στη διάθεση του κοινού. Τα στατιστικά στοιχεία δεν περιλαμβάνουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.
7. Τα κράτη μέλη στηρίζουν την έρευνα σχετικά με τα βαθύτερα αίτια, τις επιπτώσεις, τη συχνότητα περιστατικών και τα ποσοστά καταδίκης ως προς τις μορφές βίας που καλύπτονται από την παρούσα οδηγία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 45

Τροποποίηση της οδηγίας 2011/93/ΕΕ

Στο άρθρο 3 της οδηγίας 2011/93/ΕΕ, προστίθενται οι ακόλουθες παράγραφοι:

- «7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι ακόλουθες εκ προθέσεως πράξεις τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται σε τουλάχιστον 12 έτη:
- α) η διενέργεια με παιδί κάτω της ηλικίας σεξουαλικής συναίνεσης οποιασδήποτε πράξης κολπικής, πρωκτικής ή στοματικής διείσδυσης σεξουαλικού χαρακτήρα, με οποιοδήποτε μέλος του σώματος ή αντικείμενο·
 - β) η πρόκληση της διενέργειας, από παιδί κάτω της ηλικίας σεξουαλικής συναίνεσης, με άλλο πρόσωπο, οποιασδήποτε πράξης κολπικής, πρωκτικής ή στοματικής διείσδυσης σεξουαλικού χαρακτήρα, με οποιοδήποτε μέλος του σώματος ή αντικείμενο.
8. Όταν το παιδί έχει συμπληρώσει την ηλικία σεξουαλικής συναίνεσης και δεν συναινεί στην πράξη, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πράξεις της παραγράφου 7 τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται σε τουλάχιστον 10 έτη.
9. Για τους σκοπούς της παραγράφου 8, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι ως μη συναινετική πράξη νοείται πράξη η οποία πραγματοποιείται χωρίς την οικειοθελώς παρεχόμενη συναίνεση του παιδιού ή όταν το παιδί δεν είναι σε θέση να σχηματίσει ελεύθερη βούληση λόγω της ύπαρξης των περιστάσεων που μνημονεύονται στην παράγραφο 5, συμπεριλαμβανομένης της σωματικής ή πνευματικής κατάστασης του παιδιού, όπως κατάσταση αναισθησίας, μέθης, ύπνου, ασθένειας ή τραυματισμού.
- Η συναίνεση μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της πράξης. Η έλλειψη συναίνεσης δεν μπορεί να αντικρουσθεί αποκλειστικά με βάση τη σιωπή, τη λεκτική ή σωματική μη αντίσταση του παιδιού ή την προηγούμενη σεξουαλική συμπεριφορά του.»

Άρθρο 46

Επίπεδο προστασίας

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει ελάχιστους κανόνες. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν διατάξεις με υψηλότερα πρότυπα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που παρέχουν υψηλότερο επίπεδο προστασίας και υποστήριξης στα θύματα.

Άρθρο 47
Υποβολή στοιχείων

1. Το αργότερο [επτά έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας], τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή όλες τις σχετικές με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας πληροφορίες που είναι αναγκαίες προκειμένου η Επιτροπή να συντάξει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.
2. Με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την παράγραφο 1, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο έκθεση στην οποία εξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 48
Σχέση με άλλες πράξεις της Ένωσης

1. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την εφαρμογή των ακόλουθων νομικών πράξεων:
 - α) της οδηγίας 2011/36/ΕΕ,
 - β) της οδηγίας 2011/93/ΕΕ,
 - γ) της οδηγίας 2011/99/ΕΕ,
 - δ) της οδηγίας 2012/29/ΕΕ,
 - ε) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 606/2013,
 - στ) του [κανονισμού (ΕΕ).../... σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών].
2. Τα ειδικά μέτρα πρόληψης, προστασίας και υποστήριξης των θυμάτων δυνάμει της παρούσας οδηγίας εφαρμόζονται επιπλέον των μέτρων που προβλέπονται στις οδηγίες 2011/36/ΕΕ, 2011/93/ΕΕ και 2012/29/ΕΕ.

Άρθρο 49
Κατοχύρωση του επιπέδου προστασίας

Καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν ερμηνεύεται ως αποδυνάμωση ή περιορισμός οποιουδήποτε από τα δικαιώματα και τις δικονομικές εγγυήσεις που κατοχυρώνονται από το δίκαιο οποιουδήποτε κράτους μέλους το οποίο παρέχει υψηλότερο επίπεδο προστασίας, ή ως παρέκκλιση απ' αυτά. Τα κράτη μέλη δεν μειώνουν το υψηλότερο επίπεδο προστασίας που διασφαλίζεται κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 50
Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως την/τις [δύο έτη από την έναρξη ισχύος της]. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 51

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 52

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στρασβούργο,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

1.5.5. Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

Τομέας πολιτικής: Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις

Δραστηριότητα: Ισότητα

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☐ νέα δράση

☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια⁵³

☒ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Η πρόταση οδηγίας θα υποχρεώνει όλα τα κράτη μέλη να συλλέγουν διοικητικά δεδομένα σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία (ετήσιος αριθμός γυναικών θυμάτων βίας κατά των γυναικών, θυμάτων εξ οικείων βίας, καταγγελλόμενων αδικημάτων, προσώπων που διώκονται και προσώπων που έχουν καταδικαστεί για κάθε μορφή βίας κατά των γυναικών ή εξ οικείων βίας) με βάση κοινές αναλύσεις ανά φύλο, ηλικία του θύματος και του δράστη, σχέση μεταξύ θύματος και δράστη, είδος αδικήματος και άλλες σχετικές μεταβλητές.

Θα αναπτυχθεί κοινή μεθοδολογία για το καθήκον συλλογής δεδομένων και θα παρασχεθεί υποστήριξη από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), το οποίο θα συλλέγει τα δεδομένα σε ετήσια βάση (βλ. σημείο 1.4.2). Το καθήκον της συλλογής διοικητικών δεδομένων θα επεκτείνει τις δραστηριότητες συλλογής δεδομένων που ήδη διεξάγει το EIGE σε εθελοντική βάση με ορισμένα κράτη μέλη (βλ. σημείο 1.5.2). Η επέκταση θα επιτρέψει στην ΕΕ να διασφαλίσει τη συγκρισιμότητα των εθνικών δεδομένων, να παρακολουθεί την εφαρμογή της οδηγίας και να λαμβάνει ολοκληρωμένες στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τη συχνότητα της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας.

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

Η πρόταση θα αναθέσει στο Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) τα ακόλουθα καθήκοντα:

1) την ανάπτυξη κοινών αναλύσεων και μεθοδολογίας σε συνεργασία με τα κράτη μέλη με σκοπό τη διασφάλιση της συγκρισιμότητας των διοικητικών δεδομένων σε ολόκληρη την Ένωση·

⁵³

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

2) τη στήριξη των κρατών μελών στη συλλογή δεδομένων με τη θέσπιση κοινών προτύπων για τις μονάδες μέτρησης, τους κανόνες μέτρησης, τις κοινές αναλύσεις, τους μορφότυπους υποβολής εκθέσεων και την ταξινόμηση των αδικημάτων. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πρακτικών.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που αναμένεται να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους/τις στοχευόμενους/-ες δικαιούχους/ομάδες.

Η πρόταση αναμένεται να αυξήσει την αποτελεσματικότητα της συλλογής συγκρίσιμων διοικητικών δεδομένων σε ολόκληρη την Ένωση σχετικά με όλες τις μορφές βίας κατά των γυναικών και εξ οικείων βίας.

Από το 2012 το EIGE στηρίζει τα κράτη μέλη στην ενίσχυση των διοικητικών τους διαδικασιών συλλογής δεδομένων και στην ανάπτυξη στατιστικών σχετικά με διάφορες μορφές βίας κατά των γυναικών. Η ανάλυση των διαθέσιμων δεδομένων σε κάθε κράτος μέλος αποκάλυψε προκλήσεις όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων που απορρέουν από το νομικό πλαίσιο, τη θεσμική πρακτική και σοβαρούς τεχνικούς περιορισμούς.

Δεν υπάρχει συστηματική και τυποποιημένη μέθοδος συλλογής δεδομένων σχετικά με τις πράξεις βίας κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία σε ολόκληρη την ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τα είδη των καλυπτόμενων ποινικών αδικημάτων και τη σχέση θύματος-δράστη. Υπάρχουν μεγάλες αποκλίσεις μεταξύ κρατών μελών όσον αφορά τις μεθόδους που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή δεδομένων, την ποιότητα των συλλεγόμενων δεδομένων καθώς και τον τρόπο αποθήκευσής τους, ανταλλαγής τους μεταξύ των αρμόδιων αρχών (αρχών επιβολής του νόμου, δικαστικών αρχών, υγειονομικών και κοινωνικών υπηρεσιών κ.λπ.) και διεθνώς, και δημοσιοποίησής τους. Οι διαφορές στην πράξη και η έλλειψη αρχών ως προς την υποχρεωτική καταγραφή εμποδίζουν τη μεθοδική καταγραφή δεδομένων σχετικά με τα θύματα και τους δράστες, ιδίως όσον αφορά το φύλο τους και τη μεταξύ τους σχέση. Ως εκ τούτου, τα διαθέσιμα δεδομένα απέχουν ακόμη πολύ από το να είναι πλήρη και συγκρίσιμα, γεγονός που υπονομεύει τις προσπάθειες για την ανάλυση των εγκληματικών τάσεων και την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων μέτρων.

Η αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών συλλογής συγκρίσιμων διοικητικών δεδομένων έχει πρωτοποριακές δυνατότητες για την αντιμετώπιση της τρέχουσας έλλειψης στοιχείων σχετικά με τη συχνότητα της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας. Επί του παρόντος, δεν δίνεται βαθμολογία στην ΕΕ στον τομέα της βίας στον δείκτη ισότητας των φύλων (GEI), λόγω έλλειψης συγκρίσιμων δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ. Ως εκ τούτου, η βία κατά των γυναικών, μία από τις κύριες μορφές έμφυλων διακρίσεων, θεωρείται μόνο πρόσθετος τομέας στο πλαίσιο του GEI. Η συλλογή συγκρίσιμων διοικητικών δεδομένων σε ολόκληρη την ΕΕ μπορεί να επιτρέψει τη συστηματική μέτρηση της βίας κατά των γυναικών και της εξ οικείων βίας, και των διαφορετικών επιπτώσεών τους στη ζωή των θυμάτων. Μόνο με τη συλλογή ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων σχετικά με τα κίνητρα, τις μορφές και τις επιπτώσεις της βίας κατά των γυναικών θα είναι τα κράτη μέλη σε θέση να σχεδιάσουν πλήρως αποτελεσματικά μέτρα για την προστασία και τη στήριξη των θυμάτων. Ως εκ τούτου, η καλύτερη διασφάλιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των θυμάτων βίας βρίσκεται στο επίκεντρο αυτής της προσπάθειας και από αυτή τη σημαντική βελτίωση σε επίπεδο ΕΕ θα ωφεληθούν κυρίως τα θύματα.

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

1. Ανάπτυξη/χρήση κοινών αναλύσεων και μεθοδολογίας για τη διασφάλιση της συγκρισιμότητας των διοικητικών δεδομένων σε ολόκληρη την Ένωση, που θα αναπτυχθούν σε συνεργασία με τα κράτη μέλη·
2. Δημιουργία εργαλείου συλλογής δεδομένων και ανάπτυξή του με συνοδευτικές κατευθυντήριες γραμμές που θα εκδοθούν από το EIGE και θα εγκριθούν από τα κράτη μέλη σε πλήρη ευθυγράμμιση με την οδηγία·
3. Ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών για την εναρμόνιση και την τυποποίηση των στατιστικών για την εγκληματικότητα σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία, σε συνεργασία με τα οικεία ενδιαφερόμενα μέρη, όπως η Eurostat και το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC)
4. Αριθμός κρατών μελών που υποστηρίζονται στη συλλογή δεδομένων με τη θέσπιση κοινών προτύπων για τις μονάδες μέτρησης, τους κανόνες μέτρησης, τις κοινές αναλύσεις, τους μορφότυπους υποβολής εκθέσεων και την ταξινόμηση των αδικημάτων·
5. Αριθμός κρατών μελών που μπορούν να υποβάλλουν ετησίως στοιχεία για όλες τις μορφές βίας που περιλαμβάνονται στην οδηγία (διαθεσιμότητα δεδομένων)·
6. Αριθμός κρατών μελών που μπορούν να υποβάλλουν ετησίως στοιχεία σε πλήρη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις παροχής δεδομένων της οδηγίας (συγκρισιμότητα δεδομένων)·
7. Αριθμός κρατών μελών που συμμορφώνονται με τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υποβολή στατιστικών μεταδεδομένων ετησίως·
8. Αριθμός επισκέψεων στην πύλη δεδομένων.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Οι βασικές απαιτήσεις μετά την έναρξη ισχύος της πρότασης είναι οι εξής:

- Δημιουργία ικανότητας στο EIGE (εξασφάλιση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων), το 2025/2026⁵⁴.
- Δημιουργία συστήματος συντονισμού για τη συλλογή δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ (το EIGE ως συντονιστικό όργανο, δίκτυο ερευνητών και παρόχων δεδομένων σε επίπεδο κρατών μελών), το 2025-2026·
- Συγκέντρωση απαιτήσεων και έναρξη διαδικασίας σύναψης συμβάσεων από το EIGE το 2025/2026·
- Συμφωνηθείσες τυποποιημένες διαδικασίες λειτουργίας (SOP) για τη διαχείριση δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής, της εισαγωγής και της επικύρωσης

⁵⁴

Εικαζόμενο έτος έναρξης ισχύος των υποχρεώσεων. Ανάλογα με το ακριβές έτος, οι πληροφορίες που αναφέρονται στο νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο σχετικά με τα επόμενα έτη ενδέχεται να χρειαστεί να προσαρμοστούν.

δεδομένων, στήριξη της τυποποίησης των διοικητικών δεδομένων για τη βία κατά των γυναικών κατά την περίοδο 2025-2026·

- Σχεδιασμός, δοκιμή και φιλοξενία σε κατάλληλη επιγραμμική πλατφόρμα που δημιουργήθηκε και τελεί υπό τη διαχείριση του EIGE εργαλείου συλλογής δεδομένων το 2026·

- Διαδικτυακή πλατφόρμα για την υποβολή δεδομένων με ασφαλή μεταφορά δεδομένων σε λειτουργία το 2027·

- Συντήρηση και επίλυση προβλημάτων στη διαδικτυακή πλατφόρμα, από το 2027 και μετά·

- Τακτική δημοσίευση και διάδοση των συλλεγόμενων στατιστικών στοιχείων μέσω της βάσης δεδομένων στατιστικών για το φύλο του EIGE, σε τακτική βάση από το 2027 και μετά.

- 1.5.2. *Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.*

Η υποχρέωση συλλογής διοικητικών στοιχείων είναι ο μόνος τρόπος για να καταστεί δυνατή η συλλογή διοικητικών δεδομένων σε ολόκληρη την ΕΕ σε τυποποιημένη βάση. Δεδομένου ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν επί του παρόντος διαφορετικές μεθοδολογίες για τη συλλογή διοικητικών δεδομένων σ' αυτόν τον τομέα πολιτικής, η διαθεσιμότητα συγκρίσιμων δεδομένων στην Ευρώπη παραμένει, ως εκ τούτου, περιορισμένη.

Η συμμετοχή του EIGE είναι ο πιο εφικτός τρόπος διάρθρωσης της συλλογής δεδομένων, δεδομένου ότι το καθήκον αυτό βασίζεται στο έργο που έχει ήδη αναλάβει το EIGE σε εθελοντική βάση με περιορισμένο αριθμό κρατών μελών και δεδομένα. Επεκτείνει το καθήκον που ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) του ιδρυτικού κανονισμού του EIGE (αριθ. 1922/2006) που συνίσταται στο να «συλλέγει, αναλύει και διαδίδει συναφείς αντικειμενικές, συγκρίσιμες και αξιόπιστες πληροφορίες για την ισότητα των φύλων, συμπεριλαμβανομένων αποτελεσμάτων ερευνών και βέλτιστης πρακτικής που του διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη» και να «αναπτύσσει μεθόδους για τη βελτίωση της αντικειμενικότητας, της συγκρισιμότητας, και της αξιοπιστίας των δεδομένων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με την καθιέρωση κριτηρίων που βελτιώνουν τη συνοχή των πληροφοριών και συνυπολογίζουν τα θέματα φύλου κατά τη συλλογή των δεδομένων». Θα καταστήσει υποχρεωτική και τακτική την υφιστάμενη συλλογή δεδομένων, καθώς και θα διευρύνει το πεδίο εφαρμογής της ώστε να καλύπτει όλα τα κράτη μέλη.

Το διευρυμένο καθήκον θα ευθυγραμμιστεί πλήρως με τους κανόνες και τις πολιτικές της Eurostat: η βελτίωση των συστημάτων συλλογής διοικητικών στοιχείων συνάδει με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον εκσυγχρονισμό των κοινωνικών στατιστικών, ιδίως μέσω του ανασχεδιασμού μιας μεθόδου παραγωγής όπου οι στατιστικές παράγονται ως μέρος ενός ολοκληρωμένου μοντέλου.

Η συλλογή δεδομένων είναι ζωτικής σημασίας για την παρακολούθηση της εφαρμογής της μελλοντικής οδηγίας, η οποία προβλέπεται να πραγματοποιείται σε

τακτά χρονικά διαστήματα μετά την έναρξη ισχύος της. Τα ενδιαφερόμενα μέρη που δραστηριοποιούνται στον τομέα της συλλογής δεδομένων (Συμβούλιο της Ευρώπης, FRA, επίσης Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) καλούν μετ' επιτάσεως την Επιτροπή να καταστήσει δυνατή τη δημιουργία πιο αξιόπιστων δεδομένων για το θέμα αυτό.

1.5.3. *Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος*

Αν και ο αντίκτυπος στα εθνικά συστήματα καταγραφής δεδομένων ενδέχεται να ήταν περιορισμένος μέχρι στιγμής, το έργο που επιτέλεσε το EIGE από το 2017 μαζί με ορισμένα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση έχει επιφέρει ορισμένες σημαντικές βελτιώσεις. Ειδικότερα, το έργο του όσον αφορά την αξιολόγηση της στατιστικής ικανότητας των κρατών μελών να παρέχουν στοιχεία σχετικά με τρεις μείζονες μορφές βίας κατά των γυναικών (βία ασκούμενη από σύντροφο, βιασμός και γυναικοκτονία) έχει ως στόχο:

Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τη σημασία της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων σχετικά μ' αυτές τις μορφές βίας·

- Βελτίωση της συλλογής δεδομένων και των αναλύσεων δεδομένων σε ορισμένα κράτη μέλη (DE, EL)·

- Ανάπτυξη νέων βάσεων δεδομένων αφιερωμένων στη συλλογή ειδικών δεδομένων σχετικά με την εξ οικείων βία και την ενσωμάτωση διαφόρων συστημάτων (συλλογή διοικητικών δεδομένων από εισαγγελείς, δικαστικές αρχές, αστυνομία), οι οποίες επί του παρόντος παρέχουν κατακερματισμένη εικόνα. Αυτό έχει οδηγήσει στη δημιουργία ολοκληρωμένων συστημάτων σε ορισμένα κράτη μέλη (PT, EL).

Η τρέχουσα εθελοντική εργασία έχει επίσης αναδείξει τις ακόλουθες ανάγκες και βασικούς τομείς βελτίωσης:

- την ανάγκη ανταλλαγής ορθών πρακτικών και συζήτησης με τους εθνικούς παρόχους δεδομένων, προκειμένου να βελτιωθούν τα συστήματα συλλογής δεδομένων τους·

- την ανάγκη συνεργασίας με άλλους οργανισμούς για την ευθυγράμμιση των απαιτήσεων συλλογής δεδομένων, όπως η Eurostat, το Συμβούλιο της Ευρώπης (GREVIO), το UNODC·

- τη σημασία σαφών ορισμών και εννοιών, απαλλαγμένων από έμφυλες προκαταλήψεις, για να ριχθεί φως σ' αυτές τις μορφές βίας που εξακολουθούν να είναι αόρατες, ανεπαρκώς καταγγελλόμενες και ανεπαρκώς καταγραφόμενες·

- την ανάγκη ανάπτυξης ικανοτήτων και κατάρτισης για τους εθνικούς παρόχους δεδομένων·

- τη σημασία της συλλογής δεδομένων για την ακριβή εκτίμηση των κινδύνων επανειλημμένης θυματοποίησης και για την ανάπτυξη καλύτερων μέτρων πρόληψης.

1.5.4. *Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα*

Η συλλογή διοικητικών δεδομένων σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και την εξ οικείων βία αποτελεί καίριο μέρος της δημιουργίας ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης και βασικό μέρος της στρατηγικής για την ισότητα των φύλων 2020-2025. Επιτρέπει την παρακολούθηση σε επίπεδο Ένωσης της συχνότητας των εγκληματικών πράξεων που συνιστούν βία κατά των γυναικών ή εξ οικείων βία. Δημιουργεί νέες γνώσεις σχετικά με το βάθος του προβλήματος και θα

επιτρέψει την παρακολούθηση των τάσεων και τη διαμόρφωση πολιτικών για την αποτελεσματική δράση κατά της βίας αυτής.

Ο στόχος αυτός αναφέρεται ρητά στη στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα των φύλων, στη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού (2021-2024), τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα των θυμάτων (2020-2025), τη στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ 2020-2025, τη στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 2021-2030, και το σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Το σχέδιο δράσης για την ισότητα των φύλων III καθιστά την καταπολέμηση της έμφυλης βίας μία από τις προτεραιότητες της εξωτερικής δράσης της Ένωσης. Η παρούσα πρόταση περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2021 και κατέχει εξέχουσα θέση τόσο στις πολιτικές κατευθύνσεις της προέδρου όσο και στην ομιλία της για την κατάσταση της Ένωσης το 2021 και το 2022.

1.5.5. *Αξιολόγηση των διάφορων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής*

Οι δαπάνες που αφορούν την ανάπτυξη κοινού πλαισίου για τη συλλογή διοικητικών δεδομένων θα πρέπει να βαρύνουν τον προϋπολογισμό της Ένωσης και να αντικατοπτρίζονται στον προϋπολογισμό του σχετικού οργανισμού — του EIGE. Εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας πρότασης, η αύξηση της συνεισφοράς της ΕΕ στο EIGE θα χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» (CERV) για την περίοδο 2025-2027. Από το 2028 και μετά (βλ. σημείο 1.6), οι δαπάνες αυτές θα αποτελέσουν αναπόσπαστο μέρος της συνεισφοράς της ΕΕ στο EIGE που θα εγκριθεί από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή μέσω της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

☐ **περιορισμένη διάρκεια**

- ☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE
- ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.

☒ **απεριόριστη διάρκεια**

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το 2025/26 έως το 2027,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενοι τρόποι διαχείρισης⁵⁵

☐ **Άμεση διαχείριση** από την Επιτροπή

- ☐ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
- ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη

☒ **Έμμεση διαχείριση** με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☒ στους οργανισμούς που μνημονεύονται στα άρθρα 70 και 71
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που τους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και στους οποίους παρέχονται επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ βάσει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη

⁵⁵

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ανάπτυξης και της λειτουργίας της συλλογής δεδομένων είναι ζωτικής σημασίας και θα εφαρμοστούν σύμφωνα με τις αρχές που περιγράφονται στην κοινή προσέγγιση για τους αποκεντρωμένους οργανισμούς.

Το EIGE πρέπει να αποστέλλει σε ετήσια βάση στην Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού, το οποίο περιέχει τα πολυετή και ετήσια προγράμματα εργασίας, καθώς και τον προγραμματισμό των πόρων. Το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού καθορίζει τους στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τους δείκτες επιδόσεων για την παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων και των αποτελεσμάτων.

Μόλις δρομολογηθεί η διευρυμένη συλλογή διοικητικών δεδομένων, το EIGE θα υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο στην οποία θα επεξηγείται ο τρόπος με τον οποίο επιτεύχθηκαν οι στόχοι, ιδίως όσον αφορά τον σχεδιασμό και το κόστος.

Δύο έτη μετά την έναρξη λειτουργίας και στη συνέχεια κάθε χρόνο, το EIGE θα υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την τεχνική λειτουργία των δραστηριοτήτων συλλογής δεδομένων.

Η δραστηριότητα αυτή θα αξιολογείται τακτικά στο πλαίσιο μεταγενέστερων αξιολογήσεων του EIGE, οι οποίες διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1922/2006.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Δεδομένου ότι η πρόταση επηρεάζει την ετήσια συνεισφορά της ΕΕ στο EIGE, ο προϋπολογισμός της Ένωσης θα εκτελείται μέσω έμμεσης διαχείρισης.

Σύμφωνα με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, ο προϋπολογισμός του οργανισμού εκτελείται βάσει αποτελεσματικού και αποδοτικού εσωτερικού ελέγχου.

Όσον αφορά τους εκ των υστέρων ελέγχους, ο οργανισμός υπόκειται:

- σε εσωτερικό έλεγχο από την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Επιτροπής·
- στην έκδοση ετήσιων εκθέσεων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίες περιλαμβάνουν δήλωση που βεβαιώνει την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών και τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται·
- σε ετήσια απαλλαγή που χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο·
- σε πιθανές έρευνες που διεξάγει η OLAF για να διασφαλίσει, ιδίως, την ορθή χρήση των πόρων που διατίθενται στους οργανισμούς·
- σε ένα περαιτέρω επίπεδο ελέγχου και λογοδοσίας από τον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή.

- 2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Στο παρόν στάδιο δεν έχουν εντοπιστεί συγκεκριμένοι κίνδυνοι.

- 2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Ο λόγος του κόστους του ελέγχου προς την καταβολή των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης δηλώνεται από την Επιτροπή. Στην ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της ΓΔ Δικαιοσύνης για το 2020 αναφέρεται ποσοστό 0,74 % για τον συγκεκριμένο λόγο σε σχέση με τις εντεταλμένες οντότητες και τους αποκεντρωμένους οργανισμούς έμμεσης διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένου του EIGE.

Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο επιβεβαίωσε τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναλλαγών και την αξιοπιστία των ετήσιων λογαριασμών για το 2020, κάτι που συνεπάγεται ποσοστό σφάλματος κάτω του 2 %. Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι το ποσοστό σφάλματος θα αυξηθεί τα προσεχή έτη. Η αξιοπιστία των λογαριασμών του 2020 επιβεβαιώνεται επίσης με βάση την επαλήθευση από ανεξάρτητο εξωτερικό ελεγκτή.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Τα μέτρα που σχετίζονται με την καταπολέμηση της απάτης και των παρατυπιών περιγράφονται, μεταξύ άλλων, στη στρατηγική του EIGE για την καταπολέμηση της απάτης 2021-2023. Το EIGE συμμετέχει στις δραστηριότητες για την πρόληψη της απάτης που αναλαμβάνει η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης και υποχρεούται να ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή σχετικά με περιπτώσεις εικαζόμενης απάτης και άλλων οικονομικών παρατυπιών.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ⁵⁶	χωρών ΕΖΕΣ ⁵⁷	υποψηφίων για ένταξη χωρών ⁵⁸	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
Τομέας 2	07.100500 Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων	ΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
Τομέας 2	07.0603 - Δάφνη	ΔΠ	ΟΧΙ	Ναι	ΟΧΙ	ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ	χωρών ΕΖΕΣ	υποψηφίων για ένταξη χωρών	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 21 παράγραφος 2 στοιχείο β) του δημοσιονομικού κανονισμού
	[XX.YY.YY.YY]		ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ	ΝΑΙ/ΟΧ I	ΝΑΙ/ΟΧΙ

⁵⁶ ΔΠ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁵⁷ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁵⁸ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη της ΕΕ από τα Δυτικά Βαλκάνια.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αριθμός	Τομέας 2: Συνοχή, ανθεκτικότητα και αξίες
--	---------	---

Οργανισμός: EIGE			Έτος N ⁵⁹	Έτος N+1	Έτος N+2		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	ΣΥΝΟΛΟ
Τίτλος 1: Δαπάνες προσωπικού ⁶⁰	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	0,200	0,200	0,200			0,600
	Πληρωμές	(2)	0,200	0,200	0,200			0,600
Τίτλος 2: Δαπάνες υποδομών και λειτουργίας	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1α)	0,050	0,250	0,050			0,350
	Πληρωμές	(2α)	0,050	0,250	0,050			0,350

⁵⁹ Η δραστηριότητα θεωρείται ότι αρχίζει το 2025/2026 (ανάλογα με την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας) και δεν έχει ημερομηνία λήξης.
Η εκτίμηση για τα επόμενα έτη είναι η ίδια, λαμβάνοντας υπόψη τον διορθωτικό συντελεστή και την αύξηση των μισθών για τον τίτλο 1, πληθωρισμό για τους τίτλους 2 και 3.

⁶⁰ Δαπάνες προσωπικού όπως υπολογίζονται από τον Οργανισμό (δηλ. αναμενόμενες πραγματικές δαπάνες / μη τυποποιημένο μέσο κόστος).

Τίτλος 3: Επιχειρησιακές δαπάνες	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(3α)	0,500⁶¹	0,500⁶²	0,500⁶³			1,500
	Πληρωμές	(3β)	0,500	0,500	0,500			1,500
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για το ΕΙΓΕ	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+1α +3α	0,750	0,950	0,750			2,450
	Πληρωμές	=2+2α +3β	0,750	0,950	0,750			2,450

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
---	----------	-----------------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			ΣΥΝΟΛΟ
ΓΔ: <.....>									
• Ανθρώπινοι πόροι									
• Άλλες διοικητικές δαπάνες									
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ <....>	Πιστώσεις								

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο								
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

⁶¹ Εκτίμηση με βάση παρόμοια έργα με την επιφύλαξη των τιμών της αγοράς.

⁶² Εκτίμηση με βάση παρόμοια έργα με την επιφύλαξη των τιμών της αγοράς.

⁶³ Εκτίμηση με βάση παρόμοια έργα με την επιφύλαξη των τιμών της αγοράς.

του ΤΟΜΕΑ 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	πληρωμών)								
---	-----------	--	--	--	--	--	--	--	--

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		Έτος N ⁶⁴	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων								
	Πληρωμές								

3.2.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις πιστώσεις του EIGE

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα ↓			Έτος N		Έτος N+1		Έτος N+2		Έτος N+3		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																	
	Είδος ⁶⁵	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολικός αριθ.	Συνολικό κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ⁶⁶ Ανάπτυξη αναλύσεων και																		

⁶⁴ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

⁶⁵ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

μεθοδολογίας σε συνεργασία με τα κράτη μέλη με σκοπό τη διασφάλιση της συγκρισιμότητας των διοικητικών δεδομένων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση																	
- Αποτέλεσμα	Ανάπτυξη εργαλείου για την ανάλυση δεδομένων			0,071		0,071		0,071									
- Αποτέλεσμα	Ανάπτυξη μεθοδολογίας για τη συγκρισιμότητα των δεδομένων			0,071		0,071		0,071									
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1				0,142		0,142		0,142									
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 Στήριξη των κρατών μελών στη συλλογή δεδομένων με τη θέσπιση κοινών προτύπων για τις μονάδες μέτρησης, τους κανόνες μέτρησης, τις κοινές αναλύσεις, τους μορφότυπους υποβολής εκθέσεων και την ταξινόμηση των αδικημάτων																	
- Αποτέλεσμα	Μορφότυπος υποβολής εκθέσεων ενσωματωμένος στην πλατφόρμα και εφαρμοζόμενος			0,071		0,071		0,071									
	Διαδικασίες λειτουργίας εγκριθείσες από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ			0,071		0,071		0,071									

	Ασφαλής λήψη σχετικών δεδομένων τα οποία αποστέλλονται από τα κράτη			0,071		0,071		0,071										
	Διαβίβαση δεδομένων με διαρθρωμένο, ημιαυτόματο τρόπο			0,071		0,071		0,071										
	Στοιχεία δημοσιοποιούντ αι στο διαδίκτυο, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τον ΕΚΠΑ			0,074		0,074		0,074										
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2				0,358		0,358		0,358										
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ				0,500		0,500		0,500										

3.2.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στο ανθρώπινο δυναμικό του EIGE

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:
- σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ⁶⁷	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	ΣΥΝΟΛΟ
--	-------------------------	-------------	-------------	-------------	--	--------

—

Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD) ⁶⁸	0,070	0,070	0,070					
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)								
Συμβασιούχοι υπάλληλοι ⁶⁹	0,130	0,130	0,130					
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες								

—

ΣΥΝΟΛΟ								
---------------	--	--	--	--	--	--	--	--

—

- Απαιτήσεις σε προσωπικό (ΙΠΑ):

	Έτος N ⁷⁰	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)	ΣΥΝΟΛΟ
--	-------------------------	-------------	-------------	-------------	--	--------

—

Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AD)	1	1	1					
Έκτακτοι υπάλληλοι (βαθμοί AST)								

⁶⁷ Η δραστηριότητα θεωρείται ότι αρχίζει το 2025/2026 (ανάλογα με την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας) και δεν έχει ημερομηνία λήξης.

⁶⁸ Δαπάνες προσωπικού όπως υπολογίζονται από τον Οργανισμό (δηλ. αναμενόμενες πραγματικές δαπάνες / μη τυποποιημένο μέσο κόστος).

⁶⁹ Δαπάνες προσωπικού όπως υπολογίζονται από τον Οργανισμό (δηλ. αναμενόμενες πραγματικές δαπάνες / μη τυποποιημένο μέσο κόστος).

⁷⁰ Η δραστηριότητα θεωρείται ότι αρχίζει το 2025/2026 (ανάλογα με την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας) και δεν έχει ημερομηνία λήξης.

Συμβασιούχοι υπάλληλοι	2	2	2					
Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες								

—

ΣΥΝΟΛΟ								
--------	--	--	--	--	--	--	--	--

3.2.3.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να εκφράζεται σε μονάδες ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης

	Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)							
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)							
20 01 02 03 (αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)							
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΠΠΑ) ⁷¹							
20 02 01 (AC, END, INT από το συνολικό κονδύλιο)							
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)							
XX 01 xx yy zz ⁷²	- στην έδρα						
	- στις αντιπροσωπείες της ΕΕ						
01 01 01 02 (AC, END, INT — έμμεση έρευνα)							
01 01 01 12 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)							
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)							
ΣΥΝΟΛΟ							

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακατανομηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ, το οποίο θα συμπληρωθεί, αν χρειαστεί, με τυχόν πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	
Εξωτερικό προσωπικό	

⁷¹ AC = Συμβασιούχος υπάλληλος· AL = Τοπικός υπάλληλος· END = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας· INT = Προσωρινό προσωπικό· JPD = Νέος επαγγελματίας σε αντιπροσωπεία της ΕΕ.

⁷² Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία είναι συμβατή με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Η πρόταση απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Η πηγή ανακατανομής είναι το πρόγραμμα «Πολίτες, ισότητα, δικαιώματα και αξίες» — σκέλος Δάφνη (07.0603) για την αύξηση της γραμμής του προϋπολογισμού του EIGE (07.1005) για την περίοδο 2025-2027.

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί τη χρησιμοποίηση του μηχανισμού ευελιξίας ή την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου⁷³.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☒ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται κατωτέρω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ⁷⁴	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

⁷³ Βλ. άρθρα 12 και 13 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027.

⁷⁴ Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:
 - ☐ στους ιδίους πόρους
 - ☐ στα λοιπά έσοδα
 - ☐ Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁷⁵						
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

--

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

--

⁷⁵

Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.